

312976

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17.

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ జూన్ నెల 5 వ తేది గురువారము
MADRAS, THURSDAY 5th JUNE 1930.
శ్రీ ప్రమాదూతనామ సంవత్సర శ్రేష్ఠమాస శుద్ధ నవమి

సంచిక ౫౧
No. 51.

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పాశ్చాత్యనొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీర మందలి దుష్పదార్థములను
తొలగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0

డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తక

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

న మ్మ క ము గ ప ని చే యు ట

మా కాలాదార్శకు సజ్జె చేయునగలు, వెండిసామగ్గులందు మా పూర్తి విశ్వాస
ముంచి పనులుజేయుదుము. మా బేరములన్నియు మా పూచీపైనే యధారపడియున్నవి.
దీనివలన తమకు యిష్టమునగలను వాపసిచ్చు సాకర్యముకలదు.

మాకు వజ్రములు, నగలందు గల శిరీ సంవత్సరముల యమభవమును వినియో
గించుకొనుటవలన మీకే లాభము కలుగగలదు.

సు రా జ్ మ ల్ ల ల్లూ భా యి అం తు కో.,

వజ్రము ఎగుమతిదార్లు, బండికపులు తిరుగుజేయుటయందు నిపుణులు

318, ఎస్.కె.జేడ్,

మద్రాసు.

ప్రశ్న

భరిష్టాక్షుడు శరీరించిన క్షల్ప లకు బతులు వ్రాయబడ
దు. 1-0-0. పై క్షల్పక్షుడు దు. 0-4-0. క్షల్ప వ్రాయ
బాడును తెలుపవలెను. 2. పి. 0-4-0 అవును.

గాది జోగిమనియ్యం, తిరు తనీ. P. O.

డంతు చూర్ణము

డబ్బి 1-కి రు 0-2-0, 12-కి 1-4-0

ఈ డంతుచూర్ణముతో పండ్లతోములవలన చిగుళ్లుగట్టి
కరును. చిగుళ్లుండి రక్తముకావలెను. నోటదుర్బంధము
తక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నగును.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

నేషనల్ యిండియన్ టైపుయిన్స్టా

రెన్సుకంపెని లిమిటెడ్.

సామూఖ్య శీట్లతో స్థిరమైనట్టియు

అభివృద్ధి చెందనట్టి కంపెనీ.

మా నేజిమెంటు క్లుప్తముగను

తెలివిగను చేయబడును బలమైనట్లే రెక్కరు.

నేషనలు యిండియన్ పాలిటీచాలా నులభమైనది. ఆకా
పిసీమిట ఆర్యేభిరుల్లగిన్నీటిని యిచ్చును. మీరు ప్రీమియముల
దూత్రం కట్టుకుండవలెను. పాలనీ తీర్మానముకాగానే నిూకు
గానీ, చనిపోయినప్పుడు మీదంతటి వారితోగాని ఇన్సురెన్స్
మొత్తమును యిచ్చివేయును. కష్టమైన నిర్బంధములలేవు తక్ష
ణము యివ్వబడును.

భీమానేయదలచినవారున్నూ ఏజంట్లుగావుండుటకు వ
లకుబడిగల పెద్దమనుష్యులున్నూ అప్లికేషన్లు ఈ క్రిందిచాకి
వ్రాసుకొనుడు.

టి. వి. రాఘవయ్య యన్సురెయర్,

పాణాఫీసు కలకత్తా

శీఫ్ ఏజంట్లు,

2-2

నార్తరక్ న రాగ్గు, బెజవాడ.

కేరళ సబ్బులు

మురికిని పోగొట్టి ఆరోగ్యమును, సంతోషము నివ్వగలవు.

గుణము—అనమానమైనది. వెల—మిక్కిలి స్వల్పము. స్వచ్ఛతకు పూచీ నివ్వబడును.

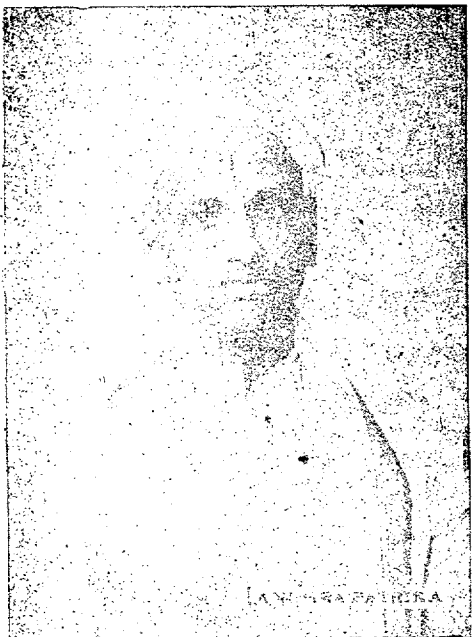
కేరళ సోప్ ఇన్స్టిట్యూట్, కల్లికోట్.

(మద్రాసు గవర్నరుగాతికి సబ్బుల తయారుచేసి యిచ్చువారు)

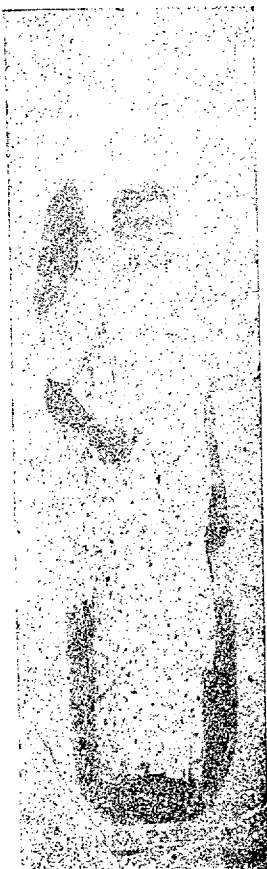
ఎ. వాసుదేవ పాత్రోగారు

సం॥ ఎ. పి. పాత్రోగారి కుమారులు, పోలీసు అసిస్టెంట్ సూపరింటెండెంట్ గ నియమింపబడిరి. (ప్ర.భా.వీ.)

ఎన్. శ్రీనివాసాచారిగారు

హిందూ ధర్మాదాయములబోధనా వ్యావస్థాపక నియమింపబడిరి. (ప్ర.భా.వీ.)

శ్రీమతి నరనర్వతి అమృత గారు

మదరాసులో కాసనోల్లంఘన మొనర్చి 6 నెలలు విడితైరు బండిరి. (ప్ర.భా.వీ.)

ఆర్. కె. సత్యనారాయణగారు

ఈ నెల తెలంగాణలో మధ్యాహ్నము ఒంటిగంట సమయమున నేరపునుగ జాస్తిచౌక్ న్యాయస్థానాధికారిచే నిర్ణయింపబడి ఆరుమాసముల కఠినశిక్ష ననుభవించవలసినదిగా తీర్మానించబడిన నామిద్రుడు శ్రీ ఆర్. కె. సత్యనారాయణగారిని గురించి నే నెరిగిన కొన్ని విషయములను ఆంధ్రమహాజనం తెలియజేయుట ఆవసరమని తలచుచున్నాను.

శ్రీ సత్యనారాయణగారు యిరువదియేడు వత్సరముల యువకులు. ధర్మచింత వీరికి మెండు. అందులకుదగిన వినయవర్తనము దీర్ఘాలోచనయు వీరికడ గానవస్తును. సన్మార్గస్వామి వర్తనమునే ప్రేమించిన వీరికి జీవితపథమంతయు క్లుప్తముగా వ్రాయవలసి కావలసివచ్చును. న్యాయవర్తనమున కీ ప్రపంచమున అంత యెక్కువ యవకాశములేదని వీరు తరచు అనుచుండెడివారు. ఇతరులవలన యెన్ని కష్టములు కలిగినను యెంత యెత్తిడి కలిగినను వీరు కాంతముగా వాటినిన్నిటిని ఓర్పుకొందురు.

కండపుష్టిగల సమాన్వితదేహము, ఆలోచనానిమగ్నమైన వదనలక్షణములు, మిలమిలలాడుచుండు కనులవీరియొక్క బుద్ధిబలవిహ్వలనవచ్చును. ఆంధ్రాంగములందు వేదాంత రాజకీయ సాంఘిక గ్రంథములను చాలవరకు వైమర్సిక దృష్టితో పఠించి వీరు ఆయా విషయముల గురించి చర్చలుజరుగు సమయములందు, నిశితమగు బుద్ధికుశలతను వెలువరించి విషయపూరితమై ఆధారభూతమైన వాదనను సాగించుచుండుదురు. స్వదేశీపరిశ్రమాభివృద్ధియన వీరికెక్కువ యిష్టము. రాజకీయ భృంశయమంతయు పరిశ్రమాభివృద్ధిమీదనే యాధారపడియున్నదని వాదించు వీరు ప్రస్తుత రాజకీయములందు యేమాత్రపు జోక్యమునూ గాని గైకొనకుండ భవిష్యత్కడకే దేశముయొక్క ఆరికనితని బాగుపడుటకల పరిశ్రమలను నెలకొల్పవలసి నదిగ సలహానిచ్చుచుండువారు. సంభాషణాసమయములందు ప్రస్తుతరాజకీయ రంగమున వీరికి కొంత ప్రచారమును గావించవలసినదిగా నే ననేకమార్లు చెప్పియున్నను అట్టి యభిప్రాయములను అనుమతము కనుపరచక దేశీయపరిశ్రమల నెలకొల్పుటకు ప్రోత్సహించుటయు అందువలన యే ఒక రిద్దరో దేశోపకరమగు పరిశ్రమలను నెలకొల్పనెడల దానివలన తన జీవితము భంగపడవలదనియు అందువలన రాజకీయములందు తాను జోక్యము కలుగజేసికొనజాల ననియు తెలుపుచుండెడివారు. వీరికి ఆధ్యాత్మిక చింతనయు వేదాంతదృష్టియు మెండు. అందువలన వేమనయోగి జీవితమును ఆయన పద్యములను సంభాషణాసమయములందు పలుమాటలు ఆవర్తములుగా ఆధారములుగా చేర్చుచుండుదురు. అమాయకుడు నేడు బందీ గావించబడియున్నాడు.

ఎన్. జి. ఆచార్య.

ముసల్మాను విరుషీమణి

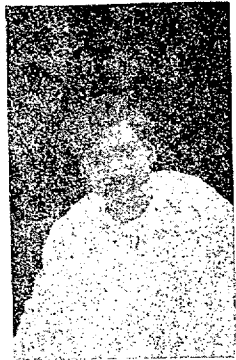
7 గురు విడ్డలతల్లి బి. ఏ. బిరుదము పొందెను

మైసూరు, జూన్ 1:—తెలంగాణ నివాసులగు ఇక్బాల్ నీసా బేగముగారు మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమునందు బి. యె. బిరుదమును గ్రహించిరి. ముసల్మానుల సంఘమందు కనివిని యెరుగని విద్యాభ్యాసము యీమెకీ సెను. మైసూరు రాష్ట్రములో పోలీసు సూపరింటెండెంట్ పనిచేసి పింఛను తీసికొనుచున్న గులాము మొహద్దీనుఖానుగారి కుమార్తె యీమె.

1913 సం॥రములో యీమె వివాహము జరిగెను. మైసూరురాష్ట్రప బిల్లివమ్మ కాలిలో పనిచేయుచున్న యన్. ఏ. హుస్సేనుగారి కిచ్చి వివాహముచేయబడెను. వివాహమైన పిమ్మట యీమె చదువుప్రారంభించెను. ఈమె తన సంఘాచారము ప్రకారము ఘోషాలోనుండియు తనకు కలుగుచున్న సంతానమును పెంచి పోషించుకొనుచు సంసార భారమును వహించుచు విద్యాభ్యాసమందు ఉద్యోగము సంపాదించి పని చేసెను. ఆమె 1927 సం॥ వత్సరములో యూనివర్సిటీ ప్రవేశపరీక్షయందు తీర్ణయ్యెను. ఇప్పుడు బి. యె. బిరుదమును గడించెను.

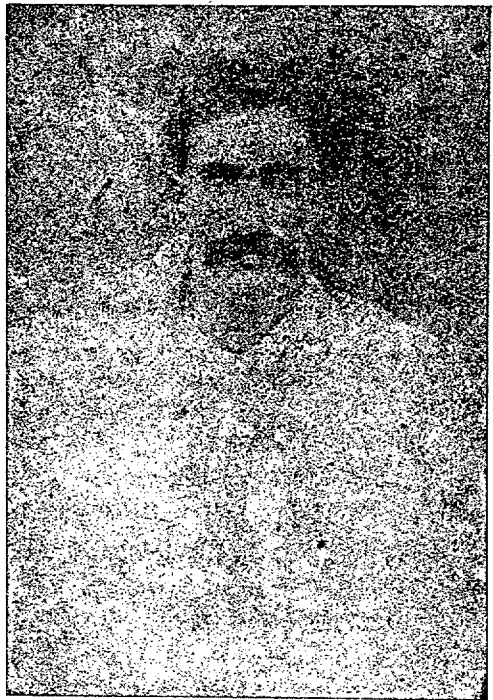
ముసల్మానుల సంఘమందు బి. యె. పట్ట బిరుదమును సంపాదించిన వారితల్లి మీమె యొక్కతయే. ఈమె విద్యాకృషి నందలి ప్రాశస్త్యప్రభావ మేమనగా యీమె 7 గురు విడ్డల తిల్లియెయ్యండియ్య పట్టుదలతో విద్యాభ్యాసము చేయగల్గెను. ఈమె శ్రేష్ఠకుమారుడు ఇంటర్మీడియేటు తరగతిలో చదువుచున్నాడు. స్కూలు ఫైనలు పరీక్షయందు మొదటి తరగతి వాడుగా ఉత్తీర్ణుడయ్యెను. (మద్రాసు మెయిలు)

ఆయుర్వేదాచార్య రత్నాకరము	8-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము (1)	6-0-0
ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి	2-0-0
భస్మప్రకాశ	1-0-0
డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తికాశ్రీ, బెజవాడ	

చిగురుపాటి శివన్నారాయణగారు

కపిలేశ్వరమునందు 9½ మాసములు కఠినశిక్ష విధించబడెను.

కొల్లిపర సూరయ్యచారిగారు

కపిలేశ్వర పురమునందు తాళ్లు పరికినందుకు 9½ మాసములు కఠినశిక్ష విధించబడెను.

శ్రీమతి లింగప్ప అమృత గారు

మదరాసులో కాసనోల్లంఘన మొనర్చి 6 నెలలు విడితైరు బండిరి. (ప్ర.భా.వీ.)

RUB IT IN

కేంపులు, పచ్చలు, మంచిముత్యములు వగైరాలకు
 వీకంస చబిల్ దాసు అండు సన్న,
 సీమకమలములు, నగలవర్తకులు,
 112, 113 చైవాబాదురోడ్డు, మద్రాసు. 4

బొంబాయిలో వేలకొలది
 కాంగ్రెసువాదులగు
 మహమ్మదీయులు డిరేగింపు
 జరుపుట

ఎస్. ఏ. బెల్వీ, మాలానా అహమదు సయ్యదుగార్లు
 నాయకత్వము వహించుట

బొంబాయి, జూన్ 3:—కాంగ్రెసుసంఘమునా రవలం
 బిందువున స్వరాజ్య సత్యాగ్రహముపట్ల మహమ్మదీయుల
 కత్తిధికును సామూహికలను విషయమును స్పష్టపరుచుటకు
 నేడు సాయంకాలము బొంబాయి క్రానికల్ పత్రికా సంపాదకు
 డగు ఎస్. ఏ. బెల్వీ జనులుతోలు ఉలేమాసంఘ కార్యదర్శి
 యగు మాలానా అహమదు సయ్యదుగార్లు మున్నగు పెక్కు
 మంది మహమ్మదీయ ప్రముఖుల నాయకత్వముక్రింద పతా
 కులు బోరాలు మున్నగు పెక్కు తెగల మహమ్మదీయులు
 పెక్కువేలమంది బొంబాయి నగరమున మిక్కిలి గొప్ప ఊకే
 గింపు జరిపిరి. వారందఱుకల ఎస్. ఏ. బెల్వీ మైదానమునకు వెళ్లి
 పిమ్మట నగట బహిరంగస్థ జరిగినది.

“గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద కాంగ్రెసుసం
 ఘమువారు ప్రారంభించిన జాతీయవిదానమును భారతజను
 యితు ఉలు ఉలేమాసంఘమువారుగూడ నామోదించుటచే
 యాయుధ్యులను బొంబాయి మహమ్మదీయులు మనఃపూర్వ
 కముగ తోడ్పాటు నొసరుచున్నారు. భారతదేశమునందలి
 మహమ్మదీయులందఱుకల ఆహింసాత్మకముగ నీసత్యాగ్రహము
 నందు పూర్తిగా పాల్గొనకుండ నందుతో అంతకాలమువరకును
 మహమ్మదీయ సుతమువారి ప్రతినిధుల మనుషేరతో మహమ్మ
 దీయుడుగూడ రాండుతేబిలు సభలో పాల్గొనగూడదని యీ
 సభివారు కోరుచున్నారు అను తీర్మానము ఆసభలో నామో
 దింపబడెను. (అ. ప్రె)

బొంబాయి పట్టభద్రుల
 సమావేశము

శ్రీకృష్ణమువారి నిర్బంధవిధానము నిరసించుట

బొంబాయి, జూన్ 3:—ఈ సాయంకాలము బొంబాయి
 పట్టభద్రుల సమావేశమొకటి జరిగెను.
 నుండి వచ్చిరి. శ్రీయుత భాలాభాయి దేశాయి
 నహించిరి. వెతుక కార్పొరేషన్ అధ్యక్షులుగ
 జి. వి. దేశాయునిగా రుద్రవ్యించిరి. ప్రస్తుత
 దేశాయుని గురించి సభలో చర్చింపబడెను. తుదకు
 భారతీయుల స్వరాజ్యకాంక్షను నేటి ఉద్య
 మకాంచుచున్నదిగాన దాని నణచివేయుటకు ప్రభుత్వ
 యిలంబించుచున్న నిర్బంధవిధానముపట్ల సభివారు
 పూర్వమును ప్రకటించుచున్నార అను తీర్మాన మామో
 దింపబడినది. బొంబాయి పట్టభద్రుల లందఱును స్వదేశీవస్త్రము
 ధరించుటకు ప్రమాణములు వ్రాసినవలెను. ముఖ్యముగ
 ఖద్దూనే వాడవలెను. సాధ్యమైనంతవరకు తక్కిన వస్త్రపు
 విషయమనగూడ స్వదేశీవస్త్రులనే ఉపయోగించవలెను.
 వీలైనంతవరకు బిటిషు సరకులను బహిష్కరించవలెను. ప్రస్తు
 త క్షిప్తసమస్య గౌరవకరముగను తృప్తికరముగను పరిష్క
 రింపబడినంతకాలము బట్టభద్రులెవ్వరును బొంబాయి కాసన
 సభకు అధ్యక్షులుగ నిలువరాదను” అను తీర్మానము గూడ
 నామోదింపబడెను. (అ. ప్రె)

రంగూనులో శాంతి నెలకొనుట

హోర్బరులో ననులన్నియును మరల పూర్తిగా
 ప్రారంభమగుట

రంగూను, జూన్ 4:—నేడు రంగూనులో శాంతి
 పూర్తిగా నెలకొనునది హోర్బరులో పనులన్నియును పూర్తిగా
 ప్రారంభమైనవి. (అ. ప్రె)

అలసిన నరములకు శమనము గలిగించి
 సుఖనిద్రను గలిగించును

మీధర్మయింటికి వేసరి వచ్చినవెంటనే ఒక గ్లాసును, ఓవల్
 టైన్ ఇమ్మ. నిత్యము నాలాగు చేయుము. కొద్దిరోజులలో అలసట
 అనేది లేకుండా పోయి, బలముగానుండును. ఓవల్ టైన్ సులభముగా
 జీర్ణ మగును. ఆరోగ్యమును చేకూర్చు పదార్థములు శరీరమునకు బల
 మును గలిగించును.

ఓవల్ టైన్ నానబోసిన బాల్లమీగడపాలు, కోకోనూడి తయారగును.
 నూతనశక్తిని, బలమును చేకూర్చునట్టి టానిక్ రసద్రవ్యము.
 త్రాగుటకు బహుళవ్యయుగా నుండును. మీధర్మ త్రాగుట కిష్టమను.
 ఇంటిల్లిపాదికి, స్నేహితులకు యివ్వచ్చును.

ఓవల్ టైన్ తయారయ్యేటప్పుడు చేతులతో తాకబడదు. తయారైనప్పుడు
 కడుసులభము. మంచి కాగినపాలు లేకపోతే కన్ డెస్ట్
 మిల్కు చాలును.

OVALTINE

మెదడునకు, నరములకు, శరీరమునకు శక్తినిచ్చును.
 కమిష్టు లందరివద్దను స్టాంపులందు దొరకును.
 ఏ. వాండర్ లిమిటెడ్.,
 లండను, ఇంగ్లాండువారిచే తయారుచేయబడినది.

రాజీనామాలు

నెల్లూరు జిల్లా కోవూరుతాలూకా తహశీల్దారువారి సముఖమునకు.

నెల్లూరుజిల్లాకోవూరుతాలూకా నార్దుఅములూరు గ్రామమునకు వ్రాసిపంపిన రాజీనామాపత్రము.

అయ్యా శేను ప్రస్తుత దేశవస్థితము ననుసరించి యీ గ్రామమునను నాకరి చేయుటకు యిష్టములేక రాజీనామా యివ్వడమైనది.

81.5-80. దేవిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి.

నేను సభకు వెల్లియుండలేదు

80-5-80 లేదీ గల హిందూ పత్రికలో గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరుగారు యీ గ్రామము వచ్చినపుడు చేసిన సభలో కె. సీతారామయ్య అనువా రేమో చెప్పినట్లు ప్రకటించబడెను. అట్టి పేరు గల కమ్మప్రముఖులు మరియొకరు యీ గ్రామమున న్యాయవాదిగా నుండుటచేత మనకు వెన్నుది పెట్టుకొని యూరకుంటిని. 81-5-80 లేదీ గల ఆంగ్లపత్రికలో వైవియము తర్జుమా చేయుచు కె. సీతారామయ్య అనటకు బదులుగా కుడగంటి సీతారామయ్య అని నా పూర్తి పేరు ప్రకటించబడెను. కాని నే నాసభకు వెల్లియుండలేదు. ఆ దినమున గ్రామములో కూడ లేను. ఈ దిద్దుబాటును మీ పత్రికలో ప్రచురపరచుచు.

కురుగంటి సీతారామయ్య ఎం. ఏ. తెనాలి.

శ్రీ ఆంధ్రరత్న ద్వారాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి వద్దంతిమహోత్సవము

రామంగరము

1-వ లేదీని రామంగరములో శ్రీ ఆంధ్రరత్న ద్వారాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి జయపబడింది ఈ తేదీననుచు వారలమంది పెద్దలు విచ్చేసిరి. శ్రీ జాగర్ల మూడి కుప్పూరు బొంబరగారు యీ ఆతిథ్యము మజ్జనభోజనాది సౌకర్యములన్నియు సుఖ్యైక్తికముగా చేర్చుటచేసిరి. సాయంత్రము నాటకములంబున (ఫలాగిరములన్నియు) గోస్తి ప్రారంభమైనది. ఆంధ్రరత్న ముగిసినప్పుడే ఉపన్యాసము ప్రతివ్యవసాయశాస్త్రములతోను గోలాపాలముతోను నవ్వలూరుతోడను ముగింపబడినది.

(ఒక ప్రేక్షకుడు)

పెనవలకమ్మ

ది 81-5-80 ఉదయం 7 గంటలకు మహాత్మాశ్రీ రామదాసుగార్లు ఛాయాపటములతో కృష్ణానామ చేసినందుల వాద్యములు హరివాహనస్తోత్రము చేయుచు గ్రామముల యు 8 గంటలకు డిరేగింపుపూర్తిచేసి కుష్మావృక్షము 9 గంటలకుంచి వీడలకు నుమారు 800 కి అన్నప్రసాదము చేయుచును సాయంత్రము 6 గంటలకు చేయేగ్రామసభా ప్రత్యయ చేయుట రావు రాయన్నగారి ఆధ్వర్యముక్రింద ప్రధానముగాను బహిరంగస్థ జరుగబడెను. శ్రీయుతకు భాలు వామరామయ్య (ప్రి) గారు దీని లక్ష్యకావ్యాఖ్యలు నాగు రుచివాడు. వీరకరు, నారు లేకమునకు చేసిన మహావీరకారముగాను శ్రీయుతకు స్యసించిన తర్వాత అధ్యక్షులకు నంపినములతో సభ 7 గంటలకు ముగింపబడెను.

(ఒకవీక్షకురీ)

మహారాను ధాన్యమిల ధరలు

(31-5-30)

ఉత్పాదకములు

నగర (కొత్తది)	"	12 4 9
" (పాతది)	"	12 6 9
మి.న.కొ.	"	10 8 9

నూకలు

రంగూన్ ఆఫీసు రకము :—

ఎ 1 (బి 1-కి పా 193)	13 14 9
ఎ 2 "	12 12 9
ఎ 3 "	11 2 9
బి 1 "	12 10 9
బి 2 "	12 2 9
బి 3 "	11 8 9
బి 4 "	10 4 9
సి 1 "	12 6 9
సి 2 "	10 10 9
సి 3 "	9 4 9

బహు రకము నెం. 1, 2, 3, 4.

(బి 1-కి పా|| 202) 8 0 9 ము|| 12 8 9 ము||

నైగాన్ నెం. 1 (బి 1-కి పా|| 218)

12 12 9

పుట్టుబియ్యము

తెలుపు (42 పళ్లు గలది)	12 12 9
నలుపు "	17 12 9

గోధుమలు

కండ్వా (205 పానులు)

రాగులు

బొంబాయి (70 పళ్లు గలది)	7 6 9
దవనగిరి (65 ")	8 4 9

శాయధాన్యములు

తెనకపప్పు:—

రంగూన్ (బి 1-కి పా 192)	13 14 9
కరాచి (" 205)	ప్రాకులేదు
కలకత్తా (" 190)	

బెంగాలు తెనకలు:—

పంజాబు (" 207)	15 4 9
బియా (" ")	
రంగూన్ (" 195)	18 0 9

పెసలు:—

రంగూన్ (" 193)	13 0 9
కంభం-మెట్టు (" 205)	
సింగపూరు (" 200)	
బహుగిరి (అ.రా " 205)	16 12 9
" (కలకత్తా 205)	16 12 9

ఉలపలు:—

తిరుపత్తురు (52 పళ్లు గలది)	7 2 9
కట్టకే (45 ")	

కంది పప్పు:—

కాన్పూరు (బి 1-కి పా 205)	16 0 9
కలకత్తా (" 195)	

మినుములు:—

బంబరు (" 218)	14 12 9
కుంతియా (" 225)	16 8 9 టు 15 4 9
కలకత్తా (" 218)	14 0 9
పయరా (" 225)	14 12 9

కేసరి పప్పు:—

(మి.న.కొ) నెం. 1 (" 205)	14 14 9
" 2 " "	14 8 9
" 3 " "	14 2 9

అలసంబలు (జానా):—

(పెద్దపైజా) (" 180)	14 0 9
చెడ బీన్స్ (" 190)	10 12 9
అనుములు (మాండలె) (" 178)	15 6 9

కలకత్తాలో వికేటింగు

30 మంది స్త్రీ వలంటీరులును 30 మంది పురుషు

వలంటీరులును వికేటింగు జరుపుట

కలకత్తా, జూన్ 4:—కలకత్తాలో బహుభాషాలో వలంటీరులు 30 మంది స్త్రీలును 30 మంది పురుషులును విదేశ వస్త్రముల దుకాణములపట్ల పికేటింగు చేసిరి. పోలీసువారు కచ్చింపుకొనలేదు. (ఫీ. ప్రె.)

రాండు తేబిలునభ

సంస్థానాధిపతులు ప్రాతినిధ్యము

శ్రీయుత సచ్చిదానంద సింహగారిని

సలహా దారునిగా నియమించుట

పాట్నా, జూన్ 4:—రాండు తేబిలు సభకు పంపబడు నట్టి సంస్థానాధిపతుల ప్రతినిధులకు సలహా చెప్పటకు సంస్థానాధిపతుల సంఘమువారు వెనుక బిహారు జరిస్సా ప్రభుత్వసంఘము వందు ఆధికసభ్యులుగా నుండిన శ్రీయుత సచ్చిదానంద సింహగారిని నియమించి రని తెలియచున్నది. (అ. ప్రె.)

సర్ తేజబహదరు సప్తగారు

ప్రభుత్వమునకు సలహానిచ్చుట.

స్నేహితులను కోల్పోవుచున్నారనుట.

సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు గూడ

దీనిని బలపరుచుట

అతిముఖ్యమైన తేజ ఆను శీర్షి కతో సప్తగారి వ్యాసము ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు పత్రికలో ప్రకటింపబడినది.

బొంబాయి, జూన్ 4:—“దొరతనమువారు తమ విక్రతుల నందరినిగూడ కడుశ్రీఘ్రముగనే పోగొట్టుకొనుచున్నారు. “అమిశ్రులు నిర్భయముగా ముందరికివచ్చి దొరతనమువారికి సహాయముచేయురు” అని భారతదేశమునందును ఆంగ్ల దేశము నందునుగూడ కొన్ని పత్రికలు మితవాదులు మున్నగువారిని నిరసించుచు వ్రాసెను.

“కార్మిక ప్రభుత్వమువారి పుణ్యక్షేత్ర ప్రకటనను చేసినవో 24 గంటలలోనే కార్మిక ప్రభుత్వమువారి ఆధికారము తొలగిపోవును” అని మిక్కిలి గొప్పపదవిలోనున్న యొక మిత్రుడు వాడు వ్రాసెను. నైమనుకమిషను నివేదిక ప్రకటింపబడువరకును కార్మిక ప్రభుత్వమున కిట్టి నిర్బంధముండిన నుండ వచ్చునుగాని నైమనుకసంఘమునుగూర్చి 1927 లో కార్మిక ప్రభుత్వమువారు చేసిన శోచనీయములను ప్రకటనలు అటుపిమ్మట వారిని బంధించువారి కుండుననియే నేను ఆశించుచున్నాను. “మీరు సద్భావముతోనే పనిచేయవలసిందిరా? అను ప్రశ్నకు ప్రతివిధమునా స్పష్టముగ ప్రత్యుత్తరము నియ్యవలెననియే భారత ప్రజ లిప్పుడు ముఖ్యముగా కోరుచున్నారు. అసమగ్రములగు యేర్పాటులు, వట్టి నూచనలు, కాలనిర్ణయములేకుండ చేయబడెడు వాగ్దానములు మున్నగునవి యిపు డెంతమాత్రమును పనికిరావు, అని సప్తగారు వ్రాసిరి. (అ. ప్రె.)

ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానము

ప్రస్తుతము సిమ్లానుండి ఆమోదించబడుచున్న విధానము జలన యిటుపిమ్మట అధికముగ దుష్ఫలితము కలుగుట నిశ్చయము. దీనివలన ప్రజలలో ప్రభుత్వముపైని అత్యధికముగ ద్వేషమును మనఃకాంత్యమును తప్పక కలుగును. వానిని ఆవల తొలగించుట అసంభవము. భారతీయుల కిప్పుడు అధినివేశనస్వాతంత్ర్యమునిచ్చుటవలన తప్ప మరి దేనివలనగూడ నిపుడు దేశమున శాంతి నెలకొనదు” అని సప్తగారు వ్రాసిరి.

ఈ వ్యాసమును సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు గూడ నామోదించిరి. (ఫీ. ప్రె.)

అతిపూరు జయిలునూవరింపెం డెంటును మార్పుట

ఇతని అధికారకాలములోనే యిటీవల

చాల గందరగోళములు జరిగెను

కలకత్తా, జూన్ 4:— అతిపూరు నెంటులు జయిలు నూపరింపెం డెంటు మేజరు సోమదత్తుగారి అధికారకాలము లోనే యిటీవల నచట చాల గందరగోళములు జరిగెను. ఈ యుద్ధో గిపుడు అంబాలా నైతికవైద్యశాలకు మార్పుటచే నిపు డతడు అచటికి వెళ్లెను. (ఫీ. ప్రె.)

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘము

నేడుసాయంకాలము అలహాబాదులో జరుగుట

అలహాబాదు, జూన్ 4:— నేడుసాయంకాలము భా. కాం. కార్యసంఘసభ యిచట జరుగును. శ్రీయుతులు డాక్టరు సయ్యును మహమ్మదు, బాబు రాజేంద్రప్రసాదు, బాబు శివప్రసాదుగలవై షెర్వానీబాబు పురుషోత్తమదాసు టాండనుగార్లు మున్నగువారు వచ్చెదరని తెలియచున్నది. వారి వార్తాపత్రిక బహిష్కరణము క్రొత్తఆర్థి నెట్టులు మున్నగు విషయములను గూర్చి ముఖ్యముగా చర్చ జరుగవని తెలియచున్నది. (అ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

లక్నో వెళ్లుట

టాండనుగారుగూడ వెళ్లుట

అలహాబాదు, జూన్ 4:—వలంటీరు లక్నోలో జరిగిన అల్లదలనుగూర్చి తెలుసుకొనుటకు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారును పురుషోత్తమదాసు టాండనుగారును లక్నో వెళ్లెరి. (ఫీ. ప్రె.)

బేరారులో అడవుల

సత్యాగ్రహము

సత్యాగ్రహసంఘమువారు శ్రీయుత

ఆనీగారిని నియంతగా నియమించుట

యోటములు, జూన్ 4:—యోటములలో ప్రధాన శిబిరము నేర్పరచి అడవుల సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు బేరారు సత్యాగ్రహసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. శ్రీయుత ఆనీగారిని నియంతగా నియమించిరి.

నిన్నరాత్రి ఆనీగారి అధ్యక్షతక్రింద పురమందిరము వెంకట బహిరంగసభ జరిగినది. 5,010 మందివచ్చిరి. సాటి గ్రామగారి భార్యయును కుమార్తెయును డాక్టరు పట్నార్డును, ప్రజలూ బి యా నీ గార్లును గంభీరోపన్యాసముల కొ స గి రి. (అ. ప్రె.)

సర్దారు శార్దూలసింగు కావీషరు

గారిని అరెస్టు చేయుట

రావల్పిండిలో నిన్నరాత్రి అరెస్టు చేసిరి

లాహోరు, జూన్ 4:—పెహవరులోని ఏప్రిలు జరిగినవిషయములనుగూర్చి విచారణచేయుటకు భారతకా. సంఘమువారు శ్రీయుత వి. జె. పటేలుగారి అధ్యక్ష నియమించిన సంఘములో సింగుగారుగూడ నొకసభ్య నియమింపబడినందున ఆ విచారణలో పాల్గొనుటకు సింగు రావల్పిండి వెళ్లిరి. నిన్నరాత్రి 12 గంటలకు సింగుగారి వల్పిండిలో అరెస్టు చేసి నేడు లాహోరు తీసుకొనివచ్చి పలు జయిలులో నడిచిరి.

సత్యాగ్రహ ప్రచారమునుగూర్చి లాహోరులో

సింగుగారు రాజ్యద్రోహకరముగనుపన్యాసము నిచ్చినందులకు ఏ క్రింద అరెస్టు చేసిరిని తెలియచున్నది. ఈ సంగతి తెలిగానే సింగుగారిని చూచుటకు చాల మంది చెర సా ల క డి. వెళ్లిరి.

శార్దూలసింగుగారు పంజాబు సత్యాగ్రహసంఘాధ్యక్షుడు. (ఫీ. ప్రె.)

భీమవరం డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు కొంతమంది

రైతులకు పంపిన నోటీసు కాపీ

నోటీసు

మీరు ఇప్పుడు జరుగుచున్న సత్యాగ్రహోద్యమమునకు సహాయముచేసివారని రిపోర్టు కాబడినందున గ్రామములో మీరు ఉండుకున్న భూములకు యంత్రప్రయోగం చేయవలెనని నీరు ఇవ్వకుండా శ్రీకలెక్టరుగారు ఆర్డరువేయవలె యున్నారు. గనుక ఇందును గురించి మీరు చెప్పుకొనునది ఏమైన ఉన్నయెడల భీమవరం మకాంలో జూన్ నెల 4వ తేదీని మాయెదుట స్వయముగా హాజరై చెప్పుకొనవచ్చును.

భీమవరం

డిప్యూటీ కలెక్టరు

వారి ఆఫీసు 31-5-30.

డిప్యూటీ కలెక్టరు.

చెన్నపురి సత్యాగ్రహము

చెన్నపురి చెరసాలలో రాజకీయ వైదీల స్థితి

ఈ చెరసాలనుండి విడుదల చేయబడినవారి అనుభవము

మదరాసు, జూన్ 4:—శ్రీయుతులు కె.వి. శివరామయ్య (కడియం) నటరాజ మొదలగు (వైలాపూరు) గార్లు ఉప్పు సత్యాగ్రహ మొనరించినందులకు మే 26 రోజు తేదీన పి. కో. 151 క్రింద వీరికి చెర యొక్క నెల శిక్ష వేయబడినది.

పత్రికావిభాగ వీరిని సంబంధించి పీ.టి.ల నడిపిరి. "భోజన విషయమునను యితర విషయములలోనుగూడ పి.టి. క్లాసుల వారి కెట్టి భేదమును లేదనియు చెప్పవచ్చును. వాస్తవప్రకారము, పండ్లు మున్నగు వస్తువులను వారు కొరినచో కూడరింపబడినట్లు వారి కెప్పుడు లేదు.

పి. క్లాసు వారికి విక్రీయ దుర్బరముగా నున్నది. వాస్తవమున నేరములను చేయుటయే వృత్తిగా గల యితర వైదీలను విక్రీయిస్తే మామవున్నాడు. ఇప్పుడు చెన్నపురి చెరసాలలో రాజకీయ వైదీలు 45 మంది కలరు" అని వీరు తెలిపిరి.

చెన్నపురి వలంటీరులకు శిక్షలు

శ్రీయుతులు దామోదరం, సుందరరాజను అలగిరిసామి, గోవిందరాజు నాయుడు, అప్పాసామి వివేకానందం నాగరాజశర్మగార్లు శిక్ష వేయబడుట

మదరాసు, జూన్ 4:—వీరిలో కడపటి ముగ్గురును 2 వ తేదీ సోమవారమునాడు మొదటి నలుగురును 3 వ తేదీ మంగళవారమునాడున ఆరెడ్డు చేయబడిరి. 3 వ రాజధాని మేజిస్ట్రేటు శ్రీయుత రావుబహదరు వి. వి. శ్రీహరిరావుగారి కోర్టులో నేడు విచారణ జరిగినది. మొదటి నలుగురును తిరువళ్ళీ-డి సముద్రతీరమున ఉప్పుచేయుటకు ప్రయత్నించినందున కడపటి ముగ్గురును అటునే బహిరంగభూమి నుపన్యసింపి రనియును కేసు చేయబడినది. వీరికి యేడుగురికిని గూడ పి. కో. 151 క్రింద చెర ఆరునెలలు కఠినశిక్ష వేయబడినది.

వల్లభాయి పటేలుగారి ఆరోగ్యము సరిగా నుండకపోవుట

చెరసాలలో సరియైన ఆహారము లభించకుండుట

ఆహారవాదాదు, జూన్ 4:—సబర్కలీ చెరసాలలోని సత్యాగ్రహులకు గోధుమకొత్తెలను పరిమితులు అన్నమును యిచ్చెదరు. వీనిలో సకమునకు రాళ్లుక, మట్టిగడ్డలను వుండును. కావున వల్లభాయిగారు అన్నమునకు నీళ్లలో వేసెదరు. అందులకు మున్నగు తాళ్లను అడుగుకు దిగిపోవును. పిమ్మట ఆ అన్నమునే వల్లభాయిగారు భుజించెదరు. ఇప్పుడు వల్లభాయిగారి ఆరోగ్యము సరిగానుండలేదు. శ్రీయుతులు మణిలూలి కొద్దరి పతకుమియాను జగతరాంబేవు హరిప్రసాదు దేశాయిగార్లు మున్నగువరుడ చాలవిక్రీయించినట్లే కనపడుచున్నాడు అని తెలియుచున్నది. (ప్ర. ప్రె.)

కాంగ్రెసు పత్రిక-సీతాసగరము

కాంగ్రెస్ పత్రికాధిపతి చంద్రుపల్ల హనుమంతరావు గారు ఇట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

ప్రెస్ ఆర్డినెన్సునుసరించి మాపత్రికయొద్దనుండి రూ. 2000 ధరావతు కొరబడినది. ఐనను మేము ధరావతు చెల్లింప కుండక్రింద క్రింద వాఖులచేయుటకు ఆర్డినెన్సును ధిక్కరించి యీవారము పత్రిక ప్రకటించివాము. మా పత్రికను నిలుపుటకు ప్రకటించుటకు అనుభవముగలవందని కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకు సరభాషు పంపివాము. వారి యనుమతి వచ్చునట్లు కాంగ్రెసు ప్రకటించబడును. ముందుగా వ్రాపు సంచిక క్రిందయును చేయుచు ప్రకటించుము.

ధర్మ సత్యాగ్రహము

ధర్మ సత్యాగ్రహమునుగూర్చి బొంబాయినాయకుల ప్రకటన

శ్రీయుతులు హుస్సేన్ త్యాబ్జీ కే. నటరాజ్

జి. కే. దేవధర్ గార్లు ఇట్లు ప్రకటించిరి

బుల్సార్, జూన్ 3:—త్యాబ్జీగారు బొంబాయి స్టాల్ కాజుకోర్టు జడ్జిగా నుండిరి. నటరాజ్ గారు ఇండియన్ సోషలిస్ట్ పార్టీకు సంపాదకులు. దేవధర్ గారు సర్వెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియాసొసైటీకి అధ్యక్షులు. నేడు వీరు ధర్మ సత్యాగ్రహమును స్వయముగా మామట వచ్చితిరి.

"ధర్మ సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుచున్న వలంటీరుల పట్టుకు ఆ సత్యాగ్రహమును మామటకు ప్రేక్షకులగ వేర్లిన వారిపట్టుకుగూడ అతికఠినములను చర్యలు చాల శీఘ్రముగ జరుపబడుచున్నవని మేము పత్రికలలో వ్రాపుటయు విశదముగూడ తటస్థించినందున నేడు మేము బుల్సార్లోను స్వయముగా మామట వచ్చితిరి వెల్లితిమి. ఉంతాడిగాను కాంగ్రెసు సంఘము వారే ధర్మ చిన వైద్యశాలలకు వెల్లి అచట చికిత్సపడయుచున్న వలంటీరుల నడవించి మాచితిమి. వైద్యశాలలకు వలంటీరుకందరికిని తెలిసిన గాములకు అచట అధికారమును స్వాధీనమును, దేశభిరునమునకుల డార్డు పలువురు చికిత్సచేయుచున్నార. గాములు తెలిసినవారిలో చనిపోయినవారి సంఖ్యచాలతక్కువగనే యుండినను గాములు తెలిసినవారి సంఖ్య మాత్రము విక్రీయి హెచ్చుగనే యున్నది.

ఉంతాడిలో నేనుక కాంగ్రెసువారిచే నిర్బంధపడి, పిమ్మట పోలీసువారిచే పూర్తిగ ధ్వంసమొనరింపబడిన శిబిరము ఎచట నండెనో ఆ స్థలమును గూడ మేము చూచితిమి. వలంటీరులు ఉప్పుసత్యాగ్రహము జరుపుటకు, పోలీసువారు వారిని నిర్బంధించుటకు గూడ మేము స్వయముగా చూడగోరితిమి. అందుల న ధర్మకొత్తెలకు కొంతమారునుండున్న ఒక భూస్వామి పాలములోనికి మేము వెల్లితిమి. మేముచేసిన మటలన పోలీసు వారికి ఎట్టినిరోధమును కలగజాలదు గావున పోలీసువారుండుల కావేసేందుట కెట్టి కారణమును కనబడలేదు మేము నిలువబడిన పాలము డిపోజు 1 మైలు దూరమునను, వలంటీరులు నిలువబడిన స్థలమునకు ధర్మాంగుదూరమును ఉన్నది. మేముచేట నిలువబడియుండిగా ఒకపాపాక్షుడు అచటికి వచ్చి "ఇదొక నన్నచో మీకు చెబ్బులు తెలుసు. గ్రామములోనికి పోడు" అని మాతో చెప్పెను. డిపోజు చాల దూరమనందే పోలీసు వారు వలంటీరులను అపివేయుట నురల ఉంతాడికి తీసికొనినవచ్చుట మున్నగు పనులన్నిటిని మేము చూచితిమి. వలంటీరులను అరెస్టుచేసిన పిమ్మట వారిని తీసికొని పోవుటకుబడులుగా లాటి (తో) కొట్టెదరియు వారి ప్రక్క యెముకలలో లాటిలతో పొడిచెదరియు చాలమంది మాకు తెలిసియున్నాడు.

ధర్మన డిపో ఆవరణలోపల 200 గజములవరకును వలంటీరులను పోనిచ్చిరి. అటుపిమ్మట వీరల నటనుండి వెడలిపొందని ఆజ్ఞాపించిరి. వారు వెడలిపొందన వారిని లాటిలతో కొట్టుచు సరిహద్దుదాటిన పిమ్మట కొంతమారును వరకునుగూడ పోలీసు వారు తరిమిరి. ఆ పట్టికే వలంటీరులలో చాలమందికి లాటి చెబ్బులు విస్తారముగా తెలిసినవి. అటుపిమ్మట ఆశ్చర్యభలు గుర్రములను కడువేగముగా పరుగెత్తించుచు వలంటీరులను తరిమిరి. అటుపిమ్మట వలంటీరులను పోలీసులను వైద్యశాలలకు గొనిపోయిరి. వారిలో కొంత మంది స్పృశితేకుండ పడిపోయిరి. వెక్కుగ్రామములగూడ తెలిసెను. వీనినన్నిటిని మేము స్వయముగా చూచితిమి. కాని మే మిదివరకు వినినసంగతులన్నియు నిజమేయని యిందులన స్పష్టముగా తెలిసికొన గలిగితిమి.

నేడు నాయకత్వము వహించిన శ్రీయుత వానశము కద్దగుగారిని మొదట అరెస్టుచేసిరి. తరువాత కొట్టిరి. పోలీసు వారు వలంటీరులను చాల దుర్భాషలాడుచుండురు. అందులకే వలంటీరులను అధికమున పరితాపము కలుగుచున్నది. నేడు వలంటీరులను డిపో సరిహద్దునుండి తరిమి వేసిన పిమ్మట ఆశ్చర్యభలు లాటిలను ధరించి గుర్రములను అతి వేగముగ పరుగెత్తించుచు మొదట డిపోవద్ద వలంటీరులు నిలువబడిన స్థలము మొదలుకొని ఉంతాడి గ్రామమువరకును కనబడినవారినిందరిని కొట్టుచు వెంట తరుముకొని వచ్చిరి. గ్రామములోగూడ శ్రీలను పురుషులను బిడ్డలను తరుముచు వారు వీధులువెంట గుర్రములను కడువేగముగా పరుగెత్తించిరి. ప్రజలు సందుగొందులలోనికిని, ఇండ్లలోనికిని పరుగెత్తుకొనిపోయిరి. తెలుపును బిగించుకొనిరి. ఎవరైన పరగిడజాలక పోయినచో పోలీసువారు వారిని లాటిలతో కొట్టుచుండిరి.

ఈ చర్యలు అధికమున పరితాపమును కలిగించుచున్నవి. ఇవి న్యాయమైనవి యనుట ఆచిత్యమున వి

యును గూడ కావు. కావున మేము దీనిని వెంటనే మానివేయవలయునని ప్రభుత్వమువారిని కోరితిమి. పోలీసువారి చర్యలనుగూర్చి అధికారులు విచారణ చేయవలయుననిగూడ కోరుచున్నాము.

త్యరలో ఒక కాలము రానున్నది. కాన ఈ సత్యాగ్రహము శీఘ్రకాలములోనే విరమింపబడుచున్నందుకు నేముచాల సంతసించుచున్నాము. అందులకు భగవంతుగూడ తోడ్పడుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. తమదేశభక్తిని వైద్యశైల్యములను దృఢసంకల్పమును కట్టుబాటును, విశ్వాసమును వలంటీరు లిదివరకే పూర్తిగ వెల్లిచ్చి యున్నార. కాన ఇటువైని వారు ఇట్టికఠిన బాధలకు గురిగానక్కర లేనివిధమున దేశసేవను చేయవారంభింతురుగాకయని కోరుచున్నాము. అని వీరు ప్రకటించిరి. (అ. ప్రె.)

రేపు వలంటీరులను ధర్మనకు పంపదలచక పోవుట

వైద్యశాలలో స్థలము లేకపోవుటచేతనే సత్యాగ్రహము విరమింపబడును.

బుల్సార్, జూన్ 3:—బుల్సార్ శిబిరమునందలి వైద్యశాలలో గాయములు తెగిలినవారి సంఖ్య విక్రీయి హెచ్చుగా నుండుటచేత రేపుధర్మనకువలంటీరులనుపంపకుండునట్లు నిశ్చయింపబడినది. నేడు సాయంకాలమునకు మొత్తము 200 మంది గాయములుతెగిలిన వలంటీరులు వైద్యశాలలో నుండిరి. వీరికొరకు బుల్సార్లో చూడుదురు అడ్రెస్ పుచ్చుకొనిరి.

నేడు సింధుదళమువారిలో చాలమందికి చెబ్బులుతగలుట

సింధుదళమునుండి మరీచాగారి నాయకత్వముక్రింద వచ్చిన 22 మంది వలంటీరులగూడ నేడు ధర్మనకువెల్లిరి. వీరు కడపరకు నటునుండి కడలపోవుటచే వీరిలోనే హెచ్చుమందికి చెబ్బులు తెగిలించి. నేడు మొత్తము 66 మందికి గాయములు తెగిలెను. సింధువలంటీరులలో నొకడు మూటిగా ఉప్పురాసుల కడకు వెల్లినుగాన నతనికి విక్రీయి బలమైన చెబ్బులు తెగిలెను.

క్రొత్త ఆర్డినెన్సుపట్ల అసహ్యిణి తెలుపుటకు నేడు బుల్సార్లో నల్లజండాలు ఊరేగింపు యేర్పాటు చేయబడినది. (అ. ప్రె.)

ఇద్దరు వలంటీరులు ధర్మనకు వెళ్లుట

శ్రీమతి మణిబెనుగారును కొంతమంది వలంటీరులును శిబిరమునకు వచ్చుట

బుల్సార్, జూన్ 4:—నేడు సత్యాగ్రహసంఘము వారు ధర్మ సత్యాగ్రహమును విరమించినను వీరాంగునుండి వచ్చిన యిద్దరు వలంటీరులు సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు నేడు ఉదయమున ధర్మన డిపోకడకు వెల్లిరి.

శ్రీమతి మణిబెను పటేలుగారును కొంతమంది వలంటీరులును శిబిరమునకు వచ్చిరి. శిబిరమునందు గాయములు తెగిలిన వలంటీరు లెందరున్నారని మణిబెనుగారడిగిరి. ముగ్గురుమాత్రమే కలరని డాక్టరు తెలిపెను.

"నామన ముఖ్యముగారి ఒకమును పోలీసుగారు అరెస్టుచేయలేదు. ముఖ్యముగారు కోరినందుననే తీసికొనిపోయిరి." అని ప్రభుత్వోద్యోగులద్వారా తెలిసినది.

విచారణ చేయుటకు జిల్లాపోలీసు నూపరింపబడినట్లు నేడు ఉదయమున ఉంతాడి గ్రామమునకువచ్చెను. (అ. ప్రె.)

శ్రీయుత జె. కె. బెనర్జీగారిని మరి 6 గురిని అరెస్టు చేయుట

లక్నోలో మేనెల 27 వ తేదీనుండి 144 ను ధిక్కరించినందులకు 60 మందిని అరెస్టుచేయుట

లక్నో, జూన్ 4 —లక్నోలో సత్యాగ్రహము వారము రోజులనుండి విరమింపబడినగాని నిన్నను మరల జె. కె. బెనర్జీగారి నాయకత్వముక్రింద అగ్రకు వలంటీరులు 144 ను ధిక్కరించుటకు బయలుదేరిరి. వారు కాంగ్రెసు పార్టీగారును నుండి బయలుదేరగానే వారిని అరెస్టుచేసిరి. నేడు చెరసాలలో విచారణ జరుగును. నేడు మధ్యాహ్నము నుండి సాయంకాలము వారు 144 ను ధిక్కరించుటకు బయలుదేరుదురు. మేము 27 వ తేదీని 144 అమలులో నుండునని. అప్పటినుండియును లాంతరవరకు 60 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

26-2-30 తేదిని శ్రీ శైలమున జరిగిన మహాశివరాత్రుత్సవ నివేదిక

(17-2-30 న జరిగిన బోధనసమావేశమున నామోదించబడినది)

కర్నూలు సబ్ కోర్టు 2. యస్. నెం 9/25లో ఎచిం చిన మేరకు నిర్ణీతమైన పరిపాలనసంఘముయొక్క పాలన యందలి కేంద్ర యంత్రాంగసంబంధము.

30-9-29 పరిపాలనసంఘము కర్నూలులో సమావేశమై పరిపాలనకు వలసిన నిబంధనలను నిర్ణయించినది. అటుతర్వాత ప్రకటించబడినది.

ఓ. యస్. నెం. 9/26 ప్రకారము నిర్ణీతమైన విధానములోని 27 నిబంధన మేరకు ఆలయపు బ్రహ్మీలును, పుష్పగిరి పీఠాధిపతులును, అధ్యక్షతననుసరించి నగ, శ్రీ జగద్గురు శ్రీమదభినవోదండ విద్యానందసింహాచార్యశాస్త్రిగారు వారి ప్రమైన యాయాగారుములోని జిర్జ భాగములను దరించుటకు, నవసరములను సమసింపి యాలయమును హస్తమున పెంచుటకు యుక్త బ్రత్యేకముగా నొక యుపసంఘమును స్థాపించిరి.

అయుపసంఘమున కాండ్రపత్రికాసంపాదకు లగు శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు రద్దయ్య లగు, శ్రీయుత పాణ్యం రామయ్యగారు కార్యదర్శిగను నియమితులైరి. జిర్జ భాగ సంఘపు చట్టముయొక్కయు, పరిపాలనసంఘము నిబంధనలయొక్కయు చిత్తుస్వరూపము నిర్ణయించుటకీ సభ్యులకు బంధము జేసెను. తత్సంబంధములు శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారియధ్వనము మహాశివరాత్రుత్సవమున (26-2-30) శ్రీశైల శైలమున సమావేశమైరి. అటు సమావేశమయ్యెడి సభ్యుల సభ్యేతర ప్రయోజనమునకుగాను రా. శ్రీ గాడిచెర్ల పారి సర్వోత్తమురావుగారు, యం. పి. యం. యల్. సి. గారిచేతను మొర్రా. శ్రీ ప్రాద్దులూరు కొప్పరపు సుబ్బయ్య శేషిగారిచేతను నాంబండ్లల నదిరి యరము విశ్వలముగా తెలుపబడెను. అటుతర్వాత మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రి చయనులవారు గూడ ప్రై యిద్దరిభియుననే నిబంధనల నామోదించిరి. ఆంబంధన లందలియూమోదమును బడసెను. ఉద్దరకార్యమునందు ముఖ్యముగ మార్గనిర్మాణము, మరమ్మత్తు, జలసౌకర్య నిర్మాణము లక్షణ ముపక్రమించుటన భాగముగా నిర్ణయించబడెను.

ఇంతకుముందు మూడునాలుగు సంవత్సరములలోనే సంవత్సరముగూడ ఈతూరి వచ్చినదంటు యాత్రికులు వచ్చి యుండలేదు. విక్రయించబడిన 78000 దర్శనపీఠీలను బట్టి వచ్చిన యాత్రికుల మొత్తపుసంఖ్య యిరువదివేలైన నుండవలె నని యూహించవచ్చును. నాల్గవంతు నైజాంరాష్ట్రమునం దియు, మరయొక నాల్గవం తాంధ్ర దేశమునండియు, వచ్చి యుండిరి. కర్నాటక దేశమునండియు, బొంబాయిరాష్ట్రము నండియు, వచ్చినసంఖ్యగూడ నల్పముకాదు.

ఆంధ్రమండలములనుండి వినుకొండ, మార్కాపుర మార్గముల వచ్చిన యాత్రికులు ముఖ్యముగా చిన్నరట్ల, జం గంపిరెల, శిఖరంపర్ల గిరి తేక చాల శ్రమపడిరి. చెడగోడ్లు, గాటలు పిరిక్రమ సతియింపజేసినవి.

అనేకులు ఎగ్గులబండలో రాళ్ల పెంట మార్గమున పె డ్డ చెరువునవోపు గోడ్డు ననుసరించిరి. ఆత్మహతయండి పెద్ద చెరువునకు కొన్ని బండ్లు నడచుచుండినవి. పండ్లెండుగురు మాత్రము పూజాసమితియందు సభ్యులుగా చేరిరి. శ్రీశైలపరి పాలనసంఘకార్యదర్శి యగు శ్రీయుత యెలమూరి యల్లయ్య శేట్టిగారు ఆత్మహత ను అసిస్టెంటు సర్జెంట్ గారి వశమున నిచ్చియుండిన కొన్ని మోటారుకార్లను నీపూజాసమితి సభ్యులు పయోగించుకొనిరి. ఆత్మహతనుండియు మార్కాపురమునం దియు పెద్ద చెరువునకు వోపు గోడ్డును వికాలముచేసి చక్కని నీటియందుంచి బస్సులప్రయాణమున కనుకూలముగ నుండునట్లు చేసినయెడల బ్రయాణికుల శ్రమలో సభికభాగ మంతరింప గల దు. తెనుగుజ్జలాలండి నచ్చు యాత్రికులు మార్కాపురంపై త్రేవ్వేమనలోడిని దోరణాల, గోర్ల పెంట మార్గముగాను పెద్దచెరువు చేరవచ్చును.

యాత్రికులగుంపు లీ సంవత్సరము చాలముందుగానే, తిర్రాప ముసంగక, వచ్చి చేరుట కారంభించుటచేత, నాలుగు కులో నడివరకే నిలువయుండబడిన యినుపసామానులతో వసతుల నిర్మించుటకు సాధ్యముకాక తత్కాల మావీనేయబడి నది. నిర్మించబడిన కుటీరము లిందుమించుగా నన్నియు 24 వ తేదీ నాటికి నిండిపోయినవి. కొన్ని కుటీరము లగ్ని జ్వాలల కాహుతియైనవి. అగ్ని వ్యాపకము సరికట్టుటకై కొన్ని పీకజే యబడినవి. స్కాట్లను, పోలీసువారు చేరి అగ్నిని చల్లార్చిరి. కొంతద్రవ్యము కలిగినది. కాని ప్రాణనష్టముగాని శరీర విపత్తుగాని జరిగినవిలేదు. దురదృష్టవశాత్తు సంభవించిన యావిపత్తు, వేదపారాయణమునకై ప్రత్యేకింపబడిన యొకమం డపమును పోలీసు సబ్ ఇన్స్ పెక్టరుగారును మహమ్మద్ అక్బరుగారు రాక్షసింపులయందు కారణముగా జరుగవలసిన యేర్పాట్లుబున్నియు సకాలమునకు జరుగక నెనుకబడినవి.

“ఓ, ఏమి ఆశ్చర్యమైన దీపము!
ఈ దీపము ఇంటిలోన, బయటనుగూడ నవ
యోగపడును. నేడే నొకటి తెప్పించెదను.”
ది మాక్సిమ్ నెం. 5011 దీపము సవీనమై 800
సి. పి. గలది. బ్యాగ్ చేయబడి, నులభముగ
నుపయోగించవచ్చును.
అమ్మనావ:—పోస్ట్ జమాన్ ఆండ్
బ్రదర్స్, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
టి ఆర్. శర్మ, విజయనగరం.

Maxim

చాల కుటీరము లాంత్రయే నిర్మించబడినవి. ఇవి చాల నందున గొందఱు యాత్రికులు తమ సొంతకూలీలచేత తామే కుటీరములు వేయించుకొనిరి.

యాత్రికులు 26 వ తేదీ ప్రాతఃకాలముననే పాతాళ గంగలో స్నానములు చేసి 6 గంటలకు ద్వారములు తెరచు నప్పటికి స్వామిదర్శనమునకును, సభిషేకమునకును సంసిద్ధులై యుండిరి. యాత్రికులు జట్టులుజట్టులుగా లోపలికి విడువబడిరి. యాత్రికులందఱు దర్శన మబ్బుటకు రాత్రి పనునొకండు గం టల కాలమైనది. జనసమృద్ధి చాల అధికముగానుండినది. ఒకశ్రీకి కొంచెముగా నొప్పిపట్టుట తప్ప దర్శనసందర్శమున కలిగిన జన్మసమృద్ధిమున నెవ్వరి కెట్టియపాయము కలుగలేదు. శ్రీయుతల వైద్యసాధ్యుర్, యం. ఎ. యల్. టి. గారి యొక్కయు, కన్నయ్య, నరసయ్యగార్ల యొక్కయు య నాయకత్వమున స్కాట్లు; యాత్రికులను హద్దులలో నుంచి దేవాలయములోనికి, నొకపలికి వారికి మార్గము జూపుచుండిరి. పరిపాలనసంఘసభ్యులలో నొక్కరగు శ్రీయుత టి. ఆర్. శ్రీనివాసమూర్తిగారు బి. యె. యల్. టి; కార్యదర్శి యగు శ్రీయుత యెలమూరి యల్లయ్య శేట్టిగారు గూడ నప్పటి నుండి యథాశక్తి దోడ్పడుచుండిరి.

పోలీసువారి సహకారము లేనికారణమున శ్రమ చాల సభికమైనను సహించి, చక్కనిస్వచ్ఛ కలుగునట్లును, శాంతి యుత్తముగను, గార్మకుల నిర్వహించిన స్కాట్లను, వారినాయ కులను; నేను గృతజ్ఞతాపూర్వకముగ ననుసరించుచున్నాను. సాయంకాల మచ్చటికి వచ్చి రాత్రి చాలకాలమువరకు నప్పటి నేయుండిన మార్కాపురం అసిస్టెంటు డిప్టీమేజు నూప రెం పెండ్లెంటు గారికిగూడ నానమస్సులు. స్వామిదర్శన మబ్బక యుత్సంఘతో నిస్సహాయులై వెలుపల గంటలకొలది కాచుకొనియుండిన శ్రీలను జట్టులుజట్టులుగా లోపలికి ప్రత్యేకముగా వదలుటయందు నాకు వాగు దోడ్పడిరి.

సారీశుద్ధ్యము:—జిల్లా హెల్త్ ఆఫీసరుగారి యొక్కయు వారినిబ్బందియొక్కయు జేతీక్రింద ననేకులు స్వీయస్థ తోటిలు పనిచేసిరి. దేవాలయవరణమును పరిసరములను శుభ్రముగా నుంచుచు, చేరనకల్లము నెప్పటికప్పుడు తీసివేయుచుండిరి.

దీపములు:—హెల్త్ ఇన్ స్పెక్టరుగారి నూచనల నను సరించి ముఖ్యమైనచోట్లలో ముప్పది పెట్టుమాక్కులైట్లను, గ్యాసులైట్లను సేర్పాటుచేసి యుండిరి.

నీటిపంపు:—యాత్రికుల సమగ్ర మెక్కువైనందున దేవాలయములోనినీరు చాలలేదు. దేవాలయము వెలుపల చెరువున కమర్చబడినపంపునుండి వచ్చునీరు, యాత్రికుల యసా ధారణసంఖ్యకు చాలలేదు. మహాశివరాత్రినాటిసాయంకాలము (26-2-30) ఆలయమునకు సమీపముననున్న ఘంటమటమునొద్ద నుండు రెండుబావులకు హెల్త్ ఇన్ స్పెక్టరు అండ్ సుబర్వైజర్స్ ఆయర్ గారు యాత్రికులను బంపుచుండిరి. అచ్చట నొక లైటు పెట్టుబడెను. యాత్రికుల దాహాపకంబి కానీరు చాల సరిత యుండెను.

అంటువ్యాధులు:—26 తేదీ చాలరాత్రి యైనవిమ్మట నొకశ్రీకి వాంతిభేమలై కలరానాయని యనమానముకలిగినది. దేవాలయమునకు బయట నొంటరిగా నుండిన మండపములోని కామి కొంపోబడెను. అచ్చట యాత్రికులలోని రోగుల చికిత్సార్థమై నియమితుడైన నవ అసిస్టెంటు సర్జుగాడిచే చికి త్వ చేయబడెను. తర్వాత ఆమెకు నెమ్మదింపినది. ఈయొ క్కటిదక్క మఱి దేవిధమైనయంబుగోగ మెవ్వరికి సోక లేదు. మఱి యితరచోట్లనుండి వచ్చిన యిరువురి చెంచువారికి చెంచుగూడెములో కలరా దగిలినట్లు గింటిని.

కలరాపుట్టి వ్యాపించుచున్నదనియు నాకారణముచేత యాత్రికులందఱు తత్క్షణ మార్గము విడిచి వెదలిపోవలయు ననియు ముఖసటియందఱుమే యెవరో యొక్కరు దండోరా వేయించిరి. ఇది యాత్రికులకు భయోత్పాతకారణ మైనది. 28 వ తేదీ కిందుమించుగా నందరు యాత్రికులు దేవాలయము విడిచిపోయిరి. నేను నానిబ్బందితోగూడ మూడవతేదీవర కుంటిని కాని కలరా యెచ్చటను గనుపింపలేదు.

నిజమునకు కలరాకేసాక్కటియు లేదు. కలరాయని యొక్కరివిషయమున ననుమానపడుటయు, తాత్కాలికము గ నుండిన నీటియబ్బందులు మాత్రమే యిట్టిభయోత్పాదనకు కారణము కాగూడనని నాయభిప్రాయము. ఈ హెచ్చరిక యాత్రికులలో నలజడినిబుట్టించి కాంతియుతముగ సాగవలసిన తిరుగుప్రయాణమును ప్రాణములకొరకై చేయు పలాయ ముగా మార్చెను. ఇట్టి కఠినదర్శన తీసికొనుటకుముందు విషయమై పరిపాలనసంఘమువారితో నాలోచింపక పోవు టుండ నావిషయములను తెలుపుటగూడ జేయలేదని వి మరుచున్నది. అచ్చట ద్యూటీపై నుండు పోలీసువారి కారము పరిపాలనసంఘమువారికి గలిగింపకపోవుట కిదియే పటి తరుణ మనియు, రానున్న సంవత్సరములలో పరిపాలన సంఘమువారికిని సభికారులను పరస్పరమైత్రి వెలుగుల దనియు నమ్ముచున్నాను.

శ్రీశైల పరిపాలనసంఘము. } పాణ్య రామయ్య, అధ్యక్షుడు
9-2-30

తూత్తుకుండి వాలంటీర్ల కాంగ్రెసు ప్రచారము

ట్యాటికారక, జూక రి:—కాంగ్రెసు వాలంటీర్ల గు శ్రీయుతులు శంకర నారాయణప్ప, అరుణాచలంపిల్ల, విజయ రాఘవులనాయుడు, పొన్నంబలంపిల్ల సోమసుందరంపిల్ల, భవానిఅయ్యగార్లు గడదినవార మంతయు తూత్తుకుండి చుట్టు పట్ల గ్రామములలో కాంగ్రెసు ప్రచారము నిన్న తూత్తుకుండికి మరలవచ్చిరి. మేలతలపరిలో శ్రీయుత శ్రీనివాసులు నాయుడు గారును, ఓ వానాడంలో నారాయణ నాయుడు గారును, నుబ్బ నాయుడు గారును వాలంటీర్లకు విశేషముగ తోడుపడిరి. ఖద్దరు మద్యపాననిషేధము, ఉప్పుసత్యాగ్రహములను గురించి వాలంటీర్ల ప్రజలకు బోధించిరి. ఆయా గ్రామములలో నుమాధు 100 మంది కాంగ్రెసు సభ్యులుగా జేరిరి. (ఫీ. ప్రె.)

అరెస్టులు శిక్షలు

అంభోదేశము

కొత్తరం, అంగలూరు గ్రామములలో

పోలీసువారి సోదాలు

జాతీయపతాకములను రాట్టములను

ధ్వంసముచేయుట

బందరు, జూన్ 4:—నిన్న ఉదయం 5 గంటలకు 100 మంది పోలీసువారు బందరు గుడివాడలో సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ల నాయకత్వముక్రింద కొత్తరం గ్రామమునకు బోయిరి. అచ్చట శ్రీయుతులు కామారెడ్డి దామోదరయ్య, గంగయ్య, తాతయ్య, పోలవరపు సీతయ్య, వార్ల లక్ష్మణరావు, బొబ్బా వెంకటేశ్వరయ్యగార్లు గృహములను సోదాచేసిరి. తరువాత చర్లకార్యాలయమునకు బోయి నాలుగు రాట్టములను పాడుచేసిరి, దారిలో పోవువారినిగూడ కొట్టిరి. జాతీయపతాకమును లాగి చింపివేసిరి. అంగలూరులో శ్రీయుత ఆరికపూడి రామశాస్త్రిగారి గృహమును, రైబరీ గదియును సోదాచేసెడిను.

పుట్టగుంటలో కాంగ్రెసు సంఘమును స్థాపించుట

శ్రీయుత పాపిరెడ్డి వెంకటసుబ్బారావుగారి నాయకత్వమున కొందరు వాలంటీర్లు పుట్టగుంటకు వెళ్లి అచ్చట నొక గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘము స్థాపించిరి. సత్యాగ్రహ నిధికి ఆ డివిజన్ రూ 38 లు సహాయమును.

నరసాపురంలో శిక్షలు

శ్రీయుతులు వెన్నెశ్వర వెంకటరామరాజు, కల్లిండి వెదసుబ్బరాజు, చినసుబ్బరాజు, మదిగంటి జగ్గన్నశాస్త్రి, పోడూరి పేర్రాజుగార్లకును మరియొక శ్రీత్రియ వలంటీరుకును శిక్ష వేయబడుట.

నరసాపురం, జూన్ 4:—నిన్న నరసాపురం జైలుకు మేజిస్ట్రేటుగారు మొట్టమొదటి నలుగురికిని తాటిమట్టలను నరికి నందుకుగాను పీల్ కోల్ 147, 428 సెక్షనులక్రింద చెరి తొమ్మిది నెలల జైలు విధించిరి.

పైకేను విచారణచేయుటకు వచ్చిన తరువాత సత్యాగ్రహనాయకులగు శ్రీయుత ముదిగంటి జగ్గన్నశాస్త్రిగారిని క్రిల్ కోల్ 108 సెక్షనుక్రింద కోర్టులోనే అరెస్టుచేసిరి. పైసెక్షనుక్రింద జామీను ఇచ్చుటకు శాస్త్రిగారు నిరాకరించుటచే ఆయనకు ఒకయేడాది విడిజైలు విధింపబడెను. “భారతదేశము మేల్కొన్నది. ఎన్నిప్రతిఘటనలైనను ఈ ప్రభోధము నణచివేయజాలవు, భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము సంపాదించును.” అని శాస్త్రిగారు ప్రజలకు సందేశ విచ్చిరి.

నేడు ఉదయమున శ్రీయుత పోడూరి పేర్రాజుగారు అనునొక కాంగ్రెసుప్రచారకునికి క్రిల్ కోల్ 108 సెక్షను క్రింద ఒకయేడాది విడిజైలు విధింపబడెను.

బెజవాడలో శ్రీయుతులు దుక్కు కనకయ్య, రంపిళ్ల తాతయ్యగార్లకు 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడుట.

బెజవాడ, జూన్ 8:—నిన్న పోలీసువారు శ్రీయుతులు దుక్కు కనకయ్య, రంపిళ్ల తాతయ్యగార్లను పీ. కో. 143, 341, 426, 149 సెక్షనులక్రింద అరెస్టుచేసిరి. సాయంకాలము 7 గంటలప్పుడు బెజవాడ మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద కేసు విచారణ జరిగినది.

ప్రభుత్వముతరపున ఇద్దరు సాక్షులు విచారింపబడిరి. ముద్దాయిలు నేరము నొప్పుకొనిరి. సాక్షులను క్రాసు పరీక్ష చేయలేదు. మేజిస్ట్రేటుగారు 143 సెక్షను క్రింద 3 నెలలను, 426 సెక్షను క్రింద రెండు నెలలను, 341 సెక్షను క్రింద 1 నెలయును వారికి శిక్షలు విధించిరి. ఆఖరు సెక్షను క్రింద శిక్ష మాత్రము విడిచెను. తక్కినవి రెండను కఠింశిక్షించెను. 10 ల జరిమానాగూడ విధింపబడెను. అది నెలలెనిక పోయినచో మరియొక నెల విడిచెను ననుభవించవలెననిరి.

(శ్రీ ప్రె)

బందరులో జాతీయపతాకములు మాయమగుట

బందరు, జూన్ 4:—బందరులో రాబర్బసను చౌఖాలోను మ్యూనిసిపలు కార్యాలయమువైపున స్థాపింపబడిన జాతీయ పతాకములు శేడక్కడ లేకపోయెను. రాబర్బసకేటే సేన్యరు వాలంటీరులు పతాకమును మరల స్థాపించిరి. ఇంక మునిసిపల్ భవనముల విషయమున, నాన్ టైప్ లోకమున స్థాపించియుంచవలసిన అవసరము తీరిపోయినది. కాబట్టి నేడనానీ తీసివేయించితినిని చెప్పుకొనగల స్వచ్ఛముగా చెప్పిరిని తెలియచున్నది. (స్వ. వి.)

బందరు నాయకులపై

144 సెక్షను ప్రయోగించుట

శ్రీయుత వెల్లంకి రామదాసుగారిని వజలివేయుట

బందరు, జూన్ 5:—శ్రీయుతులు ముట్టూరి కృష్ణారావు, పెనునూరి శ్రీకృష్ణశాస్త్రి, నరసాని వెంకటాచలం యెర్రమిల్లి నంగయ్య, మల్లెల శివరామకృష్ణయ్య, వేలూరుగూడ నాగేశ్వరరావు, కోడేటి గోపాకృష్ణయ్య, దమని నాసింహంబాగ్ల మున్నగు 44 నందిపై 144 సెక్షను ప్రయోగించబడినది. 144 సెక్షను క్రింద అరెస్టుచేయబడినవారి కేసు విచారణ ఈనెల 14 వ తేదీనాడు జరుగును. 26 నంది ఖైదీలను గూడ కైకలూరు జైల్లోలుకు మార్చిరి. వీరిలో నొకరగు శ్రీయుత వెల్లంకి రామదాసు (చుడివాడ) గారిని మాత్రము వజలివేసిరి. (స్వ. వి.)

అంగలూరు రైతుల ప్రతినిధులు

కలెక్టరుగారిని దర్శించుట

కలెక్టరుగారు వ్రాతమూలముల నిమగ్నులు

బందరు, జూన్ 4:—నిన్న ఉదయం 10-30 గంటలకు శ్రీయుత ఆరికపూడి రామనాథం, కె. భానారాయణరావు నూర్యరావుగార్లను ముగ్గురుప్రతినిధులు మరొకరు అంగలూరు రైతులను కలిసి జిల్లా కలెక్టరుగారితో అంగలూరులో పోలీసు వారు చేసిన దుండగములను గూర్చి చెప్పుటకై వెళ్లిరి. కలెక్టరు గారు వారుచెప్పినంతయు వ్రాసియున్నది “200 మంది అంగలూరులో జిల్లకలెక్టరుగారిని అడ్డుకొనుటకై నన్నినట్లు తెలిసినది. ఇట్టిపనులనుగలగురఫలితముల ననుభవించుటకు మీరగు సిద్ధముగనుండవలయును” అనిగూడ కలెక్టరుగారు వారితోచెప్పిరి.

శ్రీయుత యర్రేని సూర్యనారాయణగారికిశిక్ష

అంగలూరు నివాసులగు శ్రీయుత యర్రేని సూర్యనారాయణగారికి రెండేండు కఠింశిక్ష విధింపబడినది. నేడు పోలీసువారు దుకాణములోద్దకుబోయి జాతీయపతాకములను తీసివేయవలయుననియు, లేకున్నచో లాటిలను ప్రయోగించెదమనియు బెడరించిరి. (స్వ. వి.)

పల్నాడు సత్తెనపల్లి తాలూకాలలో గుంటూరు నాయకుల ప్రచారము

నరసారావుపేటలో వాలంటీరు శిబిరము నేర్పరచుచుండుట

నరసారావుపేట, జూన్ 4:—పల్నాడు, సత్తెనపల్లి తాలూకాలలో ప్రచారమునకై వెళ్లిన రెండు వాలంటీరులను లును నిన్న నరసారావుపేటకు మరలివచ్చినది. గుంటూరునుండి 12 మంది వలంటీరులుగల మరియొక దళముగూడ వచ్చింది. శ్రీయుతులు అంచె శివయ్య, వి. కృష్ణయ్య చౌదరి, గోగి శేని మల్లికార్జునరావు, నుంగ వీరరాఘవయ్య, వి. కృష్ణమాచారి బారిష్టర్ కేపాగార్లుగూడ వచ్చిరి. సాయంకాలము బహిరంగ సభ జరుగును. రాత్రి వాలంటీరు శిబిరము స్థాపింపబడును. (స్వ. వి.)

గుంటూరుజిల్లా సత్యాగ్రహనియంత్రులు అరెస్టుచేయుట

శ్రీయుత శీరం సుబ్బారావు, కొమూడూరి సంకృత్యూర్, ఇటికాల రామశాస్త్రి, మునగపాటి చిన మామయ్యగార్లను అరెస్టుచేయుట

గుంటూరు, జూన్ 5:—పై నమవురిని నేడు ఉదయం అరెస్టుచేసి విచారణకై హైదరాబాద్ తీసికొనిపోయిరి. శ్రీయుత శీరం సుబ్బారావుగారు గుంటూరు సత్యాగ్రహ సంఘనాయకులు సత్యాగ్రహసంఘసభ్యులలో ఇప్పటికి వీరొక్కరే మిగిలి యున్నారు. వీరు ఆం. రా. కాం. సంఘమునకు కార్యదర్శిగ గూడ నున్నారు. (స్వ. వి.)

గొల్వేపల్లిలో పోలీసువారు జాతీయపతాకముల నూడబెరుకుట

నిన్న పోలీసువారు గొల్వేపల్లి గ్రామమునకు బోయి శ్రీయుత వెల్లంకి రామనూరిగారి యింటిమీదను ఇరిగల యిండ్లమీదనుగల జాతీయపతాకములను చింపివేసిరి. కొంద నేపు వీధులపాటు తిరిగినతరువాత వారు గ్రామమునుండి వెడలి పోయిరి. (స్వ. వి.)

పాలకొల్లులో కల్లుదుకాణములవద్ద

పి కేటింగు

ఒక దుకాణదారు ఒక వలంటీరును కొట్టుట
గతసాపురం, జూన్ 4:—పాలకొల్లులో జరిగినది పాల కొల్లులో వాలంటీర్లు కల్లుదుకాణములవద్ద పి కేటింగుచేయుచు న్నారు ఈ సందర్భమున ఒక దుకాణదారు శ్రీయుత శివ దిండి వారాయణగారిని ఆయి వాలంటీరును గట్టిగా కొట్టి లు మదనమెని తెలియుచున్నది. (స్వ. వి.)

తిరుత్తని పోలీసువారులో కాంగ్రెసు ప్రచారము

తిరుపతి, జూన్ 5:—శ్రీయుత వి. కె. శోభాచారి గారి అధ్యక్షతన ఈ నెల 2 వ తేదీ సోమవారమునాడు తిరుత్తనిలో నొక బహిరంగ సభ జరిగెను. శ్రీయుత వి. యస్. శర్మ, నుబ్బయ్య నాయుడుగార్లు ప్రస్తుత సిద్ధిగూర్చి ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షత వహించిన శ్రీయుత యం. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు సభను ముగించుచు త్రాగుడు మానవలసినదియ అద్దకు కట్టవలె ననియు హెచ్చరించిరి. రాత్రి 9 గంటలకు సభ ముగిసినది.

పోలీసువారులో కల్లు దుకాణములు మూయుచుండు ప్రయత్నించుచున్నార. దుకాణములు మూసివేయబడినవి. శ్రీయుత యం. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు బహిరంగసభలో నుపన్యసించుచు అద్దకు కట్టవలె నని హెచ్చరించిరి. (స్వ. వి.)

నాపడా సత్యాగ్రహ వలంటీరులు కేసు చారణ

తెక్కలిలో శ్రీయుతులు యెల్లాయిసన్నయ్య, మల్లాది వేంకటకృష్ణశర్మ కాకునూరి కృష్ణమూర్తి అల్లు శివమూగులు, పూడిపెద్ది చినసూర్యనారాయణ శ్రీరంగం జగన్నాథం గార్లకు శిక్ష వేయబడుట.

తెక్కలి, జూన్ 2:—నేడు మాధ్యహ్నము 2 గంటలకు తెక్కలి సబ్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారణ ప్రారంభమైనది. శ్రీకాకుళం సర్కిలు యిన కృష్ణరమ హేడుకనిస్తేలులను సాక్షులువిచ్చిరి. వలంటీరులు విచారణలో పాల్గొనలేదు.

సాయంకాలము 5 గంటలకు తిరుచెప్పలడెను. పీల్ కోల్ 145 సెల్ క్రింద చెరి 6 నెలలు కఠింశిక్ష వేయబడెను. సాయంకాలము 6 గంటలకు వీరిని 6 రుని మోటారుబసులో నాపడాకు తీసుకొనివెళ్లిరి. అచ్చట రాత్రి 12 గంట పానెంజరులో బరంపురం తీసుకొని వెళ్లిరి. 3 వ తేదీ ఉదయమునకు వారు బరంపురము చేరిరి.

మరి 13 మందినిగూడ విశాఖపట్టణమునుండి బరంపురము తీసుకొనివచ్చుట

విశాఖపట్టణములో 13 మంది వీలూరు వాలంటీరులను 1 వ తేదీని అరెస్టుచేసిరి వారికి 2 వ తేదీని చెరి ఆరునెలలు కఠింశిక్ష వేసిరి. వారికందరికిని బి. క్లాసు ఇచ్చబడెను. ఆ 13 మందినిగూడ ఆరెయిలులోనే బరంపురం తీసుకొని వచ్చిరి. వీరిని 19 మందిని బరంపురం చెరసాలలో ఉంచిరి.

18 మందిని నరసన్నపేట చెరసాలకు పంపుట
తెక్కలిజయిలులోనున్న 34 గరు వలంటీరులలోను 13 మ. నరసన్నపేట చెరసాలకు మార్చిరి. (స్వ. వి.)

నెల్లూరులో వై. కోదండరామిరెడ్డిగారికి జూర్యునా

నెల్లూరు, జూన్ 2:—పీల్ 174 క్రింద నేడు మాధ్యహ్నము విచారణ జరిగినది. 10 మామాయలు జూర్యునా వేయబడెను. (స్వ. వి.)

రేవెల్లలో శ్రీయుత పరిమిపెట్టి పిచ్చయ్యగారిని అరెస్టుచేయుట

రేవెల్ల, జూన్ 8:—నిన్నను పీల్ కోల్ 143 కోల్ 74 క్రింద పిచ్చయ్యగారిని అరెస్టుచేసి తెనాలి తీసికొని వెళ్లిరి. (స్వ. వి.)

చిన్నూరు పోలీసుచర్యల విచారణ

చిన్నూరు, జూన్ 4:—చిన్నూరులో ఇటీవల పోలీసులు దౌర్జన్యముచేసిరిను విషయమును విచారింపబడుట అమాల్కం ప్రదత్తుగారియధ్యక్షతన 7 గరు ప్రముఖులు ఆసభిభారవిచారణ సంఘముగా నియమింపబడిరి. (శ్రీ ప్రె.)

పంజాబు మహమ్మదీయులకు రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

ప్రస్తుత రాజకీయములనుగూర్చి ఇన్వైస్ ప్రభువు వివరములు

"నవంబరు 1929 నుండి నవంబరు 1930 వరకు సత్యాగ్రహ పద్ధతిని మానవలెను."

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్.)

సిద్ధా, జూన్ 4:—సర్ ఖుదాబక్ష ఖాన్ గారి నాయకత్వమున పంజాబు మహమ్మదీయ జమీందారులు చేసిన విన్నపమునకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు రాజప్రతినిధి యొక్క పురస్కారము గావించెను. ఖుదాబక్ష గారుకాక యింకా ముంది జమీందారులు రాజ్యభారములో నుండిరి. ప్రస్తుత రాజకీయములను గూర్చి విపులముగా ప్రసంగించుచు రాజప్రతినిధి మహమ్మదీయుల ఆశయములయొడ సానుభూతి కనబరచెను. మహమ్మదీయులు కాసనోల్లంఘనోన్మేషమునందు పాల్గొనవలసివారి నభినందించెను. పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రములలో సంస్కరణను ప్రవేశపెట్టుటయందు తమ సానుభూతిని తెలిపిరి. ప్రజల ఆశయములను భగ్గుపరచుట మాత్రమే ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యము కావనియు, నవంబరు 1 తారీఖున తమ గావించిన ప్రకటనను పూర్తిగా అమలులో పెట్టుటకు ప్రభుత్వము వారు కృతసిక్కియు త్రయోన్నా రనియు వారు చెప్పిరి. భారతదేశమునకు లాభదాయకమగు మార్పు 2 మరలనుబాద నాధారపడునని వారనిరి. (1) ఆంగ్లేయులయొడ భారతీయులకు భారతీయులయొడ ఆంగ్లేయులకు విభజనము (2) ప్రభుత్వమువారి లా, యొక్క సురక్షమును ఈ రెండింటి కొంగ్రెస్ వారు అతిక్రమించుచున్నారని. కనుక ప్రభుత్వమువారు కాసనోల్లంఘనమును ప్రతిఘటించుచున్నారు.

రాజీవల భారత రాజకీయసమస్యను పరిష్కరించుట సాధ్యము. ఈభలితము కలగవలె నననో కాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించినవారు తమ విధానమునకు మూలకండునగు దౌర్జన్యమును (ఫోర్సు) బలవంతపెట్టు విధానమును చాలించి సర సత్వమును వాదనాపద్ధతిని చేకూర్చినవారు. ఇట్టిస్థితి యేర్పడుచో భారతదేశ క్రైస్తోభిలాషులందరూ కలిసి ఒక రాజ్యాంగవిధానము నిర్ణయించుట సాధ్యమగును.

సంపూర్ణోపన్యాసము

ఆర్యులారా, పంజాబులో మఖ్యులగు నింతమంది జమీందారులకు కలసికొనుట నాకు చాల సంతోషము కలగజేయుచున్నది. నాకు అనేక పనితోందర లందుననియు అందుచే మీరాయ వారము నాహ్వనించుట కష్టముగా నుండునీమో యనియు మీర చెప్పితిరి కాని నా కెంతమాత్రమును కష్టము లేదు. మీరాయ వారము నాహ్వనించి ప్రస్తుతరాజ్యాంగసమస్యలనుగూర్చి మీయభిప్రాయమును వివరము నా కెంతయో సంతోషమగుచున్నది. పంజాబు రాష్ట్రమునకు నైర్దేశకమగు తీవ్రాతపము మీలో చాలమందికి యిబ్బంది చేసియుండునని నేను భయించుచున్నాను.

భారతదేశముయొక్క శాంతికి భంగకరములగు ప్రయత్నములయొడ మీరు అసమ్మతి చెప్పితిరి. ఈయభిప్రాయము వివిధములలో మహమ్మదీయ వ్యక్తులను సంఘములను ప్రకటించిన యభిప్రాయములను ప్రతిస్పందింప జేయుచున్నది. మీసంఘమువంటి సంస్థనుండి యిట్టి హామీని పొందుట సంతోషకారకము. పంజాబు రాష్ట్రమునందు మాత్రమే గాక యితరరాష్ట్రములందును మీరు చాల పలుకుబడియున్నదని నేనునుంచును. ఇంతవలకుబడిగల సంఘము లొక్కరుల సంతకముల ఆమోదముగా నున్నదని వినుటయు, శాంతియులమును, సకలమును ఆగుమార్గములందు అభివృద్ధిని వాంఛించుచున్నదని వినుటయు సంతోషము కలగజేయుచున్నది. మీరు ఈరోజు ప్రకటించిన రాజభక్తికి నేను నాప్రభుత్వపక్షమున నందఱము లృపించుచున్నాను.

రాష్ట్రీయస్వరవిపాలనము

భారతదేశములోని వివిధరాష్ట్రములకును చాలవరకు రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును, భారతదేశమునకు ఇతర అధినేత రాజ్యములతోబాటు స్వాతంత్ర్యమును నిఫారను చేయవలెనని మీరు నన్ను కోరితిరి. కాని ప్రస్తుత సమయమున నిట్టి రాజ్యాంగసమస్యలను గూర్చి నేను మాట్లాడ విలువలేదు. సర్ జాక్ ప్రెస్ గారు నివేదింప నున్న నివేదికయందు ఈ విషయములన్నియు సమగ్రముగా విచారించబడుట నిస్సందేహము. లండనులో జరుగవచ్చు రౌం డేటింగ్ సమావేశములో గూడ సమస్యల సామూహ్యముగా చ్చింప బడు నని నేను ఆశించును. మీ

కోర్కె ననుసరించి ఆసమావేశమున మీప్రతినిధులను నిర్ణయించుటకుగూడ నేను తగిన ప్రయత్నము గావించెను. నేను నెలకలు భారతదేశముకు వచ్చినప్పుడు చేసిన దర్బారునకు మీలో చాలమంది వచ్చియే యుండును. మహాసంగ్రామమున బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమునకుగాను పంజాబు గారు చేసిన మహాసేవకు నేను గూడ నాకృతజ్ఞతను ప్రకటించితిని. మీరు గావించిన మహాసేవను మరచిపోవుట సాధ్యముకాదు. మీరు గావించిన సేవ జ్ఞానక ముందుకొనబడినన్ని నాట్లు న్యాయమైన మీకోర్కెలను గమనింపకుండుటయు అసంభవమే. నూతన రాజ్యాంగనిర్మాణమునందు పాల్గొనవలసిన అన్ని సంఖ్యాకసంఘములవారి కందరికి సమ్యక్తజ్ఞానంతవరకు ఏ పరిష్కారమును తృప్తికరము కాదని నే నిదివరకు చేసిన ప్రకటనను మీరు చూచియుండురు.

ఉద్యోగములు

ఉద్యోగములలో మహమ్మదీయులకు తగినన్ని ఉద్యోగముల నిర్ణయనని మీరు కోరితిరి. ఈకోర్కెయొడల నాకు సంపూర్ణమగు సానుభూతి కలదు. హెచ్చుతగ్గుల మహమ్మదీయులకు ఉద్యోగము లిచ్చువిషయమై నేను నాచేతనైన దంతయు చేసితిని. ఇకముందుగూడ చేయుగలను. ఉద్యోగములలో నొకసంఘమువారు చాల హెచ్చుగా నున్న యెడల నితరసంఘములలో తగియన్న వారినిగూడ హెచ్చుగా నియమించి హెచ్చుతగ్గులకు భావుల ప్రభుత్వపద్ధతియే యున్నది. ఈపద్ధతిని మేము మార్చదలలేదు. ప్రస్తుతపద్ధతి యెట్లు పనిచేయుచున్నదో విచారించుటకు హోం డిపార్టుమెంటు వారు పూనికొని వారు. ఈ పనిచాల కష్టమైనది చాలతెక్కిన తయారుచేయవలెను. విను హోం డిపార్టుమెంటువారు త్వరపడుచున్నారు. ఇతరమగపరి చాల నున్నను ఈపనినిగూడ వారు త్వరగా చేయుచున్నారు. ఈపని పూర్తి కాగానే మహమ్మదీయప్రతినిధులతో చర్చించుటకు మేము సంకల్పించెదము.

లాహోరు హైకోర్టులో మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తులను నియమించు విషయమున గూడ మీరు ఆదుర్దా తెలియబరచి వారు. న్యాయ మూర్తులలో కొందరు మహమ్మదీయులను నిర్ణయించుట ప్రస్తుతప్రభుత్వపద్ధతులకు వ్యతిరేకముగా నున్నది. విను పర్యవేంటు న్యాయమూర్తులను, తాత్కాలిక న్యాయమూర్తులను, నియమించు సమయమున మీకోర్కెలను మేము గమనింపుము.

ప్రభుత్వమువారికి మీరు పరంపరగా చేయుచుండిన సేవనుగూర్చి యిదివరకు తెలిసియుంటిని. కావున రాజుగారి సైన్యములో మీఉద్యోగముల విషయమై ఆలోచించునప్పుడు నేను సానుభూతి తెలిపెదను. నేనలోనున్న 99 పెద్దఉద్యోగీయులలో 40 మంది మహమ్మదీయులై యున్నారు. పూర్వము పరిక్షలలో మహమ్మదీయులందఱు గాంచుచుండినజయమును ఇకముందు గూడ గాంచగల రనుటకు సందేహము లేదు. సాండ్ హార్ డ్డుకు పంప బడిన విద్యార్థులలో చాలమంది మహమ్మదీయులని నేను తెలిసికొంటిని. ఈయువకులు తమసంఘమునకు గౌరవమును దెత్తురని యని నేను తలచెదను.

పాలస్తీనువ్యవహారములు

ఇక మీవిన్నపములోని యితరవిషయములను గూర్చి చెప్పుదును. పాలస్తీనువ్యవహారములు భారతదేశమునందలి మహమ్మదీయులకు ఆదుర్దా కలిగించునని నేను బాగుగా తెలిసినవాడనుటచే ఆదేశమునందలి వ్యవహారములను చాల సానుభూతితో నరయుచుంటిని. అక్కడివ్యవహారములను గూర్చి రాజుగారి ప్రభుత్వమునకు ఎప్పటికప్పుడు నేను విన్నవించు చుంటిని. మీరు ఈరోజున వెలుబిచ్చిన భావములను వారికి ఆలస్యము లేక తెలిపెదను. పాలస్తీనులో ప్రతిసంఘమునకు తాకితమును మతసరిబంధమును అగురక్షణముల నొసంగలేదు ప్రభుత్వమువారి ఆశయము. ఇది పూర్వముగూడ ఒకసారిచెప్పియుంటిని. ఇదిసరసమైనప్రకటన యని మీరుతలపగలరని నాయాశయము. ఇతరస్థలములందువలె పాలస్తీనులోను ఈపద్ధతిని యెన్నికష్టములు వచ్చినను ప్రభుత్వమువారు అనుసరించెదరని మీరు నమ్మవచ్చును. భూమినిస్థిరవిధానములనుగురించి యు పూర్తిగా విచారణ జరిపించుటకు రాజుగారి ప్రభుత్వము ఇటీవలచేసిన ప్రకటనను మీరు చూచియుండువచ్చును.

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రము

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రము లలో నివేషల జరిగిన విషయములకు మీవలెనే నాకును చాలపరితాపము కలిగినది. రాష్ట్రములో శాంతియు ప్రభుత్వమువారిలో నమ్మకమును త్వరగా పునరుద్ధరింపబడునని నేను నమ్మెదను. 28 తారీఖున జరిగిన దురంతములను గూర్చి యిప్పుడు యిద్దరు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు విచారణ జరుపుచున్నారు. ఆనివేదిక ప్రచురింపబడువరకు యెవ్వరూ యే వదంతులనుగూడ నమ్మరాదని నేను కోరుచున్నాను. అవన్నియు అబద్ధములుగా నుండవచ్చును. మరి యొక ప్రతివాదు తమ

అభిప్రాయములను చెప్పటవలన అసలుజరిగిన వాస్తవమునకు భంగము కలుగును. ఈదురంతరములకు కారణము లేనియో మాడ విచారించబడుచున్నది. సంఘము విచారించవలసిన విషయములలో వీనిని చేర్చలేదు. ఈకారణములను కనిపెట్టుటకు ఇతరపద్ధతులు మంచివని తలచుటచేతనే వీనిని చేర్చలేదుగాని మరియే కారణమువలనను గాదు. విషయములన్నియు బయలుపడగానే ఆరాష్ట్రపరిపాలనలో గల లోపములు తీర్చబడును.

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రప్రజల రాజకీయశయములను గమనింపకపోవుటవలన ఆరాష్ట్రములో అశాంతి కలిగినని మీరు తెల్పితిరి. రాజకీయాభివృద్ధియెడల ఆరాష్ట్రప్రజల యభిప్రాయములను నేను గమనించితిని. చాల హెచ్చుమంది మహమ్మదీయులను రాష్ట్రములో ప్రజల రాజకీయాభిప్రాయ ప్రకటనమునకు అవకాశము లేకుండ చేయుట సమంజసము కాదను మీ యభిప్రాయమునుగూడ నేను గ్రహించుచున్నాను.

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రములో పర్యటన గావించి రాగానే, ఈదుండగములు జరుగక పూర్వము రాజకీయ సమస్యనంతయు విచారించి నివేదింప వలసినదని నేను సర్ ఫజల్ హుస్సేన్ గారిని కోరితిని. ప్రెస్ సంగతునివేదిక ప్రచురింపబడగానే దానితోబాటు దీనినిగూడ విచారించవచ్చునని యిట్లు చేసితిని. సరిహద్దు రాష్ట్రముయొక్క రాజకీయ సమస్యను సమగ్రముగా వారు విచారించుచున్నారు. తుట్టుతు ద కు పార్లమెంటు వారు అంగీకరించు రాజ్యాంగవిధాన మేదో యిప్పుడు చెప్పటకు వీలులేదు. కాని నేనును, నా ప్రభుత్వమువారును యీ విషయమై ప్రజల కోర్కెలను సానుభూతితో విచారించి, తగిన సలహాలను గావించెదమని మీకు నిస్సందేహముగా చెప్పగలను. లండన్ నగరములో జరుగు సభయందు రాష్ట్రప్రజలు ప్రత్యక్షముగా విన్నపమును గావించుమార్గమునే నాలోచించుచున్నాను.

మహమ్మదీయుల రాజభక్తి

మీరు నాకు తెలిపిన విషయముల కన్నిటిని ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చితిని తలచును. మీరు మీసంఘపక్షమున తెలిపిన రాజభక్తికి వందనము లర్పించుటతప్ప మరేమియు మిగులలేదు. మనము బహుకష్టకాలములో నున్నాము. అభివృద్ధిమార్గమునకును, నిర్మాణమార్గమునకును ప్రతిబంధక మగు పద్ధతివలన గలిగిన నష్టమును మనము కన్నులారా చూచుచున్నాము. ఈపద్ధతివలన గలగు ఉపద్రవములను గమనించి, దానిలో చేరక ఉత్తమరాజకీయిని, విచేతమున మహమ్మదీయులు ప్రకటించుట నాకును, నాప్రభుత్వమునకును చాలసంతోషకారణ మైనది. ఇట్లుచేయుట వలన వారు తమ సంఘమునకును భారతదేశమునకును సేవగావించినవారగుచున్నారు.

రెండువరతులు

కాసనోల్లంఘనము సాగించుచున్నవారిని పరాభూతులను గావించుటయందే ప్రభుత్వమువారు కృతసిక్కియులైయున్నారనియు, భారతీయులను తృప్తిపరచు ఉద్దేశ్యము అడుగంటినదనియు కొందరనుచుండగా వింటిని. ఇంతకంటె సత్విదూరము మరేదియులేదు. వీలనగా పోయినసంవత్సరము నవంబరు 1 తారీఖున చేసిన ప్రకటనలోని మాటలను అమలుపరచుటకు నాచేత నెవదంతయు చేయుటయే నా కృతసిక్కియును. భారతదేశమునకు లాభదాయకమగు మార్పు ప్రస్తుతము రెండువరతుల మీద ఆధారపడియున్నది.

(1) భారతీయులకును ఆంగ్లేయులకును పరస్పర విశ్వాసముమీద నాధారపడియున్న సహకారము (2) ప్రభుత్వముయొక్క అధికారము జరుగుచుండుట.

(3) ఈరెండు వరతులకును ప్రస్తుతకాసనోల్లంఘనము వ్యతిరేకము గనుక ఈఉద్ద్యమమును ప్రతిఘటించుట ప్రభుత్వమువారి ప్రధానకర్తవ్యము.

ఈఅవసరమును గమనించుచు ఉదారమగు రాజ్యాంగాభివృద్ధి కలుగజేయుటయే నాకోర్కెయై యున్నది. ఈప్రయత్నమునందు మీవలె నాకు తోడ్పడువారు భారతీయులందరిని మాతో సహకారము గావించునట్లు ప్రోత్సాహము చేయగలగుచో మీ దేశమునకు మీరు నిజమగు సేవ గావించినవారగుదురు.

నేనును, నా ప్రభుత్వమును, ఆంగ్ల ప్రభుత్వమును ఆశించుచున్నట్లు భూవిరాజ్యాంగ విధానమును పరిష్కరింపుట వీలగునని నాకు ఆశలు లేక పోలేదు. ఒక వంక ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారును, మరియొక వంక భారతీయులలోనన్ని పార్టీల, అన్ని మతముల ప్రతినిధులచేరి ఒక రాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేయుట వీలగును. ఈ ఆశలు నెరవేరవలె నన్నచో కాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించినవారు తమ ఉద్ద్యమమునకు మూలకండుమలైన దౌర్జన్యమును (ఫోర్సు) బలవంతము చేయు విధానమును మానుకొని వాస్తవపద్ధతిని, సరసత్వమును అంగీకరించుట అవసరమై యుండును. అట్టిస్థితి యేర్పడుచో భారత క్రైస్తోభిలాషులగు వారందరు గూడ దేశసమస్యలను విచారించి పరిష్కరించుట వీలగును. అందువై అన్ని సంఘములను స్వేచ్ఛగా, నిర్భయముగా, భారతదేశమునకు సేవ యొనరింపవచ్చును.

సానిక వార్తలు

చెన్నై రాష్ట్ర బ్యాంకింగు విచారణ సంఘ నివేదిక:— చెన్నై రాష్ట్ర బ్యాంకింగు విచారణ సంఘ నివేదిక యీ నెల 10 వ తేదీని ప్రకటింపబడను.

రాకపోకలు:— పి. టి. సాండ్స్, జి. ఆర్. హిల్స్ గార్డు, సెన్ట్రల్ పబ్లిక్ సేటి ఉదయమున బొంబాయికి వెళ్లిరి.

మేజరు టి. ఎస్. పాట్నూ గారు ఉదకమండలమునుండి సేటి ఉదయమున మద్రాసువచ్చిరి.

నవరణ:—నిన్నటి (4 వ తేదీ) ఆంధ్ర ప్రతిక 10 వ పుట రెండవకాలములో చెన్నై పత్రికా హాలు శ్రీ యస్. దొరసామి, మండరరాజ్, అలగిరిసామి, గోవిందరాజులు గార్లకు 8 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడె ననుటకు బదులు ఆరు మాసముల కఠినశిక్ష యని చదువకొనవలెను.

దేహము కాలుటచే ఒక స్త్రీ చనిపోవుట:— తిరుప్పూరు వాస్తవ్యురాలు 15 ఏండ్లువయస్సుగలిగినదియున గుండెల్లమూతలను హిందూ స్త్రీ ఒకతె దేహము కాలిపోవుటచే కలిగినరణముల వలన జనరలు ఆసుపత్రియందు నిన్నరాత్రి చని పోయెను. ఈమె నిన్న మధ్యాహ్నము కాఫీచేయుచుండు సమయ మున నామె వీరకు నిప్పుఆంటుకొని దేహమంతయు కాలిపోయె ను. జనరలు ఆసుపత్రియందు యామె నిన్నరాత్రి చనిపోయెను. మరణకారణవిచారణ సేటి ఉదయమున జరిగెను.

ఆంధ్ర వర్తకసంఘము - మద్రాసు
గత నెల 3 వ తేదీని జరిగిన వైసంఘ సభయందు ఆ మొదటిసారి తీర్మానము ననుసరించి వైసంఘపు ప్రత్యేక సభ రాబోవు 7 వ తేదీని సాయంకాలము 4 గం. బ్రాడ్వేయందలి నెం 9 గృహమున జరుగును.

- వైసంఘమునకు సంబంధించిన యీ క్రిందినిబంధనలను మార్పుటకు యీసమావేశము జరుగును.
- (1) మద్రాసులో నివసించని సభ్యుల సభ్యత్వమును మత్సరమునకు 6 రూపాయలకు తగ్గించవలెను.
 - (2) చెన్నై పురిలో నివసించని సభ్యులకు ప్రవేశమును 5 రూపాయలకు తగ్గించవలెను.
 - (3) చెన్నై పురిలో నివసించని సభ్యులకు బదులుగా వారి స్థానే యితరులకు ఓటుచేయు హక్కును సగుట.

తిరువల్లి క్లెయింట్ల సంఘటనలు

అనధికారసంఘపు విచారణ

మద్రాసు, జూన్ 4:—గత ఏప్రిల్ 27 వ తేదీని తిరు వల్లి క్లెయింట్ల సంఘముల గూర్చియు అందున పోలీసు వారి బాధ్యత నిర్ణయించుటకుగాను మహాజనసభవారిచే నియ మింపబడిన అనధికార విచారణసంఘము వారు మరల సేడుడయ మున మహాజనసభ హాలునందు సమావేశమయిరి. శ్రీ ఆర్. యస్. ఆరోగ్యస్వామిమొదలియార్ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. యం. ఇ. కజిమన్ సతిగారు సాక్ష్య మొనగిరి.

యం. ఇ. కజిమన్ సతిగారు

యం. ఇ. కజిమన్ సతిగారు యిటుల చెలిపిరి: గత ఏప్రిల్ 27 వ తేదీని సాయంకాలము సుమారు 4-80 గం. సేను లీచి రోడ్డునందు హార్వర్ నైపున వచ్చుచుండిగా వేలకువేలమంది లీచిలో సభజరు స్థలమునకు వెళ్లుచుండుట సేను చూచి నాను. వారందరను కాంతముగా నుడిచి. హార్వర్ నుండి సేను మరల 6 గంటలకు సభకు వెళ్లి నాను. అసమయమున ఆక్రేరియము నెదుట రోడ్డునందు జనసమూహముండ లేదు. సభలో సేను ఉప న్యసించి 7 గం. సభ నడలితిని. సభలోని జనులు కాంతము గానుండిరి. సేను మరల యూరోపియను నారీయేయి మెరినారోడ్డునందు నడచిపోయితిమి. జనులు జాతివై మనస్సును కనపరచలేదు. జనులు మమ్ములను అటంకపరచలేదు. రోడ్డుకడ నుండిన జనులు హేళనము చేయునట్లేదు కలిగియున్నటుల మాత్రము విడితము. ఈజనసమూహము రోడ్డునందు పోవునా రి నెంతమాత్రము ఆటంకపరచలేదు. రాత్రి 7 గం. అక్రేరి యమునెదుట సేనుపోలీసులను చూడలేదు. నాకు తెలిసినంత వరకు యూరోపియనులను ఎవరినిగాని జనులు ఆటంకపరచ లేదు. అక్రేరియమువచ్చుసరికి జనులు కలవరము జెందిరి.

అంతటితో విచారణ ముగిసెను.

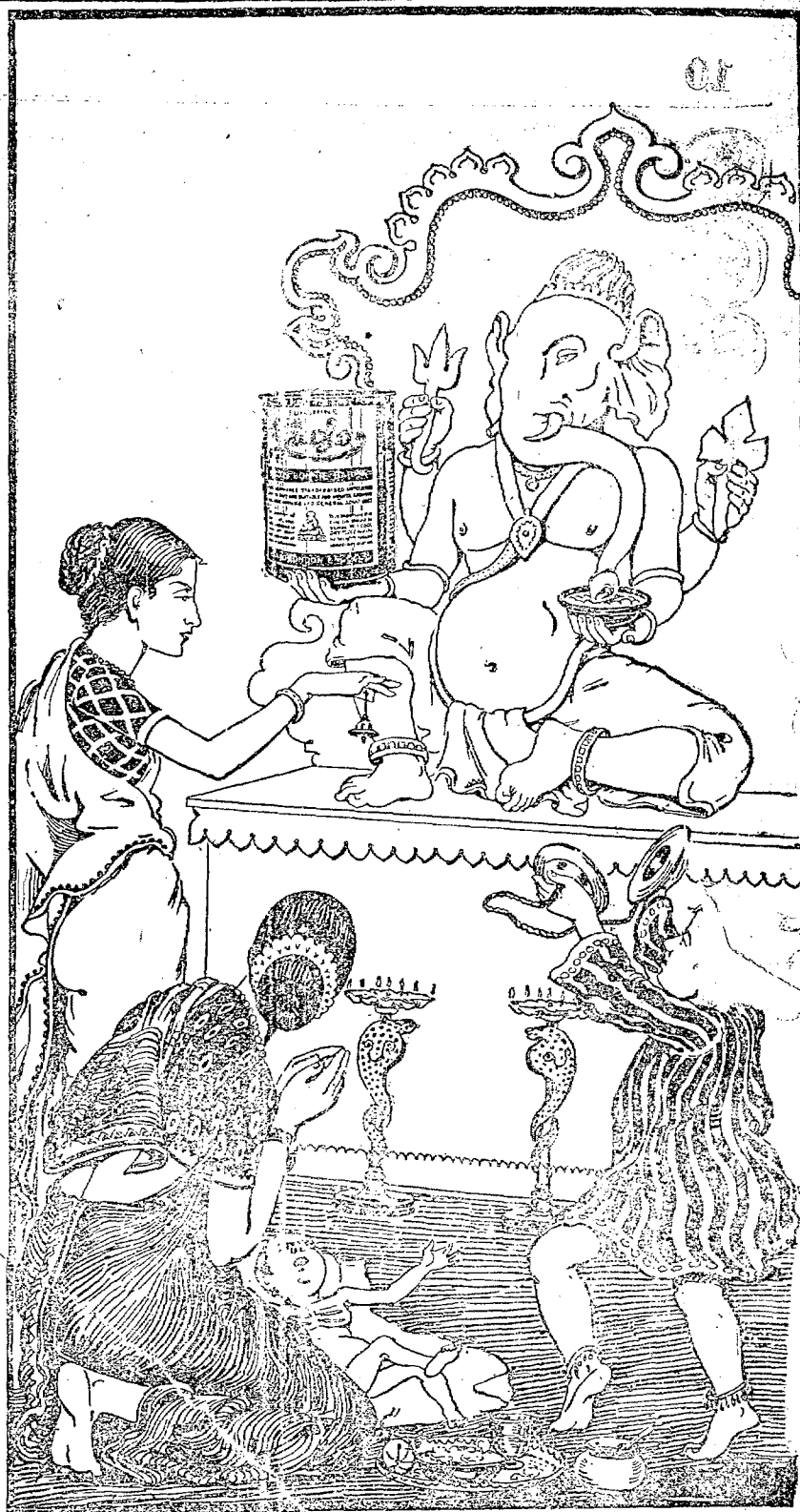
ధనము, ఆరో
గ్యము రెండును
కలిసియుండు
గలవు. కాని ఆరో
గ్యము లేనియెడల
రెండవదానిని
కూడ యనుభవి
చుట దుర్లభము.
మీవసిబిడ్డను నన్
వైన్ గ్లాస్కోతో
పోషించుటచే,
యారోగ్య సంప
త్తులు కలుగునని
విశ్వసించుము.

నెం 1.

ఈ కాపనుపై తమపేరును పూర్తి ఆడ్రెసును వ్రాసి మా ఏజంట్లు మెన్స్ ఆల్ ఫ్రెండ్స్ యంగ్ ఆండు కో., Dept No. పోస్టు బాక్స్ నెం. 40, మద్రాసు విలాసమునకు పంపి, ఒక తెలుగు గ్లాస్కో చేబి పుస్తకము ఉచితముగ తమకు రాగలదు.

పేరు.....

ఆడ్రెసు.....

వై డిల జెయిలుమార్పులు

శ్రీయుత నడింపల్లి నరసింహారావుగారిని నాలుగయిన రోజులక్రిందట బహిరినుండి కడలూరికి మార్చినట్లు తెలియుచున్నది.

బరంపురం జెయిలులోనున్నటువంటి గంజానాయకులు పుల్లెల శ్యామసుందరరావు మున్నగువారిని 4 వ తేదీరాత్రి వాల్తేరు ఎక్కువెనులో నెక్కించి మదరాసునకు పంపిరి. వీరిని ఏజెంట్లతో పంపెదరో యింకను తెలియదు.

ప్రస్తుతము మదరాసు జెయిలులో రాజకీయవై డిలు ఏ. తరగతివారు 11 నురు, బి. తరగతివారు 21, 45 నురు సే. తరగతి వారు మొత్తము 67 నురు గలరు. డి. వి. సుబ్బారావు గారను, (మదరాసులో అరెస్టయినవారు) కాకినాడనుండి వచ్చిన ఎం. రంగయ్యనాయకుడు, తిరుపతిరావు, పి. సత్యనారాయణగార్లు బి. తరగతిలో చేర్చబడిరి 4. ఆంధ్ర సి. క్లాసు రాజకీయ నిగ్గుంధితులు మొన్నటిదినును మదరాసు జెయిలునకు వచ్చిరి. బి. తరగతి వై డిలకు జెయిలు అధికారులే తెల్పి చెప్పిరి బని యనుట ఒసంగుచున్నారనియు, నిన్న విడుదలైన "ఉదయ వనం" వాలంటీరుద్వారా తెలియుచున్నది.

శ్రీయుత కే. లక్ష్మీ సృనిహ సోమయాజులుగారిని అరెస్టు చేయుట

నిన్న కాకినాడలో అరెస్టు చేసిరి

కాకినాడ, జూన్ 3:—నిన్న కాకినాడలో జరిగిన బహిరంగసభలో సోమయాజులుగారు ఉపన్యసించిరి. పి. మృ. ట ఒక పోలీసు సబ్బయిన స్పెక్టరునకొంతమంది పోలీసుకానిస్టేబులు ను అచటికివచ్చి ఆ సభలోనే పీల్ కోల్ 117 క్రింద సోమయా జులుగారిని అరెస్టు చేసి విచారణకొరకు రామచంద్రపురం తీసు వెళ్లిరి.

(స్వ. వి.)

కారయికుడినుండి కొందరు వలంటీరులు వేదారణ్యమునకు

బయలుదేరుట

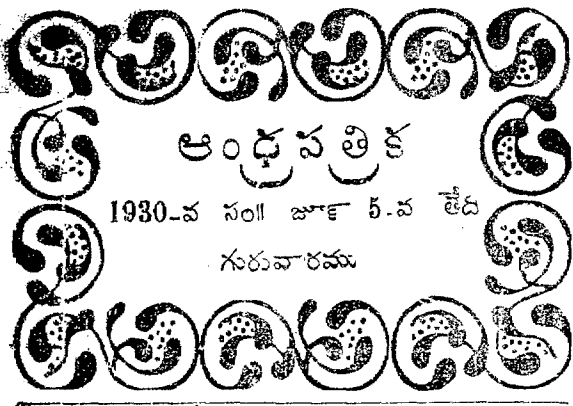
కారైకుడిలో బహిరంగసభ
కారైకుడి, జూన్ 4:—నిన్న సాయంకాలము నుండి వలంటీరు లిటునుండి వేదారణ్యమునకు బయలు దేరిరి. వీరికి కలివారమునాడు వీరిని వేదారణ్యంలో ఉంచెనట్లు తెలియని పుట్టిరి. అటు బహిరంగసభ జరిగినది. ఈ సభకు వేదారణ్యం అదివారమునాడు కారైకుడిలో గొప్ప పోలీసింగు జరిగినది. 1000 మంది ప్రజలువచ్చిరి. పిమ్మట బహిరంగసభ జరిగినది. ఆసభలో వలంటీరులకు ప్రవృత్తులనులవేరి. కన్స్టేబులి. ఈ రెండుసభలనుగూడ శ్రీమంత తిరుమలస్వామిగారి అధ్యక్షతక్రిందనే జరిగెను. రెండు సభలూనూ బహిరంగసభానము జరిగినది. (ప్ర. వై.)

గాంధీవంశెనను తెనమట

జిల్లాకలక్టరు నిరాకరించుటచే ప్రధానమంత్రి తెనమట

తిరువల్లి, జూన్ 3:—తిరువల్లిలో కట్టెల వంశెనకు అవటి మ్యూనిసిపలు కాన్సిలువారు గాంధీవంశెన పేరునెట్టుటచే కోయింబుత్తూరు జిల్లా కలక్టరు ఇ. ఎస్. మును సి. వి. ఇ. వి. సి. ఎస్. గారు దానిని తెనమట నిరాకరించుటచే చెన్నై పురి ప్రభుత్వము ప్రధానమంత్రి క దా|| పి. సుబ్బారాయునుగా రామచంద్రపురం తీసు వెళ్లిరి.

(మదరాసు పో.)

బెన్ను గారి ఆందోళనము

సామ్రాజ్య పత్రికా సమావేశమునందు, ఇండియామంత్రి యగు వెడ్డెన్బర్గ్ బెన్నుగారు తమ పరిపాలనవిధానమును సమర్థించుకొన యత్నించుట ప్రారంభమయ్యెను. ఇంగ్లండునందేమి, అధినివేశములు, ఎలల దేమి, ప్రతికలకు గలపలుకుబడి మరి ప్రాధికారసంస్థకు లేదని తెలిపినవిషయము. అందుచే, ప్రతికల సద్భావము నేతిరుననయినను పొందుటకు, వీరు ప్రయత్నించుట సహజమే. బెన్నుగారికయినను, హిందూదేశసమస్యయొక్క అంతరార్థము గోచరింపకపోలేదు. ఈసంగతి వీరు కామన్వెస్థలో నిచ్చిన ప్రసంగమునందేమి, పత్రికా సమావేశమునందు గావించిన ప్రసంగమునందేమి, వెల్లడియయ్యెను. ప్రస్తుత మవలంబింపబడుచున్న ప్రభుత్వనిర్బంధవిధానమును వీరు విధి లేక సమర్థించుచున్నను, వీరయినను దీనిని లోలోన నేవగించుచున్నారని యాహింసపచ్చుచు. ఇంగ్లండులో నవలంబింపబడిన నిర్బంధవిధానమును మంత్రిగ లేనపుడు వీరు కామన్వెస్థలో వెనుక తీరముగ నిరసించియుండిరి. ఇట్టివారు హిందూదేశమునందవలంబింపబడు నిర్బంధ పద్ధతిని మహాస్ఫూర్తిగ నెలుల సమర్థింపగలరు? హైందవ సమస్య చాల క్లిష్టమయినదని బెన్నుగారు చెలుపుచున్నారు. కాని "బలప్రయోగము దీనికి ప్రతికీర్ష" గాదని బెన్నుగారు చెలుపుట జూడ, నిర్బంధప్రయోగమువలన ప్రతికీర్ష చక్కబడదని నిశ్చయమగుచున్నది. ఈ ప్రతికీర్ష బెన్నుగారు గుర్తించినచో, హిందూదేశమున నవలంబింపబడు పద్ధతి పట్టునే మానివేయవలయునని యవసరము.

సర్వమును స్థానికాధికారులవిచక్షణకు వదిలి పెట్టిమని తెలుపుట, వీరికి గౌరవము గాజాలదు. ఇట్టి క్లిష్టపరిస్థితులందే, ఇండియామంత్రిగారు తమ విచక్షణ నుపయోగించి, దూరదృష్టి బలపి సమాధాన పద్ధతి నుపయోగించి, ప్రజలను శాంతిపరుచుట యవసరము. అసాధారణసమయములలో వీరు సామాన్య ప్రతికీర్షల నుపయోగించిన, ప్రయోజనము లేదు. ఇండియను డెయిలీమెయిలుపత్రికకు చెలిసిన స్వతంత్రముప్రకారము, లేదని ప్రభుత్వమువారు శాంతిగనునాయకులతో సమాధానపడవలయునని కుసుహలము జూపుచున్నను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి సమర్థించుట లేదనియు, కాంగ్రెసు ఉద్యమము పూర్తిగ అంతరించువరకు తాము సమాధానపడవలచుకొనలేదని ఇండియా ప్రభుత్వము లొకరు చెలిపినయు, ఇర్వినుప్రభువుగారు నాడ ఈ అభిప్రాయముతో నేకీభవించుచున్నా

రనియు, అందుచే తీవ్రతరనిర్బంధవిధాన మిక మొదలచెలగు ననియు, తెలియుచున్నది. ఈవర్తమానము నిజమగుచో, బలప్రయోగము పరిష్కారమునకు మార్గము జూపదని, బెన్నుగారు భావించుచున్నను, హిందూదేశాధికారులు బలప్రయోగమునే ఆధారపరచుకొనుచున్నారని తలంపవచ్చును. ఇట్టిస్థితిలో, బెన్నుగారు బలప్రయోగమార్గమిక నయినను విరమింపబడునటుల ప్రోత్సాహపరచుట కసిన ధర్మము. ఈమార్గము కొనసాగుకొలదియు, ప్రజల స్వాతంత్ర్య సంపాదనేచ్చ బలపడును గాని, తొలగిపోవనేరదు. తుదకిందువలన ప్రజలయభీష్టము నెరవేరకమానదు. వెడ్డెన్బర్గ్ బెన్నుగారి సంగతిని గ్రహించిరి గాని, తాము గ్రహించిన విషయమును ఆచరణలో పెట్టించుటకు వెనుదీయుచున్నారని, తలంపవలసివచ్చును. "ప్రభుత్వముయొక్క నిజబలము ప్రజాభిప్రాయమే. ఇతర దేశములలో వలె హిందూదేశమునందును ప్రజాభిప్రాయశక్తిపైనే ప్రభుత్వ ముధారపడును. సామ్రాజ్యజేతుము నిమిత్తము ప్రస్తుత సమస్యను పరిష్కరింప వలయును" అని బెన్నుగారు నుడివిరి. లా-ఆర్డరులను సమర్థించు సందర్భంపని ప్రత్యేకవిషయములు గావు. వీనిని కాపాడవలయుననిన, ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి పరిపాలించుట యవసరము. ఈ సంగతిని బెన్నుగారి వాక్యములు స్ఫురింప జేయుచున్నవి. ప్రస్తుత స్థితి ఎటులున్నది? ప్రజాభిప్రాయము తిరస్కరింపబడుటచే, సత్యాగ్రహోద్యమము బయలుదేరినది. సత్యాగ్రహోద్యమము అంతరింపవలెననిన, ప్రజాభిప్రాయమును సఫలపరచుటయే ముఖ్యసాధనము. అందుకుమార్గ, నీయుక్త్యమును బలిమిచే నణచి వైచుటవలన, లా-ఆర్డరులు సురక్షిత మగుటకు మార్గ, దేశమునందు మరింత విషమస్థితి ఏర్పడుచున్నది. బెన్నుగారు తాము గ్రహించినవిషయమును ఆచరణలోనికి దెచ్చుట యవసరము. స్థానికాధికారుల అసంతృప్తికి వీరు గురియైనను, పాటింపవలసరము లేదు. విభజించి పాలించుట బ్రిటీషు పద్ధతి గాదని, బెన్నుగారు చాటుచు, ఈ పద్ధతివలన గలుగు నష్టములనుగూడ వివరించుచున్నారు. కాని, వీరెంతకాదనినను, విభజించి పాలించుపద్ధతి యథేచ్ఛగ కొనసాగుచునే యున్నది. మహమ్మదీయులను దరిజేర్చుటకును, మితవాదులను దరిజేర్చుటకును జేసెడి ప్రయత్నము లిట్టివిశ్వాసమును బలపరచుచున్నవి. ప్రస్తుతపు టిబ్బందులవలన ఉభయ జాతులకును అంతఃకరణప్రబోధము గలుగుచో, లాభము చేకూరునని, బెన్నుగారు నమ్ముచున్నారు. భారతీయులు అహింసాపద్ధతి నవలంబించుచున్నపుడు, పాలకులుగూడ ఆమార్గమునే అవలంబించి యున్నచో, ఉభయలమధ్య త్వరలో సమాధానము గుదిరెడిది. అందుకుమార్గ, అహింసాపద్ధతిని బలప్రయోగముచే నణచివేయజూచుటచే, పరిస్థితులు క్లిష్టమయినవి. అయినను భారతీయులు అహింసాపథమును అణచుమాత్రమయినను వీడనిచో, పాలకులుగూడ తమ పద్ధతులను మానుకొని, ప్రజలతో త్వరలో సమాధానపడవలసివచ్చును. బ్రిటీషు ప్రజలు ఉన్న తాదర్యములకు దూరులు గారని, బెన్నుగారు చాటుచున్నారు. ప్రాచీననాగరికముగల భారతీయులకు స్వార్థ రాహిత్యమును, ఉన్న తాళయములును గలవని, బెన్ను

గారింగీకరించు చున్నారు. బ్రిటీషువారు గూడ స్వార్థరహిత బుద్ధితో ప్రస్తుతసమస్యను వీక్షించుచో, భారతీయాశయములను సఫలపరుప వలసిన యవసరమును గుర్తింపగలరు. ప్రస్తుతసమయమున భారతీయులకును బ్రిటీషువారికిని మధ్య ప్రబలియున్న భేదభావములు, త్వరలో ఛరస్వర గౌరవ సద్భావములకు చోటిచ్చునని, బెన్నుగారు భావించుచున్నారు. అట్టి యాశతోనే, గాంధీ మహాత్ముడు తన యుద్యమమును ప్రారంభించెను. మహాత్ముని యుద్యమపు ప్రాశస్త్యమును ఇతర దేశములవారు గ్రహించుచున్న రీతిగ, బ్రిటీషు ప్రముఖులు గూడ గ్రహించుచో, మహాత్ముని శత్రువుగ పరిగణించుటకు బదులుగ పరమమిత్రునిగ పరిగణించియుండెడి వారు. అట్టిమార్పు త్వరలో గలుగుగాక యని కోరెదము. బెన్నుగారు లా-ఆర్డరుల విషయమై కన్ఫర్మేట్లులు పాడినపాటనే అనుసరింపక, వీనికి నిజాధార మెద్దియో గ్రహించినందుకు సంకేతికెదము. కాని, పరిస్థితులను చక్కబరుపవలయు ననిన, నిర్బంధ చట్టమును తీసివైచి, రాజకీయనిర్బంధములను వదిలివైచి, అహింసా పద్ధతులను అహింసా పద్ధతులతోనే ఎదుర్కొనునటుల జేయుట, బెన్నుగారి కసినధర్మ మగుచున్నది. ఘోలాపురములో ప్రవేశపెట్టబడిన మార్షలులా పదియవతేదీని రద్దు చేయబడునని చెలియుచున్నది. ఇయ్యది యితర నిర్బంధమును గూడ తొలగించుటకు ప్రారంభ చిహ్నమగుచో, లాభకరమే యగును. ముం దేమి జరుగునో చూడవలయును.

రాజప్రతినిధిగారు: సత్యాగ్రహ నిరసనము

బెన్నుగారి ప్రసంగవైఖరిని ప్రధాన సంపాదకీయ వ్యాసములో సూచించియుంటిమి. సిమ్లాలో మహమ్మదీయ జమీందారులకు రాజప్రతినిధిగారిచ్చిన జవాబు, భిన్నవైఖరిని జూటుచున్నది. ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుటకును, లా-ఆర్డరులను కాపాడుటకును, మహమ్మదీయ జమీందారులు సంసిద్ధత జూపుచున్నందుకు ఇర్విను ప్రభువుగారు సంతృప్తి జూపిరి. రాజ్యాంగసంస్కరణములగూర్చి తామీసమయమున నేవిధమునను ముచ్చటించుటకు వీలులేదని ఇర్విను ప్రభువుగారు చాటిరి. పైమను కమిషను రిపోర్టువరకు వేచియుండవలె నని, వీరు హితవాసగిరి. రాండుటేబిలు సమావేశమునందు మాత్రము మహమ్మదీయుల కోర్కెలను తాము తేటపరచెదమని, వీరు వాగ్దానముజేసిరి. అల్పసంఖ్యాకసంఘముల జేతులాధముల విషయమై రాజప్రతినిధిగారిపు రెక్కడతొరము జూపుచున్నారు. ఉద్యోగముల విషయమున భయపడ నక్కరలేదని, వీరు చెప్పిరి. పాలెస్తీను విషయములో రాజప్రతినిధిగారు చెలిపిన వచనములు మహమ్మదీయులను తృప్తిపరుచు నని తలంప జాలము. బ్రిటీషు ప్రభుత్వవైఖరిని వీరు సమర్థించిన విధము విశ్వాసము గలిగింపజాలదు. పెషావరు గంద్రగోళమును గూర్చి ముచ్చటించుచు, వీని కారణములను విచారించవలయు నని, విచారణసంఘమువారికి ఉత్తరవిచ్చియుండ లేదని, రాజప్రతినిధిగారు చెప్పట తృప్తికరము గాజాలదు. కారణములను కనుగొని, వానిని

నివారించు మార్గముల నరయుట, యవసరము అట్టి కారణములను తొలగించిన గాని, శాశ్వత లాభము గలుగజాలదు. పట్టునంపుమువారయి వను, నిజకారణములను కనుగొని బయల్పరచెదరని నమ్మకము. పెసావరు గ్రందగోళమునకు, ప్రజల ప్రకటనకారణమని రాయబారులు తెలిపియుండిరి. ఈ విషయమును రాజప్రతినిధిగారు గుర్తించినపుడు విచారణనంపుమువారి పరిశీలన కీ విషయము నేల పంపలేదో తెలియదు. అంతను రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వదలిపెట్టుట, ఎంతవరకు వివేకమో యూహింపవచ్చును. మహమ్మదీయ సంఘమువారు సత్యాగ్రహోద్యమమునందు జేరక, దానిపట్ల విముఖత జూపుచున్నారని, రాజప్రతినిధిగారు తెలుపుట విచిత్రము. ఇటీవలనే, బాంబాయిలోని మహమ్మదీయులు వేలకొలది యూరే గింపు జరిపి, కాంగ్రెసు ఉద్యమము పట్ల తమ సానుభూతిని తెలుపుచు, గాంధీమహాత్ముని యుద్యమమును బలపరుపవలయునని, ఎచ్చరించిరి. స్వేచ్ఛా సంపాదనలో మహమ్మదీయులు పాల్గొనవలయునని, వీరు కోరిరి. రాండుటేబిలుసమావేశమునందు పాల్గొనవలదని, వీరు సోదరమతస్థులను కోరిరి. జమియత్ ఉల్ ఉలేమా సంఘమువారుగూడ నిటులనే ఆభిప్రాయపడుచున్నారు. మహమ్మదీయప్రముఖులు పలువురి సమయమున నిర్బంధములకు లోనగుచున్నారు ఇంకను మహమ్మదీయులు స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు విముఖులుగ నున్నారని చెప్పట, శ్రమదష్టపేరుగాదు. ఈసమయమున అన్ని సంఘములవారును, అన్ని జాతులవారును, మహాత్ముని యుద్యమమునందు పాల్గొనుచున్నారని, ఇర్వినుప్రభువుగారు గ్రహించుట యవసరము. భావిపరిణామమునకు ఇర్వినుప్రభువుగారు రెండు పరతులను విధించిరి. మొదటిది సహకారసద్భావములు. రెండవది లా-ఆర్డరుల రక్షణము. ప్రజలు మనఃస్ఫూర్తిగ సహకారము నలుపుట కవకాశము లేనపుడు, సహకారము కొనసాగుటలేదని నిందించిన నేమి ప్రయోజనముండును? సత్యాగ్రహమును నిరోధించుట, ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యవిధి యని, రాజప్రతినిధిగారు తెలుపుచున్నారు. సత్యాగ్రహము జరించుటకు గల కారణము, ప్రజల స్వరాజ్యవాంఛ కడ్డుగలుగుట చేతనేగద. ప్రజలవాంఛను సఫలపరచుచో, సత్యాగ్రహము దానియంతట నదియే తొలగిపోవును. అసలు కారణములను పరిశీలి, బాహ్యచిహ్నములను ఆణచివైచుటవలన, ఇర్వినుప్రభువుగారి కోర్కె నెరవేరజాలదు. సత్యాగ్రహమును ప్రజలు విడనాడుచో, హైందవ సమస్య పరిష్కరింపబడునని, రాజప్రతినిధిగారు పలుకుట, దూరదృష్టిని జూపజాలదు. హైందవ సమస్య పరిష్కారముగలచో, సత్యాగ్రహము తొలగిపోవునని, వీరు గ్రహించుట ముఖ్యము. పరిపాలనా ప్రారంభమున దూరదృష్టి వివేకములతో గూడిన సామ్యప్రసంగముల గావించిన ఇర్వినుప్రభువుగారు నేడు అధికారవర్గవైఖరి ననుసరించి ముచ్చటించుట, మిగుల శోచనీయము.

సప్రూగారి హితబోధ
మితవాదనాయకులగు సర్ సప్రూగారును, సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారును ప్రభుత్వమువారికి మరియొక పర్యాయము హితబోధ గావించుచున్నారు. పై వారిరువురిలో నొకరు ఇండియా ప్రభుత్వమునందును, మరియొకరు మద్రాసు ప్రభుత్వమునందును, లా-మెంబరులుగ పని చేసియుండిరి. అందుచే ప్రభుత్వద్వైపిలో వీరు బాధ్యతలేని ఆందోళనకారకు లని చెప్పటకు వీలు లేదు. ప్రభుత్వమువారు తమ స్నేహితులను గూడ విస్మరించుచున్నారని, సప్రూగారు తెలుపుట గమనింపదగిన విషయము. మితవాదులను దరిజేర్చవలయునని తరుచుగ బలికెడివారు, వారి హితవాక్యములను నిరసించుటవలన, నెట్టి ప్రయోజనమును సాధింపగలుగుదురు? సర్ సప్రూగారు సహకారవాదులకే నిరాశ గలుగుచుండ, ఇతరులకు నిరాశ కలుగుట వింతయగునా? హిందూ దేశమున కీ సమయమున స్వరాజ్యము గావలయునుగాని, స్వేచ్ఛవరములు గావనియు, శుష్కవాదానములుగాని, అభినయములుగాని పనికిరావనియు, సప్రూగారు మరియొకమాగు హితబోధిరి. కాశీమువారితోబాటు, మితవాదసభ్యులు శాసనసభ్యత్వములకు రాజీనామానిచ్చుట గమనింపదగిన విషయము. పండిత హృదయనాథ కుంజ్రాగారును, పండిత ఇస్మత్ నారాయణగుర్తుగారును, నిర్బంధవిధానముపట్ల తమ యసమ్మతి తెలుపుటకుగాను, శాసనసభ్యత్వములకు రాజీనామా నిచ్చిరి. తమ రాజీనామా లేఖలలో, వీరు ప్రస్తుతస్థితిని చక్కగ వివరించిరి. వీరిరువురును మితవాదసంఘప్రముఖులు. మితవాదులయినను, కాంగ్రెసుపక్షము వారయినను, తదితరపక్షములవారయినను, సత్వర స్వరాజ్యస్థితి విషయమై ఎట్టి ఆభిప్రాయభేదమును తెలుపుటలేదు. అందుచే మితవాదులనయినను తృప్తిపరచుటకు, ప్రజాశయ సాఫల్యమే మార్గముగాని, నిర్బంధప్రయోగము మార్గము గాజాలదు. గా|| శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు హిందూదేశస్థితి గూర్చి లండనులో ముచ్చటించినపుడు, ఇతడే మితవాదియగుచో, ఇక అతివాదు లేలులుందురని, యొక కన్సర్వేటివు ముఖ్యుడు మొరలిడెనట. దీనినిబట్టి, అతివాదులు మితవాదులను భేదములేక, భారతీయులెల్లరును ఏ కాశయబద్ధులైయున్నారని, బ్రిటీషువారెంత త్వరలో గ్రహించిన సంతమేలు.

పాలెస్తీను సమస్య
ఇటీవల బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటనలో పాలెస్తీనులోని కిక్మిద కొత్తవారు వచ్చి నివసించుటకు వీలుండదని సూచింపబడెను. కాని, నిన్నటిదినము కాలనీల సహాయమంత్రియగు డాక్టరు డ్రుమండు పీల్చుగారు బయటివారలను రాసియకపోవుట తాత్కాలికమే ననియు, పాలెస్తీనును యూధూమిగ జేయవలయునను నిశ్చయములులే నిలిచియున్నదనియు, బలికిరి. పాలెస్తీనును ప్రపంచమునందలి యూధులతో నింపి, దానిని యూధూమిగ జేయుటకు అరబ్బు లంగీకరించుట లేదు. ఈ కారణముచేతనే మనఃస్పర్థలు ప్రబలి, బ్రిటీషుల కెడమిచ్చినవి. తమ జీవనాధార మంతరించుచున్నదని, అరబ్బులు

దేశోద్ధారక విశ్వదాత కాశీనాథుని
నా గేళ్ళర రావు పంతులుగారు
కా రా గృ హ చా న ము
నేటికి 46 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

గడ్గోలుబెట్టుచున్నారు. పాలెస్తీనును యూధూమిగ జేయు తలంపును ప్రభుత్వమువారు విడనాడినగాని శాంతి గుడురునని తోచదు. ఈంధ్రుని తాము మానుకొన నిచ్చగింపలేదని, డాక్టరు పీల్చుగారు చాటిరి. పాలెస్తీనులో ప్రబలిన అశాంతికిగల మూల కారణములను నివారించ సంతవరకు, ప్రస్తుతపు యిబ్బందులు తొలగననిగాని, మహమ్మదీయప్రపంచమునందు సత్త్వప్తి గలుగననిగాని తలంప వీలు గలుగదు.

బ్రిటీషు మంత్రులమార్పు
బ్రిటీషుమంత్రివర్గమునందు మార్పు గలిగెను. మాన్లే మంత్రిగారు రాజీనామా నిచ్చినపిమ్మట, మంత్రివర్గమున మాక్డనాల్డుగారికి కొన్ని మార్పుల వసరమని తోచెను. నిరుద్యోగ శాఖను నిర్వహించుచున్న థామసు మంత్రిగారు, తమ వైఖరివలన స్వపక్షమువారికిగాని, ఇతరపక్షములవారికిగాని తృప్తిగలిగింపరయిరి. వీరి వైఖరిని కన్సర్వేటివుపక్షమువారు నిరసించుచుండ, లేబరుపక్షమువారిలో కొందరుగూడ బహిరంగముగ నిరసించిరి. మంత్రులలో నొకగు సర్ ఆస్వాల్డు మాన్లేగారు, తమ అసమ్మతి జూపుటకు రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను ఇట్టిస్థితిలో థామసుగారి నీ శాఖలో నుంచుట, లాభకరము గాదని, ప్రధానమంత్రిగారు గ్రహించుట వింతగాదు. ఆ కారణముచే, థామసుగారిని వీరు అధినివేశరాజ్యమున మంత్రిగ నియమించిరి. ఈశాఖయందయినను, వీరి వైఖరివరకు విజయము బడసెదో చూడవలయును. వీరిస్థానమున హార్టు మార్కగారు మంత్రిగ నియమింపబడిరి.

బొంబాయి వర్తకులు : మహాత్ముడు
బొంబాయి వర్తకులు ప్రభుత్వమువారికిని నాయకులకును మధ్య ఏతీరున నయినను సమాధానము గుఱుర్చవలయునని యత్నించుచున్నారు. వీరిలో ముఖ్యులు మహాత్మునితో సంప్రత్తిచి, వారిద్వారా పరిష్కారము గుఱుర్చవలయునని వాంఛించుచున్నారు. కాని, మహాత్మునితో సంప్రత్తించుటకు, వీరికి అధికారులవకాశమొకబోవుట మిగులశోచనీయము ఇందువలన వీరు రాజప్రతినిధిగారియొద్దకు రాయబారముపోవు ప్రయత్నమును గూడ మానుకొనిరి. వణిక్పత్రినిధు లికమిద శాసనసభ్యత్వములకు రాజీనామా నీయ నిశ్చయించిరి. ఇట్టి పరిస్థితుల కవకాశ మిచ్చుట, దూరదృష్టి గానేరదు.

ఫజలుల్ హక్కుగారి నిజ్మంధణము
నంగదేశమున మంత్రిగ బనిచేసిన ఫజలుల్ హక్కుగారు, కలకత్తా యూరపియను సంఘము

వారియెట ముచ్చటించుచు, కాంగ్రెసును హిందూ యుద్ధము మని నిరసించుటయ గాక, సత్యాగ్రహ యొనర్చిన హిందువులను ప్రభుత్వమువారు తగిన రీతిని దండించనందుకు నిందించిరి. ఫజల్ హక్కు బోలు స్వార్థపరుల నుడువులను, వసంతుమువారును గౌరవించరని, తెలుపనక్కరలేదు.

పంజాబులో సైనిక శాసనము

బొంబాయి, జూన్ 4:—పంజాబులో సైనిక శాసనము మొహంబందగ వల్లగానే జూన్ 10 వ తేదీని విర మింపబడునని తెలియచున్నది. (అ. ప్రె.)

పండిత యికబలు నారాయణగుర్తు గారి రాజీనామా

సం|| రా|| శాసనసంఘసభ్యులను త్యజించుట
అలహాబాదు, జూన్ 4:—అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధిగా సం|| రా|| శాసనసంఘమునకు యెన్నుకొనబడిన గుర్తుగారు కఠినచర్యలను నిరసించుచు రాజీనామా లేఖను గవ ర్నరుకు పంపిరి. ఈ లేఖ లీడరు ప్రకటించబడెను. (లీడరు)

వడాలా వలంటీరుల కేసు

60 మందికి క్రిత వేయుట
బొంబాయి, జూన్ 4:—మే 18 వ తేదీని వడాలాలో జరిగిన యుద్ధమున 60 మంది వలంటీరులను 28 మంది వైద్యులతో మండుటచే 60 మంది మాత్రమే కొట్టబడినట్టిరి. వారి చర్యలను వాదించలేదు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమును వారందరునుగూడ నిరసించిరి. ఇప్పుడు రోజుమందంతటనుగూడ రాజ్యము జరుగుచున్నది. ఇట్టి అనాగరిక ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుట భారతీయులకు చాల అవమానకరము. అని ఒక వలంటీరు తెలిపెను. ఈ 60 మందిని నేడు చెరి మూడు నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను. (ప్రెస్)

రెండవజత 132 మందికి నిక్షేపములు

11 మందిని వదిలివేయుట
బొంబాయి, జూన్ 4:—వడాలాలో అరెస్టుచేయ బడిన రెండవజత 132 మంది వలంటీరులకు నేడు చెరి మూడు నెలలు కఠిన శిక్ష వేయబడెను. స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు ఖండవాలాగారు విచారణ చేసిరి. మితి 11 మంది మైనరులగుటచే వారిని వదిలివేసిరి.

ఒక చెన్నపురివలంటీరు స్టేటుమెంటు

ఈ వలంటీరు తన స్టేటుమెంటును ప్రాసీ చదివెను. “ఈ ప్రభుత్వము నీతిపై నాధారపడలేదు. కఠినమును నిర్మాణీయమునై యున్నది. కావున మీరుగూడ మేజిస్ట్రేటు పదవికి రాజీనామానిచ్చి సత్యాగ్రహమున చేరవలెను.” అని యీ వలంటీరు తెలిపెను. విచారణ ముగియవరకును గూడ వలంటీరులందరును యెహోదాకరీతిగా నిరసించుచు నేయుండిరిగాని మేజిస్ట్రేటు సభ్యులతో సహానును బూసెను. (అ. ప్రె.)

ధోల్ కాల్యులు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

బొంబాయి, జూన్ 4:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఈ క్రింది ప్రకటనగావించుచున్నారు: 1930 మే 6 తేదీని జరిగిన అల్లరులగుర్తి వంట నే మండుల మేజిస్ట్రేటు గారు చీఫ్ కమిషనరు సమితి మీద ఆదినము చావుల కారణములను గూర్చి విచారించెను. ఈ విచారణలో కాల్యుల సందర్భములు సింగంజీ గురుద్వార విషయములను చేరియున్నవి. మేజిస్ట్రేటింగును విచారణను ముగింపు చేయలేదు. కాని సింగంజీ గురుద్వార విషయము మాత్రము పరిష్కరించినాడు. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు నారి నికేదిక అంగీకరి. ప్రభుత్వమునా రింకను ఎట్టికార్యమును నిర్వహించలేదు. కొన్ని విషయములను గూర్చి చీఫ్ కమిషనరు గారికి ప్రాసీయున్నాడు. పౌరుల కీ విషయమున గల ఆశుర తను బట్టి మేజిస్ట్రేటుగారి నివేదికను ప్రచురము చేయుట మంచిది. మేజిస్ట్రేటుగారి విచారణ బహిరంగముగా జరిగెను. ఈ విషయము ముందరగా డెప్యూ కొట్టి తెలుపబడెను. ప్రతి కలలోగూడ విషయము ప్రచురమయ్యెను. పౌరులు సాత్వ మిచ్చుటకు కోరబడిరి. (అ. ప్రె.)

వరాలిలో గలభా

90 మందికి గాయములు తగులుట-వారిలో 25 మందికి గాయములు ప్రబలముగా నుండుట

బొంబాయి, జూన్ 4:—నేడు రాజాగారి జన్మదినోత్సవ నుడుచే వరాలిలో నిర్బంధమునందుంచబడిన వలంటీరులు తమ అసమ్మతిని తెలుపుటకు నేడు ఉదయమున చెరసాలభవనముల పైని నల్ల జెండాలును నెలకొల్పిరి. వలంటీరులందరను నల్ల గుడ్డ లతోలను చేతులకు కట్టుకొనిరి. సామ్రాజ్యప్రతిఘటనలకు లగు కలకు వేసిరి. ఆగృహములందుట్టును ముక్తతీగలతో దడులు ట్టునెనెనె ఆదివరకే ఆజ్ఞాపితబడుటచే సైనికులలో ఆపని చేయవలసినవారు కొందరు ఆపని చేయుటకు నేడు ఉదయ మున కులాబానుండి వరాలికి వచ్చిరి. వలంటీరులు వారిని చాల అపహసించిరి. కొన్ని రాళ్లుగూడ వారిపై బడెనుగాని వారు తమ పనిని కొనసాగించుచునే యుండిరి. మిల్లుపనివాండ్ర గృహములవరకును వారు తీగలను కట్టిరి. అచట తీగలను కట్టుటకు సైనికదళమువారు తటస్థుల గృహముల ముందుకు వెళ్లవలసి వచ్చినది. అటుల కట్టినయెడలని వలంటీరులు అచటనున్న స్త్రీలకు బోధించిరి. అంతట ఆస్త్రీలు పనికి నిరోధమును కలి గించుటయొక్క సైనికులు వెళ్లవలసిన దారికి అడ్డముగా కూర్చుండి సత్యాగ్రహమునుగూడ ప్రారంభించిరి. అంతట వాదనల యందు వేదవిపోయిరి. వెంటనే పోలీసువారచటికి వచ్చి లోపలికి వెళ్లుటని వలంటీరులతో చెప్పిరి. అప్పుడు తీగలపని నిలిపివేయబడెనుగాన వలంటీరులు లోపలికి వెళ్లుటకు సమ్మతించిరి. కాని ఆపనిని మరల ప్రారంభించినచో దానిని సాగ నిచ్చుటకు వారికంతమాత్రమును ఇష్టములేదు. మరొకరినెవ టికి మేజిస్ట్రేటు పోలీసు కమిషనరు మున్నగు ఉద్యోగుల ద టికి వచ్చిరి. అప్పుడు పనివాండ్రు సైనికులు వారియెడలనే మరల తీగలను విగించ వారంభించిరి. స్త్రీలుగూడ మరల వారి కడ్డమువచ్చి కఠనకుండ కూర్చుండిరి. అంతట పోలీసువారు ఆస్త్రీలను లేవనెత్తి దూరముగా తీసికొని పో సాగిరి. అటులచేయుటలో ఒకస్త్రీ డిగ్గరగా కేకులవేసి యెడ్డె పు. అంతట లోపలనుండి చాలమంది వలంటీరులు త్రొసికొని వచ్చిరి. స్త్రీలను బాధించుట అవమానకరములు మున్నగు పను లను మేము చూచి సహించుటము” అని వలంటీరులు కేకులు వేసిరి. అంతట పోలీసువారు లాటిలను ప్రయోగించి వలంటీరులను లోనికి తరిమివేసిరి.

మిల్లుపనివాండ్రు వచ్చుట

అంతలో చాలమంది మిల్లుపనివాం ద్రులచటికి వచ్చుటవలన సైనికులు తీగలను కట్టుటకు అధికముగ నిరోధము కలిగినది. ఆ సైనికదళమునకు నాయకుడగు మేజరుస్టావింగుగారి తెలపై నొక రాయి పడినది. కొంతమంది కనిపట్టిబిలుకుగూడ చిన్న చిన్న దెబ్బలు తగిలినవి. అంతట పోలీసువారు వలంటీరుల పైని మరల లాటిలను ప్రయోగించిరి. అప్పుడే వారిలో హెచ్చుచుండి తెబ్బలుతగిలినవి. మునిసిపలు అంబ్యు లెస్సు దళము వారును కాంగ్రెసు అంబ్యులెస్సుదళము వారునుగూడ అచటకువచ్చి గాయములతగిలిన వలంటీరు లను కాంగ్రెసు వైద్యులకును జే. జే. వైద్యులకును తీసి కొనిపోయిరి అంతట 19-వ హైదరాబాదు రెజిమెంటులో రెండు కంపెనీలును, ఆయుధభాణులగు 60 మంది పోలీసు భటులును, దండపాణులగు 80 మంది కనిపట్టిబిలును సాయం కాలముగనరకి కాంతిని నెలకొల్పగలిగిరి. తీగలపనిగూడ పూర్తి యైనది. ఇదివర కొక్కచరుసమాత్రమే యుండెను. ఇప్పుడు రెండవ వరుసగూడ వేయబడెను. (అ. ప్రె.)

నేడు ఉదయమున శాంతి నెలకొనుట

బొంబాయి, జూన్ 4:—నేడు ఉదయమున వరాలిలో శాంతి నెలకొనినదిగాని తుపాకులను ధరించినవారిని 25 మం దిని లాటిలను ధరించినవారిని 80 మందిని మొత్తము 105 మంది పోలీసుకనిపట్టిబిలు 5 గరు యూరోపియను ఆఫీసరులను అచట నుంచిరి. హైదరాబాదు సిపాయిలను నిన్నరాత్రి పంపివేసిరి.

రెండవజత వలంటీరులను 100 మందిని విచారణనిమిత్త ము వరాలి చెరసాలనుండి నేడు ఉదయమున మజగానుపోలీసు కోర్టుకు తీసికొనిపోయిరి. (అ. ప్రె.)

నిన్నును కొందరు సార్జెంటులు వలంటీరుల మొగముల మీదనుమిరినయిన నీతిబాహ్యములగు సన్నలు చేసిరినియును కొందరు వలంటీరులు తెలిపిరి. (ప్రెస్)

నారిమనుగారి ప్రకటన

నారాయణ, రణవోడులాలు చోక్కిగార్లు, నారాయణస్వామిగార్లు మున్నగువారిని వరాలినుండి నాసిక చెరసాలకు మార్చుట

బొంబాయి, జూన్ 4:—నేడు పునయమున వీరిని నాసి కకు తీసుకొనిపోవుచుండగా భారతీయులు సత్యాగ్రహమును విరమించగూడదు. దొరతనమువారు మిన్నక కూర్చుండుటకు అవకాశము కలుగనీయగూడదు. అని నారిమనుగారు సత్యా గ్రహుల కీపంశము సోగిరి. (ప్రెస్)

మహమ్మదీయులు - కాంగ్రెసు

ఫజలులు హక్కుగారి ఉపన్యాసము

కలకత్తా, జూన్ 4:—కలకత్తా యూరోపియను సంఘ సభయందు ఎ. కె. ఫజలులుహక్కుగారు (పాతకుంత్రి) నేడు పన్థునించు ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయులపట్ల అభిమాన ము చూపుటలేదనియు, నోరుగలవారినే ఆదరించుచుందురని యు నింద జేసిరి. బ్రిటిషువారు కాంగ్రెసు యొక్క ప్రాముఖ్యత గూర్చి యు బలము గూర్చియు అతిశయోక్తులు పలుకుచుందురు. కాంగ్రెసు శేఖరులు హిందువుల ప్రాతినిధ్యము గల్గియున్నది. మహమ్మదీయులు దాని జోలికి పోలేదనియు గుర్తించుటలేను. అధికారము చేతులు మారివో హిందువుల వశమగును. కావున అల్ప సంఖ్యావర్గములకు రక్షణ యొగవలెను. ప్రత్యేక ప్రాతిని ధ్యము లొసంగవలెననిరి.

ఈ మధ్య జరిగిన సంభవముల బట్టి మహమ్మదీయుల కొకవిధమున పాలన, హిందువులకు యింకొకపాలన యున్నట్లు తోచుచున్నది. అజ్ఞానులు అక్షర జ్ఞానములేని పాటకపు జనముపై బ్రిటిషువారు బులెటులను స్వేచ్ఛగ నపయోగించు చున్నారు. కాలేజీల్లో రువ్వ విద్యావంతులగు హిందూ రా డీలు పోలీసు కమిషనరుని కొట్టునంతటి ఘోర మొనర్చగ లాటిలతో కొట్టి పంపెదరు. ఎంగుచేత, హిందూపత్రికకు దడసి అట్లుజేయుదురు. తమ రాజకీయ మతావస్థలపరక్షణకు తగు అవకాశములేని సంస్కరణవిధానము మహమ్మదీయు లంగీక రింపజాలరు.

స్టేటునునపత్రికాసంపాదకుల వాట్సునగా రుపన్య సించుచు యూరోపియనులు ఇండియాను విడచినచో ఆధికసం ఖ్యాకులగు హిందువు లధికారము వహింతురనిరి. (అ. ప్రె.)

చౌదరి అప్పలుహకు

ఎమ్. ఎల్. సి. గారు

పంజాబు చెరసాలలను పరిక్షించు

సభికారమును తొలగించుట
లాహోరు, జూన్ 4:—చౌదరిగారిని చెరసాలల ప్లాండింగు కమిటీ పభ్యుడుగా పంజాబు శాసనసభ వారెన్ను కొనిరి. ఏడు ఏండ్లనుండి పంజాబు రాష్ట్రమునందలి చెరసాలల కన్నిటిని చౌదరిగారు నాను అభిషిక్తులు విజిటరుగా నున్నారు.

నిన్నును చౌదరిగారు గుజరాతు చెరసాలల వెళ్లగా రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు సర్క్యులరును నూపచ్చెంటు చౌదరిగారికి చూపించెను. ఇట్లుపై చౌదరిగారిని యెచెర సాలలోనికిని గూడ రానీయగూడదు” అని ఆసర్క్యులరులో నున్నది అని రూఢిగా తెలిసినది.

ఏప్రిలునెల రెండవవారమున అమృతసరులో జలియను వాలాబాగులో మొదటిసారి ఉష్ణసత్యాగ్రహము జరిగినపుడు చౌదరిగారిక వలంటీరు దళమునకు నాయకుడుగా నుండెను. (బి. వి)

డక్కా అల్లరుల విచారణ

సషిపూరురాజాగారి తంతి

కలకత్తా, జూన్ 4:—బ్రిటిష్ ఇండియా అసోసియేషన్ ఆధ్యక్షులు సషిపూరు రాజాగారు బెంగాలు గవర్నరు నకు, డక్కా అల్లరులను విచారించుట కొక కమిటీ నియమింప వలెనని తంతి నంపిరి. (అ. ప్రె.)

డక్కా, జూన్ 4:—హిందూ మహాసభవారు డక్కా అల్లరులవలన కలిగిన అపారవస్థమును గూర్చి ప్రకటన గావించి నారు. అందువలన అచ్చటి పరిస్థితులు భయోత్పాతములుగా నున్న వని తెలియగలను. అసభికార విచారణసంఘమువారు తొందరలో డక్కాకు రానున్నారు. (ప్రెస్)

గృహవశోధనలు

కలకత్తా, జూన్ 4:—పోలీసులు మెచువాబజారు వీధిలో భోజనగృహమును డెడి యువకులను అరెస్టుచేసిరి. డక్కాలో రివాల్యరు పోయినసందర్భమున వని తెలియ చున్నది. (ప్రెస్)

విదేశవార్తలు

భారతదేశ విధానము

ఇండియామంత్రి తనపద్యము సమర్థించుట

(వై. కె. ఎస్.)

రుగ్వేద, జూన్ 8:—సామ్రాజ్య పత్రికాసభలో వెల్లి
ఉద్దేశముగా ఇండియావిధానమునుగూర్చి ఇట్లు పలికిరి:-
దౌర్జన్యరాహిత్యమును చెప్పబడు శాసనోల్లంఘనములనుగూర్చి
కారణముగాక తప్పుడు, దౌర్జన్యమునకు దిగకతప్పదు. దుర
దృష్టవశమున చాలవోట్ల దౌర్జన్యమేర్పడినది. అయితే భార
తీయులు చాలమంది యుద్ధమును తీవ్రముగ పాల్గొనలేదు.
ఏదేమైనాకైన బాధ్యతను వహించిన ప్రభుత్వము ముఖ్యముగ
భిన్న ఆశయములు భిన్న తరగతులు మతములుగల ఇండియాలో
ప్రజాకాంతిని కాపాడి సక్రమపరిస్థితులను గాపాడుట విద్యుక్త
ధర్మము.

రాండుమేటిలసభలో ఏ ప్రభుత్వరూప మేర్పడినను
అల్లకల్లోలము, శాసనాధికారము లేకుండజేయవలెను ఇట్లు
లేకుండజేయనిచో మహాత్యక్తియను నొనర్చిన వార మగుదుము.
కాని నేడు ఇండియాలో అన్ని తరగతులవారను, అన్నిజా
తుల భారతీయులను సమాన ప్రతిపత్తిని గోరుచున్నారని
గుర్తింపకపోతిమేని మనముకండ్లముమానుకొన్న వారమగుదు
ము. ఈ కోర్కె, సమాన ప్రతిపత్తికావలెనను నది గాఢముగ
భారతీయుల నావహించినది. ఇంతకన్న సమస్య ఎన్నడును
ఈ ప్రభుత్వము నెదుర్కొనలేదు. ఈవిక్రలలో రాండుమూ
డు స్పష్టముగ గోచరించుచున్నవి. మొదటిది. పశుబలప్రయో
గము కార్యకాండము కాజాలదు. శాసనములప్రకారము ప్రవ
ర్తించిరేని అయ్యది భారతీయులకే జేయుము. ఏదో బ్రిటి
షరాజ్యమును రక్షించుటకు పశుబలప్రయోగమును ఏ రూప
మున వినియోగించలేదు. అత్యవసరపరిస్థితు లేర్పడుటచే ఆత్మా
వసరముగ అధికారమును వహించవలసి
వచ్చెను. ఈ అత్యవసర పరిస్థితులు ఆంధ్రరించి
నెంటునే ఈ యధికారమునకు గూడ అవసరమేయుండదు. నిజ
మగు ప్రభుత్వము సాగుటకు ప్రజాభిప్రాయమే ఆధారము.
ఇతరత్రా ఉన్నటులనే ఇండియాలో గూడ
ప్రజాభిప్రాయముమీదనే ఆధారపడియున్నది. సామ్రాజ్య
లాభమునకై ఈ చిక్కులను విడదీయవలసియున్నది. మిత్ర
భేదముచే భారతదేశమును పాలించవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వ
విధానమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అపేక్షించుటలేదు.
మంచిపాదలధర్మమేమన ప్రత్యర్థుల కలహములను సమయ
వలులజేసి మరింత మండుచున్నదానిని ప్రజ్వరిల్ల జేయరాదు
పరస్పర పోటీలను లేకుండ జేయవలెను. సామరస్యముగ ప్రవ
ర్తించుటల జేయవలెను. భారతీయులలో సానుభూతిని పర
స్పరమైత్రిని ఏర్పాటుచేయుటయే ఈ ప్రభుత్వమువారివిధానము.
త్రికరణబద్ధిగ గోరుచున్నాడు. ఈ ప్రస్తుతపు చిక్కులచే ఉభ
యపక్షములవారును మేల్కొంచిరేని వారికి శుభము చేహర
వచ్చును. గొప్ప ఆశయములను బ్రిటిషు ప్రజలు ఆదరించువారు
భారతీయులు స్వార్థత్యాగులు ఘనాశయపరులు. ప్రాచీన
చారిత్రవైఖ్యాతిగలవారు ప్రస్తుత వైషమ్యములపోయి మరిల
పరస్పరమైత్రి, మర్యాద ఏర్పడుగాక యని గోరుచున్నాడను.

బ్రిటిషుమంత్రులమార్పులు

(వై. కె. ఎస్.)

రుగ్వేద, జూన్ 8:—దొమినియను మంత్రి పదవిని అధి
నివేశ్యమంత్రి పదవిని విడదీయ తలంపుగలనని ప్రధానామా
త్యుడు కామన్సు సభలో చెబితేను. ప్రస్తుతము పనిలేనివారి
నిమిత్త మేర్పడిన మంత్రి యను భావమున గారు
దొమినియను మంత్రిగ నుండురు. రాబోవు సామ్రాజ్య పథ
చేతన, దాని స్వభావముచేతన ఈరెండు పదవులను విడదీయ
వలసివచ్చెననిరి.
ఈపదవికి ప్రస్తుతము సహాయమంత్రి లున్నారు. ఇద్ద
రును ఒకే యధికారి ఉత్తరువును శిరసావహించవలసి యుం
డెను. ఇప్పుడు వీరిద్దరును తమకు తామేపెద్దలు. దీనిని ఇది
వరకే చేసియుండవలసినది. కాని ఇది ఇబ్బందిగా నుండుటచే
ఇంతకు ముందు జగుగుటకు వీలులేకుండెను. దొమినియనులతో
ఆర్థికసంబంధములు ఈ ప్రభుత్వమునకు లాభమైనవి. ఈవిష
యమై ఉభయములను తమ యభిప్రాయములను చెబునుకొనిరి.
రాబోవు సామ్రాజ్యసభలో చర్చించుట కీవిషయమై ప్రయత్న
ములు జరుగుచున్నవి. ఇదియగు భావముగారు దొమినియనుల
మంత్రిలతో జేసికొన్న ఏర్పాటులను సామ్రాజ్య లాభము

కోటకును మన పనిలేనివారి సమస్య నిమిత్తము నుపయోగించ
వలెను. అందుకనే దొమినియను మంత్రిగ
భావముగారిని నియమించి నాడెను. భావనలన
పనిలేనివారి కాఖరు మంత్రిని నియమించవలసివచ్చెను. ఆ విష
యమును ముందు ప్రకటించెదము. 1927 లో భావన గారు
అధినివేశ్యమంత్రిగ నుండిరి. అప్పుడు ప్రత్యేకముగ దొమినియను
కార్యాలయములేదు. పనిలేని కాఖమాత్యుడుగ నన్నపుడు
భావన గారు కనడాకు కూడ వెళ్లివచ్చిరి.

మితవాదికోటిలోనివాడగు

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారే ఈ ధోరణితోనుండ అసలు అతివాదు లేటులుందురో గదా!

టోరీసభ్యుని భయము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 15:—గతరాత్రి శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు
భారతపరిస్థితులనుగూర్చి పార్లమెంటుసభ్యుల ఎదుట ఉపన్య
సించగా అందరును నిజపరిస్థితులను గ్రహించిరి. శాస్త్రిగారు
అతిహాధుర్యముగ భారతీయుల వాంఛితులను మెదిజేయ
ఈయన న్యాయమును బ్రాడ్ కాస్తు చేయవలెనని తిరుగు పార్ల
మెంటుసభ్యుడగు సర్ రాబర్టు హ్యూస్ లిట్టగురు నుడిచిరి. ఆయన
యంప న్యాయము చాలబాగున్నదని అందరును పార్టీ లించినను మొ
త్తముమీద టోరీసభ్యులు తత్తరిచిరి. అసభ్యులలో టోరీ
సభ్యుడొకడిట్లు నుడిచెను. మితవాదికోటిలోనివాడగు శాస్త్రి
గారే ఈ ధోరణిని ప్రస్తావించ అసలు అతివాదు లేధోరణియందు
రోగదా!! ఇట్లు శాస్త్రిగారు తనయంప న్యాయమును పూర్తి
చేసినపిమ్మట అందరును వివరములను నుడిచిరి. మొత్తము
మీద వారి కీధోరణి దుబింపలేదు

భారతరాజకీయపరిస్థితులు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 4:—భారత రాజకీయ విషయములం
దు బ్రిటిషు ప్రతిపక్ష సామ్రాజ్యకాంక్ష సంఘమువారు
తీవ్రము వహించుచున్నారు. ఇండియాలో జాతీయోద్యమమును
అడంచుటకు ప్రభుత్వమువారు వలంబించుచున్న ఘోరనిర్బంధ
విధానమును ఖండించుచు ఎన్నెన్నో హాల్లో సభ సత్వరి. సా
మ్రాజ్యకాంక్షను గర్హించుచు పలువురు మాట్లాడిరి. తమ
సానుభూతిని త్రికరణబద్ధిగా జూపుటకు భారత స్వాతంత్ర్యో
ద్యమమునకు అనుకూలముగ సంఘముల నేర్పరచిరి. సప్త యిలు
రాకుండ జేయ నిశ్చయించిరి.

రోధ ర్థియరు గారి ప్రాతపాట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 4:—బ్రిటను తన విశ్వర్యమునకు ఇండి
యాపై ఆధారపడుచున్నది. బ్రిటనులో ప్రతి స్త్రీపురుషును
గడించుపాటు ఆదాయములోను ఆధురము 4 పిల్లలగులు ప్రత్య
క్షముగ నైనసేమి పరోక్షముగ నైనసేమి ఇండియానుండి
గడించుచున్నాడు. సామ్రాజ్యమున కంతకును ప్రాజుప్రదమగు
ఈ ఆస్తిని కోల్పోజాలము. మనకు ఇండియాచే ప్రాణప్రద
మని రోధర్థియరు ప్రభువు డెయిలీ మెయిలు పత్రికలో వ్రాయు
చున్నాడు.

పలనెను

బ్రిటిషు ప్రభుత్వము

డ్రమ్మిండుపిల్లగురు పలస్తయనుకు తాత్కాలికము
గ పలన నాపితమని ప్రకటించితిమి. పలస్తయ పూర్తిగ తీసికేసి
రన్నమాట యనత్యము పలస్తయనులో యూదులజాతీయ వాస
స్థలమును ఏర్పరుచుట లాభకరమని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు
పూర్తిగ గుర్తించిరి. మ్యాండ్లెప్రకారమే ప్రభుత్వమువారు
ప్రవర్తించెదరుగాని అందులకు వ్యతిరేకముగ చేయజాలరు. వర్తక
విషయమై నివేదిక వెలువడువరకు ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్తగ
ప్రవర్తించుటవసరమని తలంచిరి. ప్రభుత్వమువారు తక్షణించన
లేక అగబ్బులకును యూదులకును వైషమ్యములు లేకుండజేయ
ప్రయత్నించిరి. పలస్తయనులో మాపని రెండు విధములుగ
నున్నవి. పలస్తయనులో యూదుల జాతీయ వాస స్థలము

నేర్పరుచుటకో సంకల్పించుకొంటిమి. యూదులు కానివారి
సినిలుమత హక్కులను గాపాడవలెను. ఈరెండును పరస్పరవిరు
ద్ధము లనుచుండిరి. కాని అనిలెంతును సాగుననే మానవ్యము.
రెండిని సమన్వయించ జేయవలెననే మాసంకల్పము. యూదుల
జాతీయ వాసస్థలమును యూదులకానివారికి భోగము లేకుండ
జేయవచ్చునని నమ్ముచున్నాము. దీనివలన ఎంతయో లాభము
చేహరును అన్ని తెగల ప్రజలును ఈ లాభములను పొంద
వచ్చును.

యూదుల న్యాయసారమునే పలస్తయను కెంతయో లాభ
ముగ నుండుననిరి. అరబ్బు యూదులు సామరస్యముగ
పలస్తయనులో జీవించుటల జేయుటకు వారిరువుర నాగ
రకము పెంపొందునటుల జేయుటకును ప్రభుత్వమువారు కృత
నిశ్చయులై రనిరి.

సార్వభౌమ దంపతులు నాలన లేదని ఎవ్వముకు
డర్శి పందెములకు పోవుచున్నార.

లాయిడ్ బార్డి గారు 40 సంవత్సరములనుండి జేసిన నేపను
తిరుగు పార్లమెంటు సభ్యులు గుర్తించి వానికి బహుమతి
నొసగెను.

ఆక్సుఫర్డు విశ్వవిద్యాలయమున ఆంగ్ల పద్యరచనకు
బహుమతి ఈ సంవత్సరముకూడ శ్రీకే పోయినది.

80 వేల పానులతో బ్రదర్బ్ కా ప్రభువు
తీడుని విశ్వవిద్యాలయము ద్వారా
బ్రిటిషు ప్రజలకు గొప్పగ్రంథాలయమును బహుమతి నొసగెను.

బ్రాడ్ కాస్టింగు కార్పొరేషను అధ్యక్షుడగు విట్లీ
గారంగీకరించిరి.

ఇటీవల భారతదేశములో బ్రిటిషు కారాగృహములను
మెచ్చు చేయలేదని కామన్సుసభలో ఆగ్లాండుకుగారు
ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

వెర్నక్ హార్టు మారకగారు భావముగారి స్థానే
లార్డు ప్రిన్సిపలు పదవిని ఆంగీకరించిరి.

రవీంద్రుని చిత్రపుటను ఎంతయో కొనియాడుచున్నార.
ప్యారిసు విమర్శకులు పొగడుచున్నార.

మౌల్వికఫియద్దీను అహమదు గారికి శిక్ష

ఒకసంవత్సరము విడిఖయిదు

ఫరీదుపూరు, జూన్ 4:—ఫరీదుపూరులో సత్యాగ్రహ
నాయకుడగు అహమదు గారిని క్రి ప్రా
108 క్రింద అరెస్టుచేసిరి. 12½ ఏ. క్రింద నిన్న ఒక సంవత్స
రము విడిఖైదు జేయబడెను. (ఫ్రీ ప్రె.)

శ్రీయుతులు ఖుసీరాం ఘోషు రాంచక్రవర్తి

నదానంద నన్యాసిగార్లకు శిక్ష

మిదునాపూరు, జూన్ 4:—మొదటివారిద్దరును చౌక్
దారులకు తెదరించినందులకు చెరి యొకవత్సరము కఠినశిక్ష
జేయబడెను.

మ్యాండుగారు స్వేచ్ఛలు కనిపేయగా పనిచేయుటకు
నిరాకరించినందున 15 రూపాయలు జాబ్బానా జేయబడెను.
(ఫ్రీ ప్రె.)

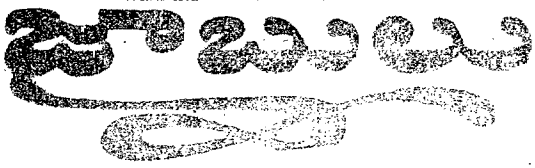
శ్రీయుత విమలబంధు నేనుగారిని వదలివేయుట

తారినాలు, జూన్ 4:—వకీర్పూరు వాస్తవ్యులగు నేను
గారిని ఆర్డి నెన్సుక్రింద వెనుక అరెస్టుచేసిరి. నిన్న వీరిని వదలి
జేసిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

శ్రీయుతులు పూర్ణమిత్ర, అఖిలబెనర్డి గార్లకును
మరి 19 మందికిని శిక్ష

కలకత్తా, జూన్ 4:—మిత్రగారు మరి 5 గురుకు
హోరా గ్రాండు బ్రంకురోడ్డులో సారాధికారిములవద్ద పికె
టింగు చేసినందుకు చెరియొక వత్సరము శిక్ష జేయబడెను.

వనుమతి పత్రిక ప్రకటింపబడునంద నిరోధించుటకు
కలకత్తాలో ఆపత్రికా కార్యాలయమువద్ద సత్యాగ్రహ మొన
రించినందులకు అఖిల బెనర్డి గారికిని మరి 14 గురికిని 20 రూ
పాయలు జాబ్బానా చెల్లించనిచో చెరి రెండువెలలు విడిఖైదు
జేయబడెను. వీరిలో నొక వెలంటీరు పేగు నడుగగా నాపేగు
సత్యాగ్రహి, తండ్రిపేగు గాంధీ అని చెప్పెను. అతనికి మాత్ర
ము సి. క్లాసు నిచ్చి తక్షణవారికందరికిని మేబెన్సేట్లు ఏ. క్లా
సు యిచ్చెను. (ఫ్రీ ప్రె.)

గుంటూరు శ్రీ సత్యాగ్రహాలు

27-5-30 తేదీన పేరాలలో శ్రీ సత్యాగ్రహాలు చేసి ప్రజలను ఉద్దర కట్టవలెననియ, కాండ్లపేటను పెట్టుకొనవలెననియు, తాగుడు నీరును పంపవలెననియు, కాంతిపైనుకల గావలెననియు ప్రబోధము గావించిరి. సభలో విదేశీవస్త్ర దహనము జరిగిరి. 400 మంది కాండ్లపేటను ధరించి పేరాల కాపురములను శ్రమతి పీసపాటి త్రిపురాంబ గారు కాంతిపైను కలగ చేరిరి.

28-5-30 తేదీన కారంచేడులో సభ జరిగిరి. 2000 మంది సభకు విచ్చేసిరి. శ్రీయుతు పురుషులును, వారి విదేశీవస్త్రములను దహనముచేయుటకు ఇచ్చిరి. సభాసంతరము విదేశీవస్త్ర దహనము జరిగెను.

29 వ తేదీన స్వర్ణలో సభ జరిగిరి. సభకు 1000 మంది వచ్చిరి. సభాసంతరము విదేశీవస్త్రములను దహనము చేయబడినది. శ్రీసత్యాగ్రహాలు చందాలు విహారముచేసిరి.

(ఒక విలేఖరి)

విశంతువివాహము, వాయల్ పాడు

ఈ గ్రామమున 25-5-30 తారీఖు ఆదివారము శ్రీ పట్టాభిరామస్వామివారి దేవాలయములో శ్రీయుత చింతల రఘునాథ రెడ్డివారియొ జమాన్యమున విశంతువివాహ మొకటి జరుపబడినది.

ఈ వివాహము శ్రీ చింతల రఘునాథరెడ్డి వర్గవారి యధ్యక్షతన భగవంతు శ్రీయుత దేవి గ్రామముజాత్యుని గారి సంస్కారవిధిచేయించి భుజాహారము జరుపబడినది. బ్రాహ్మణేశ్వర పాఠశాలకు మాజీ అధ్యక్షుడు శ్రీ దత్తనాథమూర్తి 1. పగడాల న గయ్య పాడ్ కానినేటి 2. నానూల గురు మూర్తి కొంతమంది శ్రీ వైష్ణవపండితులు మాడ మాజీరాజు గంపారమున పాల్గొనిరి. ఇంకన గ్రామవాసులు శ్రీ పుర ప్పలు దయచేయుచుండిరి. చాల సంతోషించిరి. మంగళహారతులయినకరువార గ్రామములో పెద్దనీళ్ళిగుండా ఊరేగింపు జరుపబడినది. కార్యాచరణము ప్రేక్షక మాజీజనుల తనవిధానము గావించబడిరి.

జే. నారాయణస్వామివర్మ,

కె. కె. లిటి, ఆర్యసమాజము, వాయల్ పాడు.

శ్రీ గాంధీనూలువడుకు ఆశ్రమము

29 వెంకటరంగంపల్లె తేను, ట్రిప్పి కేన్, మద్రాసు

నేను యీ ఆశ్రమమును స్థాపించినప్పటినుండియు మిగుల నానందముగలగుచున్నది. నిత్యము పురయమున పురుషులు సాయంత్రము శ్రీయుతుల వచ్చి రాట్టుములవిడచి తిరిగివెళిగడము నూలువడుకుట కేర్చుకొని మిగుల ఆనందముగ నూలడియుచు మా కానందము గల్గించుచున్నారు. శ్రీత్రవారు కన్పుచున్నారు. ప్రతిదినము శ్రీయుతులు 60 మొదలు 100 మందివరకు వచ్చి తిరిగివెళిగడము సంతసించుచున్నారు. దినదినాభివృద్ధిచేయుచున్న యీ యాశ్రమమును ప్రతివారు దయముతో దయచేసి యిచ్చటి కార్యక్రమమును ప్రేమతో గమనించి ప్రతిష్ఠాక్రియను నూలడియుటలో ఆరి తేరవలెనని ఎల్లరిని కోరుచున్నాను.

నేను నూయేలూరు గ్రామమున 29 మొదలు 30 తేదీని యీ ఆశ్రమమును స్థాపించి 2-6-30 తేదీని తిరిగి యిక్కడకు వచ్చినాను. గాన ప్రతిగ్రామములోనూ యీ ఆశ్రమమును స్థాపించి ఎల్లరును నూలడియుట కేర్చి ఉద్దర పుద్గమమునకు సర్వవిధములతోడ్పడగలరులకు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇసుమర్తి పురుషోత్తముడు.

అంగలూరు-లాటిల్ ప్రయోగము

అంగలూరు గడ్డనల్లేరు కాతవరము గ్రామములలో భూ తీసువారు లాటిల్తో బాధుచుండగ మా జిల్లా నాయకులు మిన్నకుండుట మాకంపరకు వివాదము కలుగుచున్నది. మా జిల్లా పరినిధులు నోరు మొదపకండ చలవకొండలపై నిశ్చయించుచున్నందులకు జిల్లాయంతయు గగ్గోలు పడుచున్నది. చెబ్బలు తినినవారిలో ఆమాయకులను జస్టిసు పక్షమువారును పలువురు గల సమూహమున పక్ష నాయకులగు మనిష్యామి నాయకుగారును మా జిల్లా నాయకుల కనుపరంతురా? లేక వెంటనే యిచ్చటిపక్షితులు చక్కబడునట్లు ప్రయత్నింతురా? మా వోట్లపై ఆధారపడి రానప్పటికిని వెంటనే కంపర పడిపోయిన రైతు విగ్గము నకు ధైర్యముచెప్పట కయి:ను య నెట్టి సభ్యు:గు రంగగారు గుడివాడ విచ్చేసి జరిగిన సందో ధముగూర్చి యథార్థ చరితమును లోకమునకు వెలిబుచ్చుదురా? ఇతవాద.

గూడవల్లి రామబ్రహ్మం.

సత్యాగ్రహానికి వసూళ్లు

గుంటూరు సత్యాగ్రహానికి ఆఫీసరు గా రిటల్ చెల్లుచున్నారు.

- 1. మోపట్టు గ్రామములు రు 1182. 2. పెదరావుగ గ్రామములు రు 100. 3. మాచిపూడి గ్రామములు రు 78. 4. మూలపూడు గ్రామములు రు 500.

ఈ సొమ్ములను వందనములతో స్వీకరించితిమి.

అఖిలభారత వర్గీయ సనాతన వర్ణాశ్రమధర్మ

కాన్ఫరెన్సు-బొంబాయి

బొంబాయియందు గల శ్రీహిందూధర్మ సనా జహిత రక్షకసమితివారు అఖిలభారత వర్గీయ సనాతనవర్ణాశ్రమధర్మ కాన్ఫరెన్సును ఈ జూనునెల 14 15 తేదీలు కేని, ఆదివారము లలో బొంబాయియందు జరప నిశ్చయించిరి. భారతవర్మ మునం దుగల అన్ని వైపులనుండి ప్రతినిధులుగా సభకు విచ్చేసి సభను జయప్రదముగా జరుపించవలయునని సభానిర్వాహకులు కోరు చున్నారు.

హానరబిలు సర్ మనమోహనదాస్ రామజీ కే. టి. జే. పి. గారు ఆహ్వానసంస్కారానాధిపతి. ఆలోచింపిమా పెక్టటరీ వర్ణాశ్రమధర్మ కాన్ఫరెన్సు రామరాజ్ సి. పి. బ్యాంకుదగ్గల బొంబాయి, కర స్పాండ్లెస్సు ఇంగ్లీషులోగాని, నాగరాక్షరములతో, సంస్కృత హిందీభాషలలోగాని చేయవలయును.

తెనాలి తాలూకా పెదపూడి అరెస్టులు

4-6-30 ఉదయము 10 గంటలకు తెనాలి తాలూకా పెదపూడి గ్రామములు.

- 1. జాస్తి చిల్లయ్యచౌదరిగారు (కాంగ్రెసు కార్యదర్శి) 2. యీ చక్రవర్తి నాయుడుగారు చౌదరి 3. యీ పీఠాధ్యక్షులచౌదరిగారు 4. యీ నూగ్యులగారు చౌదరిగారు

యీవెవారిని తాటిగోలు సరికిరను నేరముక్తింద ఆరెస్టుచేసి తీసికొనివచ్చి తెనాలి సబ్ జయిజనుంచుచున్నారు. వీరు మేజిస్ట్రేటుగారికి ప్రభుమున నోటిపిచ్చియే పని ప్రారం భించివారు. విచారణ ఎప్పుడు జరుగునది తెలియలేదు భోజనాది సౌకర్యములను తెనాలి పట్టణకాంగ్రెసు సంఘమువారికి ఏర్పాటు చేయుచున్నారు. పెదపులిపెట్టుగ్రామ కాపురములకు, నుత్తా శివరామకృష్ణయ్యచౌదరిగారి విచారణ రివ తేదీని జరుగును.

కె. యస్. సింహా,

కార్యదర్శి.

తణుకు తాలూకాలో

ముదిగంటి జగన్న శాస్త్రిగారిని మరి అయిదుగురు వాలంటీర్లను అరెస్టుచేయుట

తణుకు తాలూకాలో సత్యవాద గ్రామములో తాటి గెలు సరికినందున శ్రీయుతులు పెనుమెత్త వెంకట్రామరాజు గారిని, మంజిన సూర్యనారాయణరాజుగారిని, దాట్ల శుబ్బ రాజుగారిని, కలిదిండి చినశుబ్బరాజుగారిని, కలిదిండి శుబ్బ హ్యూగారాజుగారిని, నిన్న వుదయము శివరములో ఆరెస్టుచేసి నర్సాపురం విచారణ నిమిత్తం తీసుకొనివెళ్లిరి. వాలంటీర్లతో నర్సాపురం వెళ్లినట్లువంటి మా తాలూకా నాయకులను నుప్రసేద దేశభక్తులను అను మదిగంటి జగన్న శాస్త్రిగారిని కూడ కచేరివద్ద ఆరెస్టుచేసిరి.

ముదిగంటి జగన్న శాస్త్రిగారికి ఒక సంవత్సరం విడితై దు (ఏ. క్లాసు) వేసిరి.

మిగతా వాలంటీర్లకు చెరియొక ఆరుమాసముల కఠిన శిక్షయున్నది మాసముల విడితై దుయున్న విధించిరి. నాయకులను వాలంటీర్లను అమితోత్సాహముతో శ్రీకృష్ణజన్మశానమునకు విజయించేసిరి.

నిన్న సాయంత్రము తణుకులో సాగి శుబ్బరాజుగారి ఆధిపత్యము క్రింద గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను.

యర్రమిల్లి వెంకటేశ్వర్లు, తణుకు తాలూకా కార్యదర్శి.

రామచంద్రపురం తాలూకాలో శిక్షలు

3-6-30:- శ్రీయుత క. భంపాటి సరసింహస్వామయ్యజులుగారిని నిన్న రాత్రి కాకినాడలో ఆరెస్టుచేసి రాత్రి 12 ఘంటలకు రామచంద్రపురం తీసుకవచ్చిరి. ఈరోజున 12 ఘంటలకు పెద్దాపురం డిప్యూటీకలెక్టరువారు విచారణచేసి పీనుగోడ్డు 117 సెక్సనప్రకారము రెండుసంవత్సరములు కఠినశిక్షయును, నెయ్యియాపాయిలా జరిమానా, జరిమానా చెల్లించిపెదొడల ఆరు మాసములు కఠినశిక్షయు, విధించిరి. శ్రీయుత స్వామయ్యజులుగారు సంతోషముగా శిక్షను స్వీకరించిరి. ఈ తాలూకాలో యింకా చాలామందికి వారంట్లుపున్నట్లు కదంతిగావున్నది.

నాడూరి సరసింహాచార్యులు

కావలి

హరి త శము

జూను 4:- మాయూరిలో వై శ్యభిక్షానుబంధును ఉప్పు సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుచున్న వారును అగు శ్రీయుత నాగ నూరు వీరరాఘవయ్య శ్రేష్ఠిగారు గూడూరులో ఒక సంవత్సరము శిక్షించబడిరను వార్త తెలియగనే, గత నెల తే 31 దిని పురమండలం హరి త శము జరిగెను. ఆంగ్ల నిన్నయ మూయ బడినది. సాయంత్రము పురవిధులనుచు జాతీయతాకములు విసరుచు నాలంటిరు స్వరాజ్యోర్తనలు పాడిరి. పిమ్మట బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీయుత వీరరాఘవయ్యగారి మనువడగు లక్ష్మయ్య అను చిత్రబాలుడు స్వరాజ్య తెండా చేయిని సభలో నిలువబడి చిన్న ఉపన్యాస మిచ్చెను. ఈ చిన్న వయస్సుననే బాలునిలో కనబడిన జాతీయాంధరములకు సభ్యులు మెచ్చుకొని వాని నభినందించిరి.

ఉపన్యాసములు

నిన్నటిదినం సాయంత్రం ప్రసిద్ధ వక్తలును అఖిల భారత పద్మశాలి యువజన సంఘాధ్యక్షులు నగు శ్రీయుత వెంకట వెంకట్రాములుగారు యిచ్చటికి విచ్చేసిరి. సాయంత్రము గ్రామములో స్వరాజ్యభజన జరిగినపిదప బహుళలో బహిరంగసభ జరిగెను. ప్రభుమున శ్రీయుత దొడ్డ శుబ్బ రామరెడ్డిగారు జాతీయగీతములచే సభ్యుల నానందింపజేసిరి. తరువాత వెంకట్రాములుగారు ఎల్లరును ఉద్దరము ధరింపవలెననియు, ఉప్పుసత్యాగ్రహములో ప్రతివారును వాలంటీరుగా చేరవలెననియు, ప్రస్తుతస్థితిలో దేశీయు లందరును గాంధీ మహాత్మునికి తోడ్పడి వారి ఉద్యమమును జయప్రదము గావించవలెననియు మొదలగు అనేక విషయములు ముచ్చటించుచు గంభీరపన్యాసము గావించిరి. గాంధీమహాత్మునికి జయధ్వానములతో సభ ముగిసెను. వారు ఇచ్చట మరెక్కొ యుపన్యాసములు ఇచ్చెరని తెలియుచున్నది.

(స్వకీయులచేఖరి)

జగ్గయ్యపేటవార్తలు

జగ్గయ్యపేటలో తిలక్ చౌకునందు మూడుదినముల నుండి గొప్ప బహిరంగసభలు జరుగుచున్నవి. అందు ముఖ్యముగా రెండుసంవత్సరములు కఠినశిక్షకు పాత్రులైన శ్రీయుత వేదాంతం శంభుశాస్త్రిగారి తృతీయ కుమారులైన శుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు, బ్రాచ్చిశ్రీపాటి వెంకటగిరయ్యగారు, కొండ పల్లి వెంకటేశ్వరావుగారు మొరెట్టి బసవరాజుగారు, యేమూరి గోవిందుగారు, మచ్చా వెంకటరత్నంగారు ఎగ్గరా దేశాభిమానులచే మహాత్ముని ఉద్యమము, వారి 11 పరతులు ప్రజలకు విపులముగా బోధింపబడినవి. విద్యార్థులలో కొలది మంది వాలంటీరులుగా ప్రవేశించిరి. యీ గ్రామముందే శివరమును స్థాపింపజేసి నందిగారుతాలూకా యావత్ ప్రచారము సలుపుటకు నిశ్చయించివారు. ప్రజలలో చాలావరకు ఉద్దరము పుష్పిచేసి ధరించుచున్నారు. ప్రతిదినము విదేశీవస్త్ర దహన సంస్కారముతో సభలు ముగింపజేయబడుచున్నవి.

(ఒకవిలేఖరి)

శ్రీ బాలసరస్వతి పుస్తకభాండాగారము

మాజేరు (దివితాలూకా)

ఈభాండాగారముయొక్క చతుర్థ వార్షికోత్సవము 31-5-30 తేదీని శ్రీయుత కాపురి కోడండరామయ్యచౌదరి (పెసిడెంటు డిప్యూటీ ఎడ్మంట్ కేవనల్ కాన్స్టేబుల్) గారి అధ్యక్షత ను జయప్రదముగా జరిగినది. సభాప్రారంభమున దైవప్రార్థన ఎ. వి. యస్. వి. ప్రసాదరావు (యల్. వి. యస్) గారిచే గావించబడినది. అధ్యక్షులు తమప్రారంభోపన్యాసమునందు గ్రంథాలయవశ్యకత, పోషణనుగురించి విపులముగా చెప్పిరి. కార్యదర్శిగారిచే గత నివేదిక చదువబడి శ్రీమల్లపల్లి రాజుగారి ఉన్నతపాఠశాల ఆంధ్రోపాధ్యాయులను శ్రీయుత దేవి నేని నూరయ్యగారు గ్రంథాలయాధిక్యమును గురించియు, శ్రీయుత కొదాలి సత్యనారాయణరావుగారు గ్రంథాలయముల ప్రాముఖ్య, ప్రయోజనములను గురించియు ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షులు తమముగింపు ఉపన్యాసమునందు గ్రంథాలయ భౌతిక నిర్మాణము, కట్టుబాటులనుగురించి ఉపన్యసించిరి. గ్రంథాలయమునకు అధ్యక్షులును, శ్రీయుత దేవి నేని నూరయ్యగారును కొన్ని అమూల్యగ్రంథములను దయతో బహూకరించిరి. తదుపరి కార్యదర్శి, అధ్యక్షులకును, ఉపన్యాసకులకును, ప్రేక్షకులకును ఆభినందనములు చెల్పుటతో సభ జయప్రదముగా ముగిసెను.

ది 29-5-30 తేదీని లంక పల్లి గ్రామమునందు శుభార్థు 32 గృహములు పరశురామప్రీతి ఆయినది.

(ఒక విలేఖరి)

నతీను నేనుగారు మరల భోజనమును మానివేయుట

బారిసాలు, జూన్ 4:- మే నెల 24 వ తేదీ నుండియు నేనుగారు చెరసాలలో భోజనము మానివేసిరి. కారణము తెలియ లేదు.

(శ్రీ. పై)

వృత్తాంతలేఖలు

కర్నూలు

నూతన సహకారభవన ప్రవేశమహోత్సవము

కర్నూలు, 1-6-30. — ఈ దినము కర్నూలునుండి కేంద్ర సహకార సంఘమువారు యస్. వి. నరసింహారావు గారి అధ్యక్షత క్రింద తమ నూతన స్వంతభవన మహోత్సవమును జయప్రదముగా జరిపిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ముస్తాబాదా

జూన్ 1వ తారీఖున గన్నవరం తాలూకా ముస్తాబాద గ్రామమునకు బెజవాడ పట్టణమునుండి గూడపాటి వెంకటసు బ్బయ్య 2 పరిటాల భద్రయ్య 3 వెంకట నర్సయ్యగార్లు మధ్యాహ్నం ౧౦ 2లకు దయచేసివారు. సాయంత్రం ౧౦ 4 లకాయకు గ్రామవాస్తవ్యులు ప్రచారములు గ్రామములో జాతీయగీత మును పాడుచు ప్రతియింటికి వెళ్లి ఖద్దరు రాట్న పరిశ్రమగురించి బోధించుచు, సాయంత్రం ౧౦ 6 లకు గ్రామ రామచంద్రము నద్ద బహిరంగసభ జరుపబడినది. శంకర వెంకటేశ్వరరావు గారు పెండ్లాల వెంకటేశ్వరరావు పాలకుల నాగభూషణంగార్లు ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులు ఖద్దరు రాట్న పరిశ్రమ విదేశీవస్తుబహిష్కారము మద్యపాననిషేధమును గురించియున్న విపులముగా ప్రబోధము గావించిరి. సభకు 430 స్త్రీపురుషులు విచ్చేసిరి. సభ జయప్రదముగా జరుపబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా వార్తలు

శిక్షను బొందినవారి సంఖ్య

ప్రస్తుత శాంతిసమరములో నేటివరకు 46 మంది కారాగృహశిక్ష ననుభవించుచున్నారని పీఠిలో ఎక్కువమంది 1 వత్సరమువరకు శిక్ష విధింపబడిరి. ఈ సంఖ్యలో ఎక్కువమందిని భీమవరం రెవిన్యూ డివిజను అధీనముగారు పిమ్మిల వీలూరు చారున్న కొద్దిమందిని నరసాపురంవారిని శిక్షించిరి.

తాలూకాలలో గెలుపు నరకుట, విదేశీవస్తు దుకాణములవద్దను కల్లుదుకాణములవద్దను పికెటింగులు జరుగుచున్నవి.

గ్రామములలో ఉపస్థానములు ప్రచారములు జరుగుచున్నవి.

మెట్టతాలూకాలలో ఎక్కువగా రాట్నముల పరిశ్రమ అనుబంధము నున్నది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ముట్లూరు (గుంటూరుజిల్లా)

నిన్న సోమవారము 2-6-30 సాయంత్రము 26 గడియల వేళ యీ గ్రామమున పూజ్య బాపుశ్రీ ఛాయాపటము మంగళవాద్యములతో నూరేగింపబడియెను. అందు జనులను ప్రబోధించునట్టివియు భారతమాతృప్రభుత్వ మైనట్టివియు వాక్యములు గేయములుగ సర్వజనులచే పాడబడినవి. ఉత్సవానంతరము గాంధీమైదానమునందు బహిరంగసభ ఏర్పడి ఖాదీని గురించి 1 పాఠం వీరయ్య 2 మల్లాది సీతారామాంజనేయులు 3 తిరవల్లూరి రాజలింగంగార్లు విపులముగా నుపన్యసించిరి. అంత సభ్యులను తిరవల్లూరి భుజంగంగారి క్రిందితీర్థాన చతుష్టయము ప్రతిపాదించగ, స్వల్ప రంగీకరించిరి.

1 మహాత్మామోహన్ దాస్ కరంవండ్ గాంధీగారి కుటుంబమునకు సానుభూతి చూపుచున్నారము.

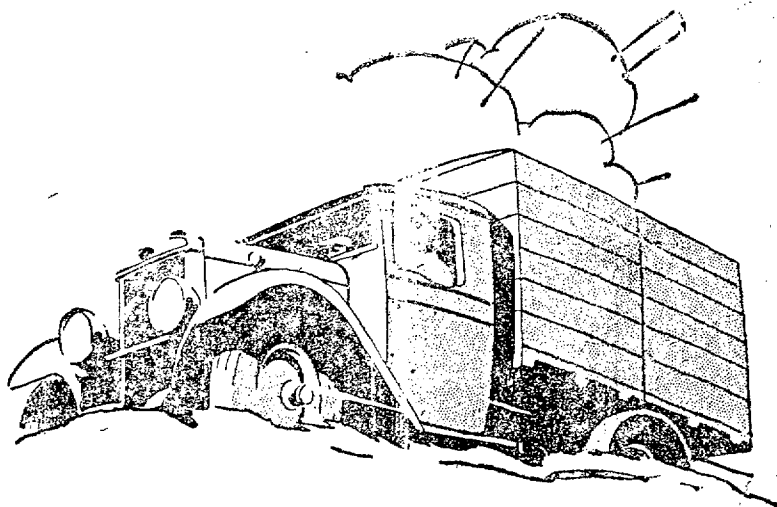
2 కారాగృహముం దున్న దేశనాయకుల సభినందించుచున్నాము.

3 రాండ్ బేబిట్ సభకు మహాత్మా గాంధీగారి నాహ్వానింప ప్రభుత్వమువారిని కొరుచున్నాము.

4 ఆంగ్ల భారతదేశములకు సమాధాన మొసంగ భగవానుని ప్రార్థించుచున్నాము.

అను నీనాలుగును సర్వజనాంగీకృతములయ్యె. తదుపరి అధ్యక్షుడు ఉత్సవములో గాని సభలో గాని విదేశీయ వస్తుధారా పాల్గొనజన దని హెచ్చరించిరి. అంత సభ విరమింపబడినది.

(ఒక విలేఖరి)

కాస్ట్రోల్ ప్రయాణ ఖర్చుల తగ్గించును!

లాబ్రికేషన్ సరిగా జరుగుటవలన ఖర్చు, కాలము, వేగము మూడును తగ్గియుండగలదు.

ఒక మోటారులో త్వరితముగ వైకిఎక్కుటకు పరిమిత లాబ్రికేషన్ చాల యవసరమైయున్నది. ఇట్టిదనిని కాస్ట్రోల్ చేయగలదు. మీకు స్వంతలాగేగని లేక చాల మోటారును, కాస్ట్రోల్ ను ప్రతినిత్య ముపయోగించిన ఖర్చును తగ్గించి చాల కాలము పనిచేయునట్లుచేయును. వ్యాపారములందు కాస్ట్రోల్ నే తప్పక నుపయోగించిన లాభముగ నుండగలదు. కాస్ట్రోల్ వలన సరిగా గాలన్ 1-కి 1,500 మైళ్ళుమారు నడువగలదు.

సి. సి. వేక్ ఫీల్డ్ అండ్ కో., లిమిటెడ్.,

ఇండియాలో ప్యాడాఫీసు: బొంబాయి, బ్రాంచి ఆఫీసులు హిందూదేశమునెల్లను గలదు.

పితాపురం

డి 29 వ తారీఖున శ్రీయుతులు గూడూరి రంగయ్యగారు, మానాప్రగడ కృష్ణారావుగారు సామర్ల కొట్లలో వుండు పోలీసు వుద్యోగులకు తపవదవులకు రాజీనామా యివ్వకుని హెచ్చరించుచు ప్రమరింపబడిన కరపత్రములు ఆపట్టణములో పోలీసువారందరికి పంచివెట్టిరి. రాత్రి బహిరంగసభ జరిగెను. అందుపై వారిద్దరు చంద్రభట్ల పానుమంతరావుగారు వుపన్యసించిరి.

పితాపురంలో మద్యపాననిషేధమును గురించి శ్రీయుత చందవాల లక్ష్మయ్య, శంకర పెంబయ్య నున్నాడ అప్పన్న సింగిరిపిల్లి కృష్ణమృతమ్మైస్వయం, వింజరపు ప్రకాశం (వాలంటీరు) గార్లు పేటలవెంబడి ప్రచారముచేసి కులకట్టుబాటులు జాల్మానాలు ఏర్పాటు జేయుచున్నారు. గ్రామము మొత్తము మీద మూడువంతులు డైగా సారాకట్టు ఆమ్మకమ్మ తగ్గినది. కొత్తపల్లి ఫిర్కా, పండురూ, గోరస, వున్నాడ, నాగులాపల్లి, యూలపేట గ్రామములలోను సమీప పల్లె పేటలలోను త్రాగుడునీయమై చాలప్రబోధము జరిగినది. ఆయాప్రాంతములవారు కులకట్టుబాటులు, జాల్మానాలు ఏర్పాటు జేసికొనిరి. ఆగ్రామములలో కల్లుసారాయి ఏమియు ఖర్చుఅగుట లేదు. పల్లెవారు చాలా నిశ్చయమైయున్నారు. కొంతమంది కులు ప్రతిరోజు గ్రామములవెంబడి వెళ్లి త్రాగుడును గురించి బోధించుచున్నారు.

మే 31:—నిన్నటి రోజున తునిలో కోడేటి రంగారావుగారిని 74 సి. సాల్టునట్టు క్రింద అరెస్టుచేసి డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు రిమాండుము కలిపి విధించిరి. రాత్రి రయలులో రాజమండ్రి తీసికొని వెళ్లిరి.

రంగారావుగారు తుని తాలూకా కాంగ్రెసంఘ కార్యదర్శి. ఈయన తూర్పుగోదావరిజిల్లాలోను యావద్భారత దేశములోను ఏప్రిల్ 8 తేదీనుండి నేటివరకు జరిగిన సత్యాగ్రహోద్యమము పండితపాదులకు వృద్ధులను నందకరముగా నుండునట్లు వుప్పుపాట అను బోర్డులుపాట వరుసను పదమును వ్రాసిరి. ఆయన జిల్లాయంతయు ప్రచారము విరివిగచేసిరి. ఈపాటవల్ల ప్రజలలో చాల వుత్సాహమును వుద్దేశమును గలిగించిరి.

(ఒక విలేఖరి)

చీరాల

8 తేదీని జాన్తి ప్రభువుగారి జన్మదిన మగుటచే తమ సంతోషమును వెల్లించుటకుగాను వీరలకు అన్నదానము చేసెదమని తహసీల్దారు, సర్కిల్ యిన్ స్పెక్టరు, సబ్ యిన్ స్పెక్టరు మొదలుగా గల ప్రముఖులు ఈ గ్రామములోను పేరాలలోను చందాలను వసూలు చేసిరి.

ఈ జన్మదినమహోత్సవము జరుపుటయందు వారి యసమ్మలిని చీరాల పురవాసులు కొట్టిన్నియు మూసివేసినారు. పేరాల దుకాణదారులు వుదయము పది గంటలవరకు మాత్రమే దుకాణములు మూసియుంచినది తెలియుచున్నది.

ఉదయము ఘనూరు 7 గంటలకు వాలంటీరు గ్రామ మూర్తిగారు (పేరాల వాస్తవ్యులు) నాయకత్వము వహించి జాన్తి జన్మదిన మహోత్సవము నెడ తమ యసమ్మలిని వెల్లించుచు నల్లజండాతో నగరసంక్రీస్త సాగించిరి. కొంత ద వేగసరికి తహసీల్దారు, డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు, సర్కిల్ యిన్ స్పెక్టరు, సబ్ యిన్ స్పెక్టరుగార్లు కాదలో వెళ్లి వారి నాటంకపరచి కొన్ని జండాలును బటాల్గ్రాముగ లాగికొనిరి. వెనుదిరిగి పొమ్మని చెప్పిరి. కొని వారు వెనుదిరిగి పోలేదు. వేముల రామమూర్తిగారికిని తహసీల్దారుగారికిని కొంతసేపు వాదము జరిగెను.

ఇంతలో చీరాలనుండి వాలంటీర్లు నగర సంక్రీస్తన జేయుచు యిచ్చటికి వెళ్లగా గవర్నమెంటు అధికార్లు వెనుకకు పొమ్మని చెప్పిరి. కొని వాలంటీర్లు నగరసంక్రీస్త సమాప్తి కానిదే వెనుదిరుగ మని మొండిపట్టుపట్టిరి. కొంతసేపటికి వాలంటీర్లు నాటంకపరచు వెళ్ళి నిచ్చిరి. మరికొంతసేపటికి వారే యచ్చటు వాసిరి. నల్లజండాలు యుత్సవమును, నగరసంక్రీస్తయను జయప్రదముగా సమాప్తి నొందినది.

(ఒకవిలేఖరి)

రాజ్యాలు

ప్రభుత్వ సహకారసభ

మే 31:—ప్రభుత్వ సహకారసభ యింతటి గవర్నమెంటు ప్రిడరు చేయ్యంగ బుచ్చి అత్యున్నతంగా ఆధిపత్యమున నేటిదినమున యూనియను ఆఫీసులో జరుగుటకు యోగ్యముగా బడినది. తాలోకాతమాఫీల్ దారు గ్రామోన్యాయులకు సహకారములను నిర్వహించుచు, కొంతమంది హాజరయిరి. సభకు చాలమంది లాకపోవుటచే విరమింపబడినది. రాబోవునెల 10 వ తేదీని యీసభ సమావేశపరచబడునని ప్రకటించబడినది. అప్పటికి యీతాలాకా గ్రామములకు చెందవలయు జరుగుచున్నది. గ్రామమునను కరణములు చాలామంది అప్పటికి యిక్కడనే యుండును. నేటిదినమున హాజరయినవారికి, ఉప్పు పన్ను, ఇండియాముద్రా, మద్యపానము విషయములగురించి ప్రభుత్వము ప్రకటించి, ఈతాలా ఆఫీసుకు పంపించిన, కరపత్రములు పంచిపెట్టబడినవి.

అరెస్టుల వదలింపులు

ఈతాలాకాలోని యీదరాడ గ్రామములో, ఉప్పును ప్రజలు తయారుచేసినట్లును, పోలీసులకు హాజరయిట్లును, యిదివరలో ప్రకటించబడినది. ఉప్పుతయారుచేసినవారికి, యిదివరలో సత్యాగ్రహ దళాలకు తొప్పిపెనారిన, ఆగిష్టమిచ్చినవారిని, సమములమునగాని, అరెస్టుచేసినవారిని రప్పించి, లాప్రకారము చర్యతీసికొనవలసినదిగా, స్థానిక పోలీసులకు తుత్తరవులు విచ్చిపట్టు తెలియుచున్నది. ఈ సందర్భమున యిటి తహసీలుదారుడు, మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటు అధికారమొసంగబడుచున్నది. ఇప్పుడున్న మేజిస్ట్రేటుగారు బదిలీ అయివున్నారు. కొత్తమేజిస్ట్రేటు రాజాజీగారు, తహసీల్దారుడు మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటు పదవి నొసంగబడగానే గాని, యీతాలాకాలోని రహామి యిరవై మందిపై కేసులను పెట్టెదరటం, కొందరిప్రముఖులకు నేడో రేపో సమములు రావచ్చును.

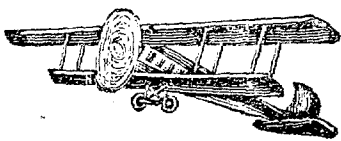
అమలాపురం తాలూకాలో యీరీతిగా సమములు వచ్చినవారిలో, వన్య చింతలపూడి కాపురములకు త్రియు లాకరికి 8 మాసములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది, కొందరికేను జూనునెల 5 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. (ఒక విలేఖరి).

విజయనగరం

(స్వీయవిలేఖరి)

వర్తకుల సానుభూతి

విజయనగరము, మే 26:—ఈ గ్రామములలోవున్న వర్తకులు యాసన్నుతి తమవద్ద పనిచేయుచున్న బంట్లోరులు కళానులూ, బట్టవాట్లూ మద్యపానము మొదలైన వస్తువదార్థములు నేవించరాదనియు నేవించినయెడల అట్టివారిని తమ కొట్లవద్దనుండి బహిష్కరించుటకును బహిష్కరింపబడినవారిని మరేయెవరూ చేర్చుకొనకూడదనియు పొరపాటున చేర్చుకొని వారిపల్ల పనులు చేయించునన్నయెడల పొరపాటు బడిన వర్తకులు ఈ 10 లు గుణహా యిచ్చుకొనవలసిన మద్యము నేవించిన తమ నాఖరులనుపట్టి రుజువుచేసినవారికి ఈ 2 లు బహుమతి యిచ్చుటకును యోగ్యులు చేసుకొని 1 కొరు కొంత వైద్రాజుగారు 2 మోటారుగారు మార్కెటారాయణ మూర్తిగారు 3 పెంటపాటి కామరాజుగారు 4 వారాయణం వెంకటరమణయ్యగారి చల్పాటిగారు 5 కందర్ప వాసుదేవరావుగార్లు నీర్వాహకత్వముగా యొన్నుకొని ఖరారువామా గ్రామము కొని 20 తేదీ లగాయకు ఈతీర్మానము అమలులోనికి తెచ్చిరి.

విమానయానము

ఇందు ఉదజన విమానమును తయారుచేసి అందులో ప్రయాణము చేయుట కర్చిన విద్యుద్దీపముల ప్రభాసము తుపానులు పెరుపులనుండియును తప్పించుకొనుట మొదలగువింతలు విధింపబడినవి. మొట్టికాయ 1000 ప్రతులు, వెల పోస్టల్ టాకెట్ ప్రతి 1 కి రు 1/- మాత్రమే. పలయువారు:—

M. Viswanatham L. M. E. (Hom.)
Kothapet, Bezawada.

గోదావరి ఏజెన్సీ

పికిటింగు

హాలవరం 27-5-30 - పికిటి సత్యాగ్రహ క్యాంపులోని వాలంటీర్లు కల్లు సారాదుకాణములయొద్ద పికిటింగు ఆతిథ్యముగ జరుపుచున్నారు. కల్లుసారా తేమియు కర్బు అగుటచేదు

పురులూరి కోదండరామయ్యగారి ప్రచారము

పురులూరి కోదండరామయ్యగారు, కన్నాపురం, దిప్పకాయలపాడు, కొయ్యలకూడెం వగయిరా గ్రామములకు వెళ్లి మ్యాపాన సిద్ధమునకును ఖడ్గరు వ్యాప్తికిని చవుకుచే ఉప్పు చేసికొని యువయోగింనుకొనవలసినదనియు ఉప్పు కొనవలసినదియు ప్రబోధము కావించిరి. తన వీర్వాణ్లు ప్రతి గ్రామంలోను చేయుటకు గ్రామంలోని ముఖ్యులకు పెద్దలు కృపి చేయుచున్నారు.

పురుషోత్తపట్టణంలో పికిటింగు

ఏజెన్సీ నోడవరం తాలూకా పురుషోత్త పట్టణముందలి కల్లుసారాదుకాణములయొద్ద శ్రీయుత కలటూరి రాజుచౌదరి, మార్యానారాయణ పాపారావుగారు మున్నగు వాలంటీర్లు పికిటింగు చేయుచున్నారు. కల్లుసారాలయ్యకం అగి పోయినది.

శ్రీయుతులు పురులూరి కోదండరామయ్య, తూము రామారావు పంతులుగార్లు శ్రీమతి తూము మాడమ్మ, రంగ నాయకమ్మ గార్లును కొంతమంది వాలంటీర్లతో హాలవరం సత్యాగ్రహ శిబిరమునుండి పురుషోత్తపట్టణం 25-5-30 తేదీ ఉదయంకు వెళ్లి గ్రామముంతయు వెళ్ళుచేసి అప్పుట పికిటింగు చేయుచున్న వాలంటీర్లకు సహాయంగా కల్లు సారా దుకాణములయొద్ద ఉదయం సా శంకాలం పికిటింగుచేసిరి. రాత్రివిప్పు సభ జరిగినది. గ్రామములోని ఆబాలగోపాలకు సభకు వచ్చిరి. సభలో తూము రామారావుపంతులు, మాడమ్మ, కోదండరామయ్యగార్లు చాలనేవు మాట్లాడిరి. కల్లు సారా త్రాగకంతుటకును గ్రామములోని వారందరు ఖడ్గరు కట్టుటకును నిశ్చయించుకొనిరి. ప్రజలు చాల ఉత్సాహపూరితులై యున్నారు.

రామచంద్రపురములో ప్రచారము.

25-5-30 తేదీని పురుషోత్తపట్టణమునుండి అందరు వెళ్లి ఉత్సవంతో రామచంద్రపురం వెళ్ళిరి. అచ్చట రాత్రి గొప్ప సభ జరిగినది. సభలో 10 సం||లలోపు గల బాలుకు, బాలికలు (సత్యాగ్రహ వాలంటీర్లు)ను తూము మాడమ్మ, రామారావుపంతులు, కోదండరామయ్యగార్లు మాట్లాడిరి. ప్రజలు చాల ఉత్సాహపూరితులైరి. రైతులు కల్లు దీయుటకు చెల్లునెచ్చునని వాగ్దానం చేసిరి. ఈ గ్రామములో 80 రాటములు గలవు ఈ రాటములన్నియు పని చేయుటకును ఇకనుండి ఒక గజమైన విదేశీ బట్ట కొనకుండుటకును గ్రామములోని శ్రీ పురుషులు నిశ్చయించుకొనిరి 27-5-30 తేదీని తిరిగి నాయకులు వాలంటీర్లు హాలవరం ఆశ్రమములోని సత్యాగ్రహ మకానునకు చేరిరి.

(ఒక విలేఖరి)

నదనవనం

నెల్లూరు జిల్లా గోదావరి గ్రామ కాపురములను గోగు లవల్లెలో తన స్వగృహమును ఉప్పు సత్యాగ్రహము చేయుటకు వచ్చిన కాంతి నైనికలకు ఉచితముగా యిచ్చిన శ్రీమాత ఉదయగిరి అనంతాచార్యులవాడు కందుకూరు తాలూకాలో ప్రచారము చేయుచున్నారు. ఈ తాలూకాలో కల్లు సుప్రసిద్ధ ధనంతులు నివసింపు నందనవనం అను గ్రామము వీరు వచ్చి యిచ్చుట గతనెల 31 తేదీ పెద్దసభ జరిగిరి. 600 వందల మంది పౌరులు అచ్చట కూడిరి. ఆచార్యులవాడు ఖడ్గరువారము గురించియు ప్రస్తుత కర్తవ్యమును సత్యాగ్రహ ప్రయోజనమును గురించియు గంభీరముగా ఉపన్యసించిరి. పెక్కు విదేశీ వస్తువులు దహనము గావించబడినవి. దహనాగ్నిని ప్రమాణముగారు గ్రామ వాస్తవ్యులు కడ్డకును తప్ప విదేశీవస్తువులు కట్టుకుని ప్రమాణము చేసిరి. స్త్రీలు ముఖ్యముగా అంగీకరించిరి. యీ గ్రామములో 700 వందలరాట్నములు నూలు వడుకు చున్నవి. యీ వూరులో వందల 200 పుట్ల పత్తిని యొక్కరికి విక్రయించక అంతయు నూలు వడుకుటకు స్త్రీలు అంగీకరించిరి. యీ గ్రామంలో స్త్రీలకు రాట్నముల యందు మంచి పరిశ్రమకలదు. యీ నెల 1 తేదీ జగన్మొల్లిలో శ్రీ ఆచార్యులవాడు గొప్ప సభ గావించిరి. ప్రేక్షకులు సుమారు 800 వందల మంది. అందరు ఖడ్గరు ధర్మచుటకు ప్రమాణములచేసిరి. యీ గ్రామంలో ప్రజలు మిక్కిలి ఉత్సాహముతో సత్యాగ్రహము చేయుటకు కాంతి నైనికల చేర్చుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

భీమవరం

కల్లుపికిటింగు చేసినందులకు నిర్బంధములు

జూన్ 1:—శ్రీయుతులు భూపతిరాజు సోమరాజు, లచ్చిరాజుగార్లు కాక, సిద్ధాపురంలో కల్లు పికిటింగు చేసినందులకై, మరి 15 గురివికూడ అరెస్టుచేసిరి. శుక్రవారమురాత్రి నిద్రపోవుచుండగా వారందరు అరెస్టుచేయబడిరి. వారికేర్లు.

1. మానపురి 2. బ్రహ్మగంగార 3. మురారివిజయ సారధిగారు 4. తల్లా ప్రగడ దుర్గా ప్రసాదరావుగారు 5. సోమలంక శేషయ్యగారు 6. సత్తిరాజు అయ్యతరామయ్యగారు 7. పచ్చిపాల చిట్టయ్యగారు 8. పుద్దరాజు రామరాజుగారు 9. భూపతిరాజు రామమోహనరాజుగారు 10. ఇందుకూరి సోమరాజుగారు 11. వేదీపర్తి బంగారాజుగారు 12. పుద్దరాజు వెంకట్రామరాజుగారు 13. కొత్తపల్లి వెంకట్రాజుగారు 14. గొట్టిముక్కల చంద్రరాజుగారు 15. గాదిరాజు లక్ష్మీపతి రాజుగారు 16. ముందుండి నరసింహరాజుగారు.

వీరిలో కొంతమంది 16 సం. లోపు వయస్సుగల బాలుకుకూడ కలరు.

నిన్న మధ్యాహ్నము విచారణకై భీమవరం తీసుకొనిరాబడిరి. వారందరికిని అరెస్టుచేయబడినప్పటినుండియు భోజనము లేదు. వారిలో సత్తిరాజు అయ్యతరామయ్య అను 14 సం. వయసుగల బాలుడు విచారణజరుచుండగా సొమ్మసిల్లి పడిపోయెను. విచారణ పూర్తియైనపిదప వారు 9 నెలలు కఠినశిక్ష అనుభవించుటకు నిశ్చయింపబడినది. బి. క్లాసు ఇయ్యబడినది.

వీరిలో నొకరను చంద్రరాజుగారు వాలంటీర్లుకారు. ఆయన పికిటింగుకూడ చేయులేదు. ఆయన వాలంటీర్లను పంపిచేయుటకై నియోగింపబడినది. ఆయనకూడ సంతోషముతో ఖయిదునువెళ్ళెను.

నిన్న సాయంకాలము జెయిలుకువెళ్ళిన దేశభక్తుల నభివందించుటకై ఆకుపీకులోను, భీమవరంలోను సభలు జరుపబడినవి. ఆకుపీకులో 15 గురు కాంతి నైనికలు చేరిరి ఉత్సాహము మొందుగా నున్నది. ఈ తాలూకాలో పెక్కుచోట్ల కల్లు పికిటింగు చేయుటకై వీర్వాణ్లు చేయుచున్నవి. ఆకుపీకులోను, భీమవరంలోను నిన్న హారతాళములు జరుపబడినవి.

(ఒక విలేఖరి)

అన్నవరం

ఆంధ్రరత్న వర్ధంతి

మే 31:—నేటి పుడమమున వాలంటీరులు, కొంతమంది గ్రామస్థులు కలసి, దేశనాయక శిరోమణియగు ఆంధ్రరత్నముయొక్క పటముతోను జాతీయపతాకముతోను కృష్ణానదికివెళ్లి స్నాన మాచరించి గ్రామసంకీర్తనము చేయుచూ ఆశ్రమమువద్దకు చేరిరి.

శ్రీ రామలింగేశ్వర ఆలయములో సత్వర స్వరాజ్య సిద్ధికై ఆభిషేకములు జరిగెను.

సాయంత్రము 5 గం|| చిత్తరంజన దాసాశ్రమమువద్ద పెద్ద బహిరంగ సభ జరిగెను.

మరిరా|| శ్రీ గాదిరాజు దాశరథిరావు, మాగంటి మాచయ్య, గాదిరాజు వెంకటకృష్ణారావుగార్లు ఆంధ్రరత్న గోపాల కృష్ణునియొక్క చరిత్ర చిత్రముగా సభలో తెలియజేసిరి. ఆంధ్రరత్నముపై కొందరు మిత్రులు వ్రాసిన పద్యములు సభలో చదువబడినవి. “శ్రీమద్రమారణ్య గోవిందో హరి” అను కేకలు సభలో విన్న ముట్టెను. గ్రామముంతయు వుత్సాహభరితులై యున్నారు.

విదేశీవస్తు దహనము

గాదిరాజు రాఘవరావు, జొన్నలగడ్డ కృష్ణమూర్తి గాదిరాజు చిననుబ్బారావుగార్లు యింటింటికి వెళ్లి విదేశీ వస్తువులు ప్రాగుచేసికొని వచ్చిరి. కొందరు గొప్ప ఖిస్మీ చేయు వస్తువులను కూడా దహనమునకై సంతోషముగా నిచ్చిరి. “శ్రీమద్రమారణ్య గోవిందో హరి” అని కేకలు చేయుచు విదేశీవస్తువులు రాసికి అగ్ని అంటించిరి. విదేశీవస్తు దహనముతో సభ ముగిసెను.

(ఒక విలేఖరి)

నూజివిడులో అగ్నిప్రమాదము

1-6-1930 తేదీన ఘూరు 2-30 గంటలు దాటిన తరువాత మా గ్రామములో మహమ్మదీయుల గృహములు (పూరి) 15 వరకు పరకుగానున్నీతి యొనవి. నష్టపడినవారి తారాత్రి భోజనపదుసాయములు తాలూకా ఆఫీసు గుమాస్తాలచే గావించబడినవి.

మురారి శీతారామం.

అనంతవరం

80-81 సం. జ్యేష్ఠ మాసమున కాలగ్రహములు యాజమాన్యము క్రింది ఉన్న వలె ఉన్నాయి. అయితే అయితే పౌరసభ జరిగినది. అందు విపులముగా కాంతిపైను కలుగును కాంగ్రెసుకు ధనసహాయము జేయుటను ప్రబోధము గావింపబడినది. సభాసంతరము యాదినవవారు కాంతిపైను కలుగుగా జేరినారు.

అల్లంనేని వెంకట్రాయయ్య
గాదిరాజు చంద్రశేఖరరావు
చతుర్యేదుల నారాయణ
గూడూరి వెంకటేశ్వరుగార్లు, యాపూరు.

వీరేశాక మరణించింది సైనికులుగా జేరుటకు వాదానము జేసినారు. ధనసహాయము జేయుటకై కాంతిపైను వాదానము జేసినారు ఈకాంతిపైను సుంటూరు శివరమణులు వెళ్లినారు.

(ఒకవిలేఖరి)

పామిడి

(ఒక విలేఖరి)

వృత్తాంతముల మహత్వము

జూన్ 1 వ తేదీ:—పామిడి గ్రామపు తైలువైవముకు సమాపమున మూడు వృత్తులు పరిశ్రమకొందును వేసకువేలుగ భక్తులను, యాత్రీకులను, ఆకర్షించుచున్నది. రెండు మాసములనుంచి యీ వృత్తులయొక్క మహిమ తెలిసిన నానాగ్రామజనులు, నలుదిశలనుండి, యీ వృత్తుల కడకే తెంచి, తిమార్తులకు సమానముగా భయభక్తులతో పూజలొనర్చుచున్నారు. కొందరికి మూలవ్యాధులు తుయ్యోగములు నివారణయైనవి, కొందరు యాత్రీకులు తెలియజేసిరి. అందులో రెండు నింబవృత్తులు యొకశ్రమివృత్తులు యున్నందున జనులు తదితరభక్త్యాగ్రేసరులు, వాటిలెలను భజించెదరు. లభ్యమగు భజించి వారు తమకు దీర్ఘకాలము నుంచునుండి న సర్వరోగములు నివర్తయాయెనని, చెప్పిరి. యీ కారణము బట్టి ప్రతి శనివారము నలుదిశలందు ప్రజలవచ్చుటకే తెంచి పూజలొనర్చుచున్నారు.

పెనుగాలి

పామిడి గ్రామముందు, మే 30-5-30 తేదీన శుక్రవారము రాత్రి భీష్మకమైన గాలి వుత్పన్నమయెను. గ్రామజనులకు, భీష్మకముజేయుచు అర్ధరాత్రి కాలముంతయు భయంకరమైన శబ్దముతో వేయుచుండెను. కొంతకాలముకు వర్షము పారంభమై యింనుమింనుగా గంటకాలము వర్షించెను. తల్లముగా గ్రామములోని యీ నియం ఆఫీస్ పంచములకు కాలయొక్క పెంతులు గాలిరభసముచే క్రిందపడి రియలైపోయెను.

పి. హెచ్. జగదీశచంద్రగారి రాక

వీరు అనంతపురము జిల్లాముందు గ్రామపునర్నిర్మాణ ప్రచారము గావించుచు గుత్తి తాలూకాయందు సంచరించుచు గొప్ప గ్రామములు పీఠించుచు, తరమె, యిల్లూరు గ్రామములందు జనుల సమావేశపరచి గ్రామాభివృద్ధి గురించి, గంభీర పర్యావరణములగురి. గ్రామపరిశీలన చక్కజెట్టుటకై దత్త మండల మంతయు సంచరించెనని తెలియుచున్నది. కొన్ని స్థలములందు గ్రామజనులు మధ్యపాననిషేధమునకై పట్టుదలతో పాటుపడెను, వాదాన మొనంగిరి.

విజయనగరము

నిర్బంధవిధానమును ప్రసరించుట

విజయనగరము, మే 30:—ఈరోజు సాయంకాలము

పురజనులు స్వరాజ్య మైదానములో శ్రీయుత చౌదమెళ్ళ అనంతరావు పంతులుగారి ఆధ్వర్యకేంద్ర గూడి యీక్రింది తీర్మానము కేసుగ్రీవముగా నామొందించి.

“నేను యిక్కడ సమావేశమైన విజయనగర పురజనులందరు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు స్వరాజ్యవాదులైన విశాఖ పట్టణ నాయకులయొడ చూపు కఠిననిర్బంధవిధానమును నిరసింపుచు, దౌర్జన్యరహితులగు కాంగ్రెసు నెలంటిల్లను, గాయపరచుచు మొదలగు హేయములగు కృత్యములను చేయు బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధానమును ఖండించుచున్నాడు. తెరసాల కేసు నాయకులను చాల అభినందించుచున్నాడు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

After a Hard Day...

మీరు పగలంతయు ఎండవేడిమియందు పనిచేసి తిరిగి వచ్చినపిదపను, మీబలము క్షీణించినపుడును, రాబోవు వ్యాధిని గూర్చి ముందు జాగ్రత్తగ నుండగలందులకు

WATERBURY'S COMPOUND

గత 25 సంవత్సరములనుండి గొప్ప యనుభవముగల వైద్యులచే వాడదగినదిగ చెప్పియున్నారు. దీనియందు శరీరయభివృద్ధికి వలయుము ఖ్య వస్తువులు చేర్చబడి యున్నవి... శరీరము క్షీణించినపుడే వ్యాధిరాగలదు.

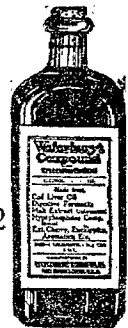
మృగముల నూనెలు చేర్చక... హస్తములతో స్పృశించ బడకయుండి యంత్రసహాయమున తయారైనది.

ప్రత్యేకముగ ఉష్ణప్రదేశములకొరకే తయారుచేయబడుటచే ఏకాలమందైనను మంచి నుణము నివ్వగలదు.

అన్నిమందుల పావులలోను వైద్యులవద్దను దొరకును.

WATERBURY CHEMICAL COMPANY
Pharmaceutical Chemists

113-127 West 18th St., New York, U. S. A.

విశాఖపట్టణ సత్యాగ్రహము

(స్వకీయవిలేఖరి)

పోలవరము గల్లిపైదాడి

జూన్, 3:—సత్యాగ్రహ సంఘమువారు బాలచెరువు గల్లిపై మాత్రమే గాక మండలమున అనువగు అన్ని గల్లిలపైకిని దాడి సలుపనున్నామని లోగడ జిల్లాకలెక్టరుకు నోటీసు నంపి యుండుటచే అనకాపల్లినుండి రెండుదళములుగ వెడలిన ఒక దళము 5 గురు పోలవరము గల్లిపై 1 వ తేదీన దాడిసలిపిరి. కొంతకాలద్వారము చేరుసరికి నుమారు ఆరువదిమంది పోలీసులు ద్వారముకడ నిరోధించిరి. సరోజినీదేవిగారి దళమును దర్శనాలో నిరోధించినటులే విముక్తి నిరోధించుచున్నాము. గాన మీరు ముందుకు వారాదని పోలీసువారనిరి. సత్యాగ్రహులు పలునాడులులేవి గల్లిలోనికి పోవుటకు ప్రయత్నించిరి. మధ్యాహ్నము 4 గంటలవరకును సత్యాగ్రహులుండి ఆనాటికి తిరిగి అనకాపల్లి వచ్చిరి. అనకాపల్లిలో వారిని పోలీసులు నిర్బంధించిరి. రాత్రియంతయు నిరోధముననుంచి మరునాడు విడిచిరి. అంత తాత్కాలికముగ దాడి విరమించినవార్త విశాఖ పట్టణమునుండి చేరుటచే వారు నిన్నరాత్రి విశాఖపట్టణము వచ్చి చేరిరి.

సత్యాగ్రహులకు ఆశ్రయ మొసగినందులకు కేసు అనకాపల్లిలో సత్యాగ్రహులకు తమగృహమున ఆశ్రయమొసగినందులకు శ్రీయుత ధర్మాల అప్పల సరసయ్యగారిపై కేసు చేయబడినది. నిన్నటిదినము విచారణ జరిగి ఆయనకు పదిరూపాయలు అవరాధము విధించిరి. ఆయన నిరాకరింపగా 2 నిమిది దినములు కారాగృహశిక్ష ననుభవించవలెననిరి. శిక్షనే అనుభవించునని శ్రీ అప్పల సరసయ్యగారు చెప్పగా “విముక్తు శిక్షింపము, మీవద్ద ధనమునే రాబట్టెదము”ని ఆయనను విడిచిరి.

దిమిలలో నిర్బంధము

దిమిలగ్రామములో నిర్బంధించబడిన శ్రీయుత శిష్టా

సత్యనారాయణగారు నేడు ఎలమంచిలిలో విచారింపబడిరి

సత్యాగ్రహులకు సహాయము పనిభోజనముల నొసగినందులకు 167 స్కన్లుక్రింద నేర మారోపింపబడినది. శ్రీయుత సత్య నారాయణగారు స్టేటుమెంటు నొసగుచు నేను పోలీసువారికి సహాయమును చేయక సాంఘికబహిష్కారము చేసినందులకి కేసును నాపై ప్రత్యేకముగ తెచ్చిరిని నుడివీరి, కేపు తీర్పు చెప్పబడును.

శ్రీమతి సరళాదేవిగారు

ఉత్తరనాయకురా లగు శ్రీమతి సరళాదేవిగారిని మొన్న 1 వ తేదీన వెల్లూరు జిల్లానుండి తీసుకొని పోవుచు నాల్లేరు స్టేషనులో దింపిరి. ఉదయము 6 గంటలనుండియు 12 గంటలవరకు నాల్లేరు స్టేషనులో నుంచిరి. ఆమెతో ఒక స్త్రీయును, సబ్బుపెక్కెరును యుండిరి. ఆమెను నాల్లేరు స్టేషనులో సందర్శించితిని. “స్త్రీలు అమితముగ ముందునకు వచ్చి ఈ యుద్యమమున పాల్గొనవలెన”ని ఆమె తెల్పెను.

పోలవరము గల్లికి వెడలిన దళము

1 శ్రీమతి వంశము బలరామ భూపతిదేవు వర్మగారు, 2 గోపాల భూపతిదేవు శర్మగారు, 3 కృష్ణచంద్ర పెన్డెగారు, 4 నందాపురపు తై రాగిగారు, 5 శిష్టా రామమూర్తిగారు.

కేశవరం

ది 31-5-30 తేదీన తాడేపల్లిగూడెంలో జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభాసంతరము జిల్లా నియంత కొమ్మారెడ్డి ఆంబనే యులుగారు తాలూకానియంత పసల కృష్ణమూర్తిగారు, క. గం గురాజు, శ. సుబ్బారావు, మున్నగువారు కేశవరం గ్రామం వెడలిరి. రాత్రి కేశవరం గ్రామములో పసల కృష్ణమూర్తిగారి ఆధ్వర్యకేంద్ర సభ జరిగినది. శ్రీ విశాలు వీరభద్రరావుగారు నుమారు ఒకగంట ప్రస్తుత సిరిగతులనుగూర్చియు, యడవల్లి రామమూర్తిగారు ఖడ్గననుగూర్చియు మాట్లాడిరి.

1-6-30 తేదీన తాడేపల్లిగూడెం సంతలో శ్రీ పసల కృష్ణమూర్తిగారి నాయకత్వముక్రింద విదేశవస్త్ర దుకాణముల వద్ద పికెటింగు జరిగినది. కొన్ని దుకాణములను మూసివేసిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ జూన్ నెల 5-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలి 1, ప 45 కలదు	12 3 0	18 4 0
తెనాలి 1, ప 42	12 14 0	18 0 0
ధిల్లి 1, ప 46	14 0 0	15 8 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0
సువ్వులు	17 14 0	18 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 105	12 12 0	14 0 0
సెనగలు	18 4 0	15 0 0
పెసలు	18 4 0	14 0 0
మినుములు	15 4 0	16 0 0
ఉలలు	6 4 0	7 0 0

3. నూనెపప్పులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి	105 0 0	110 0 0
నయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0
వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	38 0 0	41 0 0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 100 మిమన్ నూనె 96		
అముదము బా 1-కి	88 0 0	90 0 0

4. చిల్ల రపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి	95 0 0	97 0 0
హరపసుపు	54 0 0	56 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	98 0 0	105 0 0
ధనియాలు	28 0 0	35 4 0
గుంటూరుపాయకట్టు పిసిలిందు మునుగు 1-కి ర 40 45		
జెల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	24 10 0	24 14 0
చింతపండు బా 1-కి	28 0 0	38 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	30 0 0	31 0 0
చదరం	24 0 0	20 0 0
రపుండు	24 0 0	30 0 0

6. నూలు

నెం 20 చెన్ని సింహం యీటె	రు	6 5 0
నెం 6	రు	3 10 0
నెం 24	రు	5 5 0
నెం 40 జమ్మరు 10 పా	రు	9 6 0
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	రు	6 6 0
నెం 40 రాడి	రు	8 12 0
నెం 4 చెన్ని మసీదు	రు	3 4 9
44 వాందో	రు	4 14 0
నెం 20 1/2 జమ్మరు	రు	6 6 0
నెం 20 1/2 చేరిక్ల	రు	6 8 0
నెం 20 1/2 తిరుదురు	రు	6 6 0
నెం 24	రు	6 14 0
నెం 28	రు	7 6 0
నెం 30 చెన్ని రెట్ట	రు	8 14 0

7. లోహములు

వెండి 100 తులం 1-కి	రు	50 0 0
బంగారు తులం 1-కి	రు	21 18 0
సవరస 1-కి	రు	18 9 9
ఇత్తడి బా 1-కి	రు	225 0 0
రాగి బా 1-కి	రు	300 0 0

8. రంగులు

అలీమేలు స్విట్జరులాండు అలిజరయిన్ సింహంనూర్కు		
1, నీలిరంగు 1 రతి		0 10 0
14 రతులు		1 10 6
28 రతులు		1 0 9
55 రతులు		1 3 0
1 అందగు		1 8 6
తెప్పలుపొద్దుసాల్బోల్ అవగా (టర్నికెన్సు)		8 4 0
కాంగో 3 డి		1 0 0
4 డి		1 2 0

విశాఖపట్టణ సత్యాగ్రహము

(స్వకీయ విశేషం)

నడచుగ్గురకు 6 నెలలు కఠినశిక్ష

జూన్ 3:- మొన్న 1 వ తేదీని నిర్బంధింపబడిన శ్రీమంతులు 1 చంద్రభట్ట బాపిరాజు, 2 చంద్రభట్ట రామరావు, 3 చంద్రభట్ట కృష్ణమూర్తి (వీరు మువ్వకను పహా దిగాలు) 4 కేవల వేంకటరామయ్య, 5 ఇమటూరి కోటేశ్వర రావు, 6 నెమ్మలూరి సుబ్బారావు, 7 పోలంకి రామారావు, 8 కొత్త నరసింహారావు, 9 గొల్లపల్లి కనకము, 10 కొండేటి కృష్ణమూర్తి, 11 గొల్లలరామలు, 12 కోనూరి వెంకటరాజు, 13 వీరాధుని గణేశమాయన్ మన్మథాగ్రామ నిన్న ఉదయము తాలూకా మాజస్ట్రేటు కోర్టులో హాజరై గౌరవ విచారణ జరిగెను. ఇదియను పిలువొడ్డు 145 సెన్సు ప్రకారము అక్రమసంఘముగా సమావేశమై రకు నేరము మోపబడెను. వీరిని అక్రమ సంఘముని తెలిపి చెదిరిపోవలసిందిగా చెప్పగా చెదరుటలేదని ఇన్స్పెక్టరుగారు సాక్ష్యము చెప్పిరి. ముంద యిది విషయ తెలుపుటను నిరాకరించిరి. పిమ్మట మాజస్ట్రేటు గారు తీర్పు చెప్పుచు మిమ్ములను 145 ఇం.పి.కో. క్రింద నేర ము మోపుచున్నాను. మీరేమియు తెలుపనందున పోలీసువారి సాక్ష్యము నమ్ముచున్నాను. మిమ్ములను చెరి 6 నెలలు కఠి శిక్ష వేయుచున్నాను. మీకు పి. క్లాస్ యిన్స్ట్రుమెంటి యుండెను. అయినను మీలో చాల చిన్న వయసుగల యవకు లుండుటచే బి. క్లాసు నిమ్ముచున్నాను. మీలోని కిన్న వయసు గుంలు తెలియక నే ఈ యుద్ద్యమును చేరని తలచుచున్నాను. మద్దాయి లందరకు ఉత్సాహముతో విరిరి. వారిని బరం పురము జెయిలుకు తీసుకు వెళ్లుటలు తెలుపబడెను.

పిమ్మట వారిని ఛాయాపటము తీయుట కంగీరించిరి. ఈ పదముగ్గురును బాలచెరువు దాడియందు పాల్గొనుటకు ఏలూరునుండి వచ్చియుండిరి. నిన్న రాత్రి 7-30 గంటల రైలు లో వీరిని బరంపురము తీసుకొనిపోయిరి. సత్యాగ్రహము పలువురు పురవాసులను వీరిని జనుజను ధ్వజులతో సాగ నంపిరి.

శ్రీ చింతకింది సూర్యనారాయణగారి కేసు

నిన్నటి మధ్యాహ్నము డివిజనల్ ఆఫీసరు నరసింహము నాయడు గారి వద్ద శ్రీ యు త చింతకింది సూర్య నారాయణగారు విచారింప బడిరి. గత ఏప్రిల్ నెల 18 తేదీని సమాధితీరమున ఉపన్యసిం చిరనియు ఉప్పుపట్టుమును ధిక్కరింపవలెనని ప్రోత్సహించిరని యు ఆ సభలో ఉప్పుచేయబడెనందున విచిన్స్పెక్టరు సూర్య నారాయణగారిని గాను, రివిన్యూ ఇన్స్పెక్టరు డ్రో. వెం. రత్నం గారు సాక్ష్యముపలికిరి. ఇం. పి. కో 117, మద్రాసు ఉప్పుపట్టుము 74 ప్రకారము వీరిపై నేర మోపింపబడెను. క్రాసుచేయుటకును వాట్యాలము చేపుటకును సూర్యనారాయణగారు నిరాకరించిరి. విచారణముగిరి పిమ్మట 4 వ తేదీని తీర్పుచెప్పటకు నాయదావేరిరి.

శ్రీ సూర్య నారాయణగారు వారు నిర్బంధింపబడిన పుటినుండి నిరతనవ్రతమును పూరియున్నాడు. ఫలములూత్ర మును భుజింపుచున్నాడు. కాం గృహమున రాజకీయ నిర్బంధితు నిం కెరి నేని కలియురకు యు భుజింపనుని తెలిసిరి. ప్రస్తుతము వారు నిర్బంధింపబడినాటినుండియు బూరిగ నే ఉన్నాడు. విచారణానంతరము జెయిలుకు తీసికొనిపోవుచువుడు అచటి సత్యాగ్రహమును ప్రజలును జనుజనుధ్వజుల గావించిరి.

దిమిలలో మరియొక నిర్బంధము

నిన్న సాయంకాలము 4-30 గంటలకు ఎలమంచిలి సబు ఇన్స్పెక్టరు ఒక హెడ్డుకాన్ స్టేబులు, మరి నలువురు పోలీసు భటులు దిమిలకువచ్చి శ్రీయత కేవట్లా సత్యనారాయణగారిని నిర్బంధించిరి. వెంటనే ఆయనను ఎలమంచిలి తీసుకుపోయిరి. ఇప్పటికి విశాఖపట్టణముండలమున ముప్పది తొమ్మిడుగురు నిర్బంధింపబడిరి. ఇందు ఆయదుగురు మాత్రము (బాలచెరువు దాడి సలిపినవారు) కారణము తెలుపకయే విడుదలయిరి.

బహిరంగసభ

నిన్న సాయంకాలము బహిరంగసభ సమాధితీరమున జరిగెను. ప్రథమమున శ్రీమతి దిగునర్తి బానకీబాయిగారు ఉపన్యసించిరి. పోలీసులు శిబిరమును ఘట్టించి నిరోధించుట యు, తొలిదినమున సత్యాగ్రహంపై పోలీసులు దౌర్జన్యము చేయుటయు, ఇరువురుకు బలమగు చెప్పలు తగులుటయు, రాష్ట్ర సంఘమునాగి తీర్మానముల ప్రకారము దాడి తాత్కాలికముగ నిలుపుచేయుటయు మొదలగువిషయములు తెలిసిరి. బాలచెరువు గట్టిపై దాడిసలిపిన విషయములు తెలుపబడెను. దాడికి ఇదవర వారిలోని శ్రీయత కోదమల్లి కోనారావుగారు మాట్లాడుచు పోలీసు లింత నిరోధించినను వారెట్లు దాడిసలిపినదియు,

తెలిసిరి. పిమ్మట ఏలూరు పశ్చిమతో వచ్చియుండిన శ్రీయత అల్లూరి నరసింహారాజుగారు (14వ శతాబ్దము) చాకచక్యముగ నుపన్యసించిరి. తనను నిర్బంధింపక విడిచివెందు రు విచారమును తెలిపిరి శ్రీయత వి. జ. స. ప్రకారము ప్రస్తుతపరిస్థితులను తెలుపుచు నుపన్యసిందిరి. పిమ్మట పోలవరము గట్టిపై దాడి సలిపినవారిని శ్రీగోపాలభూపతి సేవమ్మగారు (చేతిబాబు) అప్పటికి విచరములు తెలిపిరి. జనుజనుధ్వజములతో సభ ముగిసెను.

రాష్ట్రీయ ప్రాప్తా

మహాసభ

తీర్మానములు

కుంభకోణమునందు యీ నెల 1 వ తేదీన సమావేశమయిన రాష్ట్రీయ బ్రాహ్మణముహాసభలో యీ క్రింది తీర్మానములు గావించబడెను:-

[1] మద్రాసు రాష్ట్రీయ బ్రాహ్మణ సంఘము లను పేరుతో కొక సంఘము మద్రాసు నగరమునందు యేర్పాటు చేయువలెను ఈ సంఘముయొక్క కాఖలు వివిధ స్థలములందు యేర్పాటు చేయబడవలెను.

[2] శ్రీయత ఎం. కె. ఆచార్యగారి కారదాచట్ట సవరణ బిల్లు తాత్కాలికముగా ఆమోదింపబడవలెను. కారదాచట్టము రద్దు చేయబడుటకు తీవ్రాదో శ న ము సలుపబడవలెను.

[3] గర్భాధానయోనిర్ణయ సంఘనివేదికను, దాని గౌరవగారి బిల్లును యీసభవారు ఖండించుచున్నార. లాహోరునందున, యితర స్థలములందును, గావించబడిన విదాకుల తీర్మానములను యీసభవారు ఖండించుచున్నార.

దేవాలయముల ప్రవేశమునకును మతాంతర వివాహములకును అనుమతముగా నుద్దేశింపబడిన శాసనమును యీసభవారు ఖండించుచున్నార.

హిందూముహాసభ సనాతన హిందువు లందరికిని ప్రాతినిధ్యము వహింపవలదు. కాబట్టి, దానినుండి యీసభవారు వేరుపడుచున్నార.

[5] ప బి. కు. నె ర్వి. కు. ఉ దో. గ. మ. ల. నొ స. గు. లు. ప్ర భు త్వ. ము. వారు. సాం. ఘి. క. విభేదములను పాటించుట యీసభవారు ఖండించుచున్నార.

[6] భారతదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికారమును వెంటనే సాధించుటకుగాను స్వస్వర్క స్వరాజ్యపార్టీయను సూతనపక్ష మొకటి యేర్పాటు చేయవలెను.

[7] భావిరాజ్యాంగమునందు మతాభిప్రాయములను మతాచారములను స్వేచ్ఛ యుండవలెను.

[8] రౌండుటేబులు సమావేశమునందు అన్ని రాజకీయ పక్షమువారును పాల్గొన గలుగుటకుగాను ప్రభుత్వమువారు అధివివేక స్వాతంత్ర్యమొసగుటకూర్చి వెంటనే యొకచరకుట గా విం చు ట య వ స ర మ ని యీ సభవారు తీవ్రప్రాయపడుచున్నార. అట్టి రౌండుటేబులు సమావేశమునందు దక్షిణ భారత దేశముందలి పూర్వచార బ్రాహ్మణ సంఘమునకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొసగుటవలెను.

కావలెను

హిందూదేశములో తయారుచేయబడిన శ్రేష్ఠ మైన అగ్నిపుల్లలకు ఉత్తరసర్కారులలో సబ్ ఏజెంట్లుగ పనిచేయుటకు కావలెను. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఆంగ్లేయభాషలోనే జరగవలెను.

వివరములకు:-

పోస్టుబాక్సు నెం. 451, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదభాషణ నోరి. రామకామ్రామిలారి

శ్రీ రవర్ధని మె బుడి 1-కి రు 1-8.

తల్లులకు చనుబాలను వృద్ధిచేయును. అన్ని సాఫులలో దొరకును. ఆయుర్వేద నిలయయ (రిజిస్టర్డు) బెజవాడ.

చంద్రా నర్సరీతోటలు - నేలం జంక్షన్ నేలం మామిడిపండ్లు సంపుటకు తయారు, ఆర్యుతో ఆర్యుడు, 3 సం॥ అంటునూమిడిచెట్టు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు దక్షా రు 7 1/2, నీరు, స్వదేశీ తర్కారీ పూలవిత్తులు, 24 వి. నులు నెల్ రు 2 1/2, 12 దినుసులు 1 1/2. కాల్వలూగు ఇషాం, Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

తిరువళ్ళిక్కేణి సంఘటనలు

అనధికారసంఘ విచారణ

3వ తేది విచారణ

శ్రీయుత ఎస్. టి. రామన్నగారి సాక్ష్యము

తిరువళ్ళిక్కేణిలో ఆద్యోక్తుగానున్న శ్రీ యు. టి. రామన్నగారు మొట్టమొదట విచారించబడిరి. కాల్పులు జరిగినదినమున తాము చూచిన దంతయును యీ క్రిందివిధమున వివరించిరి:—ఏప్రిలు 27 తేదీన తిలక్కుపట్టుమునందు జరిగిన సర్వవత్తు సమావేశమునకు నేను హాజరయి యుంటిని. నేను సభకు బోయినప్పుడు ప్రేక్షకులు క్రిక్కిరిసియున్నందున నేను దూరముగా నిలిచియుంటిని. ఆసమయమున నెట్టి అల్లరి యును లేకుండెను. కొంతకాలము గడచినపిమ్మట రోడ్డుమీద అల్లరి జరుగుట వింటిని. మరియొక సభ యేర్పాటుచేయబడెను. మొదటి సభలో కొందరు అల్లరి జరుగుచున్నందున ఉపన్యాసమును వినుట కష్టమనిదోచి నేను రెండవసభ కేగితిని. ఆసమయమున చీకటిగా నుండెను. సభయందు గొప్పగుడిపములు వెలుతురు మాత్రము కొంచెముండెను. రెండవ సభనుండి పోలీసువారలు మొదటి సభ నెడరించుట గాంచితిని. ఒకరిద్దరికి తీవ్రగాయములు తగిలెను. పోలీసులు మొదటి సభను చెదరగొట్టిన తరువాత రెండవ సభకు వచ్చి, సభ చాలింపబడినదిగా అధ్యక్షునకు కలుగింపిరి. ఈ సభకుడ నిలుపుచేయబడెను. నాకు జ్ఞాపక మున్నంత వరకు నేనచ్చట నుండినకాలములో రెండవసభను పోలీసులు ముట్టడింప లేదు. నేను తిరిగి గృహమునకు బోయినప్పటికి తి గంటలరాత్రి యయ్యెను. వైక్రాప్తు రోడ్డుమీద బకిహం కాలువవంతెన దగ్గర ప్రజలు గుమికూడియుండుట గాంచితిని. పోలీసులపై ప్రజలకు గలిగిన క్రోధము చాల తీవ్రముగా నుండెను. నామిత్రు నొకని చూచుటకు నేనచట నిలిచితిని. ఆ సమయమున వీచియం దింకను అనేకమంది ప్రజలు గుమికూడి యుండిరిని నే నెరుగకుంటిని. ప్రజలలో నెక్కువ భాగము గృహములకు మరలి పోయిరియే నేనుకొంటిని. నేను బకింగు హంలాడ్డి ప్రక్కను నిలిచి యుంటిని. ఆ వెంటనే ఆకస్మికముగా కాల్పుగర్వని వినినదెను. ఈ ధ్వని పోలీసులు వంతెనమీదికి రాకపూర్వమే వినినదెను. వంతెన యొక్క తూర్పుభాగముండి రెండవసారి కాల్పుల ధ్వని వినినదెను. ఈ కాల్పులు వైక్రాప్తురోడ్డు వైపునకు గురిపెట్టబడెను. వంతెనయొక్క పశ్చిమ కొనదగ్గర నొకడు క్రిందపడిపోవుట గాంచితిని. వంతెనయొక్క పశ్చిమ కొనదగ్గర గుమికూడి యుండిన ప్రజలను చెదిరిపోలినదిగా పోలీసులు ముందుగా హెచ్చరింపవలసివచ్చెను. తుపాకులు కాల్పుబడిగానే ప్రజలు చెల్లాచెదురుగా పరుగిడిరి. అచ్చట పోలీసు చేరువరకును రాళ్లు చువ్వబడలేదు. వంతెనయొక్క వాయవ్యభాగముండి కుప్పము వైపునకు మరియొకసారి తుపాకులు కాల్పుబడెను. నేనిచ్చట ఆరగంట కాలము నిలిచి యుంటిని. ఈ సారి పోలీసులు పెట్రోలు స్టాండువరకును ప్రజలను వెంటతేరి మి చెదరగొట్టిరి. పిమ్మటవారు వంతెనదగ్గర కేగి చతురకారముగా నిలిచి నలువైపులనుతిరిగి తుపాకులను చేతబట్టుకొని యుచుండిరి. మరి పదినిమిషముల తరువాత కుప్పమునుండి యొకబాలుడు పోలీసు ఉద్యోగులయొక్కటును మోసికొని పోబడుచుండుట గాంచితిని. చేపలుబట్టునప్పుడొకడు అందు కాలంకపరచుచుండగా నొకసార్వంట్లు లాశితో యావృద్ధుని మోచుచుండగా గాంచితిని. ఈసమయమున రాళ్లు రువ్వబడెను. రాళ్లు పశ్చిమదిశ నుండి వచ్చెను. అచ్చటినుండి పోలీసులు నిలిచియుండినచోటు నకు నుమారు 100 గజముల దూరముండును. కాబట్టి రాళ్లు పోలీసుల దగ్గరకు చేరియుండజాలవు. దక్షిణదిశనుండిగాని ఉత్తర దిశనుండిగాని రాళ్లురువ్వబడలేదు. కొంతకాలము తరువాత కుప్పమునుండి మోసి కొని పో బడి న బాలుని యొక్కయు, వంతెన కొనదగ్గర పడిపోయిన మనుజునియొక్కయు, శవములు ఒకమోటారు బండిలో తీసుకొని పోబడెను. ఒక స్త్రీకికూడ తుపాకుగుండు దెబ్బ తగిలెనని వింటిని. గాయములను పొందినవారికి చికిత్స మొనర్చుటకు యెవ్వరుగూడ ఆసలమునకు విడిచిపెట్ట బడలేదు. నుమారు 3.45 గంటల రాత్రికి నేను గృహము చేరితిని. దారిలో వైక్రాప్తు రోడ్డు వెల్పురోడ్డు కలియుచోట సైనికులు గస్తీ తిరుగుచుండుట గాంచితిని. శ్రీయుత వి. రామదాసుగారి రడిగిన ప్రక్కలకు పొడి యీక్రింది జబ్బాలు చెప్పెను. సభదగ్గర గుమికూడి యుండిన ప్రజలను మెరై నుదగ్గర గుమికూడియుండిన ప్రజలను కలిసి యుండలేదు. నేను మొట్టమొదట సభకేగినప్పుడు ప్రెసి డెన్సీ కాలేజీ ఆవరణలోకొన్ని బమ్మలు పోలీసులతో నిండియుండుట చూచితిని. రాక పోకలకు ఆటంకము లేకుండెను. నేను రెండవ సభ కేగినప్పుడు చీకటిగా నుండెను.

ప్రశ్న—పోలీసులు తుపాకులను కాల్పుటకు మారిన తరువాత కారణము చెప్పగలరా?

ధనవంతుడు ఖర్చు పెట్టినది 10,000 రూపాయలు!
బీదవాడు ఖర్చు పెట్టినది కొలది అణాలు మాత్రమే!
ఉభయులకు వచ్చు ఫలము మాత్రము సమానమే!

ఒక ధనవంతుడు చాలజబ్బుగాయుండెను. వారివైద్యుడు “మీ శరీరాలోగ్గము కొంత ఐరోపాదేశము నెడలి, యచట భూమినుండి వచ్చెడు ఆరోగ్యమైన నీటిని త్రాగవలయునని” చెప్పెను. ఈ ధనవంతుడు ఐరోపాదేశమునకువెళ్లి, యచట ఆరుమాసములుండెను. కొంతకాలమువకు ఆరోగ్యముచేసారెను. కాని కొన్ని వేలరూపాయలు ఖర్చైయుండెను. హిందూదేశముందు బీదవాడు పైవానినలినే వ్యాధిచే బాధపడెను. అప్పుడు వైద్యుడు “బజారనువెళ్లి కొలది అణాలు నెల గల ఒకసీసా కృష్ణన్ సాల్టును కొని, కొద్దిగ వేడినీళ్లలో గలిపి ప్రతిదినము ఉదయం వ్రుచ్చుకొనుడు. కొలది రోజులలో యారోగ్యమును పొందగలవ”ని చెప్పెను. బీదవాడు పైవిధముగచేసి యారోగ్యమును బొందెను. నీరు ఆరోగ్యమును కొలది అణాలు నిలువగల సీసా కృష్ణన్ సాల్టునుతోను, ధనవంతుడు పదివేలరూపాయలు ఖర్చుచేసి యారోగ్యవృద్ధిమును పొనముచేసి, ఆరోగ్యమును పొందిరి. కృష్ణన్ సాల్టునుందు ఆరువిధములైన లవణములు కలసియుండి, గర్భము ఉజిరితిత్తులు, మలారేయము, రక్తము, అజీర్ణము, బలహీనత, తలనొప్పలు, మలబద్దకము, కీళ్లనొప్పలు, జ్వరము, చర్మవ్యాధులు మొదలైనవాటిని బోగొట్టుగలవు. మీరు బలహీనముగ నున్నపుడు కొద్దిగ కృష్ణన్ సాల్టును ఉష్ణద్రవముతో ఉదయముపూట వ్రుచ్చుకొనుడు. కొలదిరోజులలో యారోగ్యమంతలగుదురు. ఈ లవణమును కాఫీ లేక తేనీ ఉత్తో ఉదయముపూట సీసాపైయుండు ఒక చిన్నగీటు వరకు వ్రుచ్చుకొనవలయును.

తయారుచేయునపుడుగూడ చేతితో అంటబడలేదు.

KRUSCHEN SALTS

ఇ. శ్రీశిర్మ హ్యూగ్స్, లిమిటెడ్.
(స్థాపితము 1756)
మాంచెస్టరు, ఇంగ్లాండు.

జబ్బాలు:—మరి 20 లేక 30 నిమిషములలో ప్రజలు తమంతట తామే తమ గృహములకు బోయి యుండెడివారని నా యభిప్రాయము. పోలీసులపై ప్రజలు చాల క్రోధముతో నుండిరి. అచ్చటికి పోలీసులు వచ్చుచువరకు రాళ్లురువ్వబడలేదు. చీకటిగా నుండినందున రోడ్డుమీద నేను జోగెనో నేను చెప్పజాలను. కాల్పులకు ముందుగా అల్లరుల చట్టులు ప్రజలకు పదివి విరికింపబడెనో లేదో నేను చెప్పజాలను. తుపాకులు కాల్పుబడినపుడు వంతెనమీద దీపములు వెలుగుచుండెను. అటపిమ్మట నవి ప్రజలచే విరుగగొట్టబడెను. వైక్రాప్తురోడ్డుమీదికి పోలీసులురాకపూర్వము మోటారుబండ్లరాక లింకను నిరాటంకముగా జరుగుచుండెను. ఒకటి రెండు మోటారుబండ్లు నిలిపివేయబడి అందుగూర్చుండినవారు మహాత్మా గాంధీకైయని అరువ నలినదిగా కోరబడిరి. కొందరు స్త్రీలతోనిండిన మోటారు బండి యొకటి యెట్టియల్లరియునులేకుండ విడిచిపెట్టబడెను.

శ్రీయుత ఇ. కృష్ణయ్యగారి సాక్ష్యము

తిరువళ్ళిక్కేణిలో ఆద్యోక్తుగానున్న శ్రీయుత కృష్ణయ్యగారు పిమ్మట విచారించబడిరి. ఈ క్రిందివిధమున సాక్ష్యము చెప్పిరి:—అల్లరి జరుగవచ్చునని నేను సభలోనుండగా వింటిని. శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మగారిని యితరస్త్రీలను వెంట దీసికొని ఉదయవసమున కేగితిని. పిమ్మట తిలక్కుపట్టుమునకువచ్చి రెండవసభకు హాజరయితిని. పోలీసుసవాయలును, రిజక్టు పోలీసులును, సభను ముట్టడించి చెదరగొట్టిరి. ప్రజలు చెల్లాచెదురుగా పరుగిడిరి. ఆ సమయమున రాళ్లు రువ్వబడలేదు. పోలీసు సవాయలు సభను చెదరగొట్టుటకు తగినకారణ మేమియు లేకుండెను. అనేకలకు గాయములు తగి

లెను. పిమ్మట నేను వాలాబాకోడ్డు వైపునుండి తిరువళ్ళిక్కేణికి వచ్చితిని. నుగల వైక్రాప్తురోడ్డునకు వెళ్లనలచితిని. వెల్పురోడ్డు వైక్రాప్తురోడ్డు కలియుచోట గస్తీ దీని మిలిటరీ వైన్యము నన్ను ఆటంక పరిచెను. విచారణ ముగిసెను. మరువాడు తిరిగి విచారణ జరుగలేదు.

అధ్యక్షుని ప్రకటన

విచారణసంఘాధ్యక్షుడు యీ క్రింది ప్రకటన గా చెను:—విచారణ సంఘముయొక్క బహిరంగ విచారణ పటితో ముగిసినదయ్యెను. తమ అంత్యరిపోర్టుకు సంబంధించి తీర్మానమును విచారించుటకు మరల 11 వ తేదీ యందంత సమావేశమును. ఈలోపున నింకను సాక్ష్యమియ్యగల సాక్ష్యములను లిఖితరూపమున మహాజనసభాకా మనందుండు సంఘకార్యదర్శికి పంపవచ్చును.

సర్వవత్తు సమావేశ రిపోర్టు

నైహూరిపోర్టు తెలుగుపుస్తకములు బెజాగా ఖద్దరు స్టోర్సులోను, బందరు కాంగ్రెసులోలోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. సీనివారు ఆరగూర్చుములలో తీసుకొనవచ్చును. వెల రు 1/- ఒకరూపాయి మాత్రం.

అశ్వన

రిజువేనేటరు

ఎక్కువబలమును, శక్తిని, జీవము నివ్వగలదు. సరములను, శరీరమును, మెదడును వృద్ధిచేయును. విద్యాపరీణులకును, వ్యాయామం చేయువారికిని యావశ్యకమైనది.

ప్రొక్ యుంచువారలు:—

ఎస్. డేవీయ్ గౌడ్ అండ్ కో.,

41, బందరువీధి, మద్రాసు.

నాథన్ అండ్ కో.,

కొచ్చిన్.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd. Calcutta.

ఈ దిగువ స్థలములందు మాత్రమే

ఆంధ్ర పత్రికకు యేజంట్లు తక్షణమే కావలెను

రూ. 200 ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, మంచి పలుకుబడి, యోగ్యతగలవారు మాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట ఏజంట్లుగానుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాసముండుట ముఖ్యము. మిగత వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు ఒక అణా స్టాంపుతో వ్రాయవలెను. బిల్లు పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

తాజ్ పత్రికాదం	చీరాల	విశాఖపట్టణము	కర్నూలు	హిందూపూరు
యలమంచిలి	పల్నెపల్లె	పర్రాకిమిడి	గుత్తి	తాటిపత్రి
పార్వతీపురం	బొబ్బిలి	చిత్తూరు	అనంతపురం	నంద్యాల
బాపట్ల	చిశాకోడ్	కడప	రైచూరు	మార్కాపురం

మేనేజరు (ఏ): ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథములను విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమువలెను ప్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

1. శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, హిందూమిత్రభూషిర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగళాయి, రాజుతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, శాశ్వతములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను జొరకును.) 0-5-0

2. అనంతపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను జరికి లించి కూర్చిన మూలము. పాతభేదములు సూచించబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగు పీఠిక గలదు. 9-5-0

గాంధీమహాత్ముని జ్ఞానము కాంగ్రెసు ఆధ్వర్యోపన్యాసము 0-5-0

3. మలాడీ (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాజనం వెంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. 0-5-0

4. గృహరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రగణ్యుడు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు

5. సరసముగ వర్ణింపబడినది. నందరావుసారముగ త్యాగరాజుగారు చియించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. 0-10-0

6. భీముడు (అయిదంకముల నాటకము): నార్మదేశ్వర కవిభిక్షామణి యగు ఇల్ సెను గారి

ప్రణామ అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదములు శ్రీ బొణ్ణా పిచ్చిరెడ్డిగారు. 0-0-0

బి. యె. (అనర్థ)

7. విజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి శత్రుఘ్నదత్తుగారు, బి. యె. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రా

జ్యులపీఠిక మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత

జీర్ణాంతియు నిందు వర్ణితము లైనవి. 0-5-0

8. 'ఆత్మకథ' ప్రథమసంపుటము. శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు వారి సత్యా

స్వేషణ-సత్యప్రయోగముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనమును ప్రదర్శించునది.

మూలమునుండి శ్రీ శతావధాని వేటూరు శివరామశాస్త్రిగారిచే ననువదించబడినది.

400 కు పైగ పుటలు గలవు. చక్కనియచ్చు, రేపరు. 0-9-0

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, శ్వాసభావము.

9. రాష్ట్రచరిత్ర: కావచ్చి గౌరీశంకరశర్మ అండ్ కో., 555, రెసిడెన్సీబారు, మదరాసు, మద్రాసు.

10. రాష్ట్రచరిత్ర: కావచ్చి గౌరీశంకరశర్మ అండ్ కో., 555, రెసిడెన్సీబారు, మదరాసు, మద్రాసు.

అమృతాంజనము డిపో

బుడ్డి 1-కి వెల 0-10-0 అణాలు

మదరాసు, బొంబాయి.

రోజుపుష్ప లేహ్యము 1532

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కొల విశేషమును చక్కగాగలిగించును, రుచికరమయినది. పథ్యము. లేదు. 15 కు|| డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేహ్యము 4

దగ్గ, ఉబ్బసము, కఫము, అల్లి, మొదలగు కాస్తకాశ సంబంధమును న్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును 15 కు|| డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకమం పి.సి.పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవీ, నెల్లూ రజల్లా

విజయనగరం

డాక్టర్. జమ్మి వెంకట్రమణయ్య

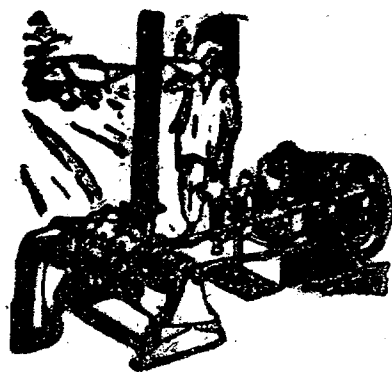
లీడరు అందు స్పీన్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నిచ్చు

నైపుణ్యం. మద్రాసులో భాయమానా సందర్శన. ఉత్తర

ప్రత్యేకతకు అన్నియు క్రింది ఆడ్రసునకు వ్రాయవలెను.

నెం. 37, మాధవరెడ్డిమాళ్ కోయల్ వీధి,

మైసూరు మద్రాసు.

మా ప్రత్యేక వేవనరి, పోస్టుబాక్ పంపింగు సెట్టు కరాసిక్ మ్రాడాయిట్ ఎంజనులతో గలవు.

శ్రీ రివిరక్షణకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

VOICART BROS ENGINEERS

ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.

ప్రదర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:

కొత్తతరగుపేట, బెంగళూరు.

వెస్టుమెయిన్ వీధి, మధుర.

అవనాపిరోడ్డు, కోయంబుత్తూరు.

తెలుగుజ్ఞానకు ప్రతినిధులు:—

మద్దూరి బ్రదర్లు, రాజమండ్రి

వాల్ కార్ట బ్రదర్లు. ఏజెన్సీ, బెజవాడ.